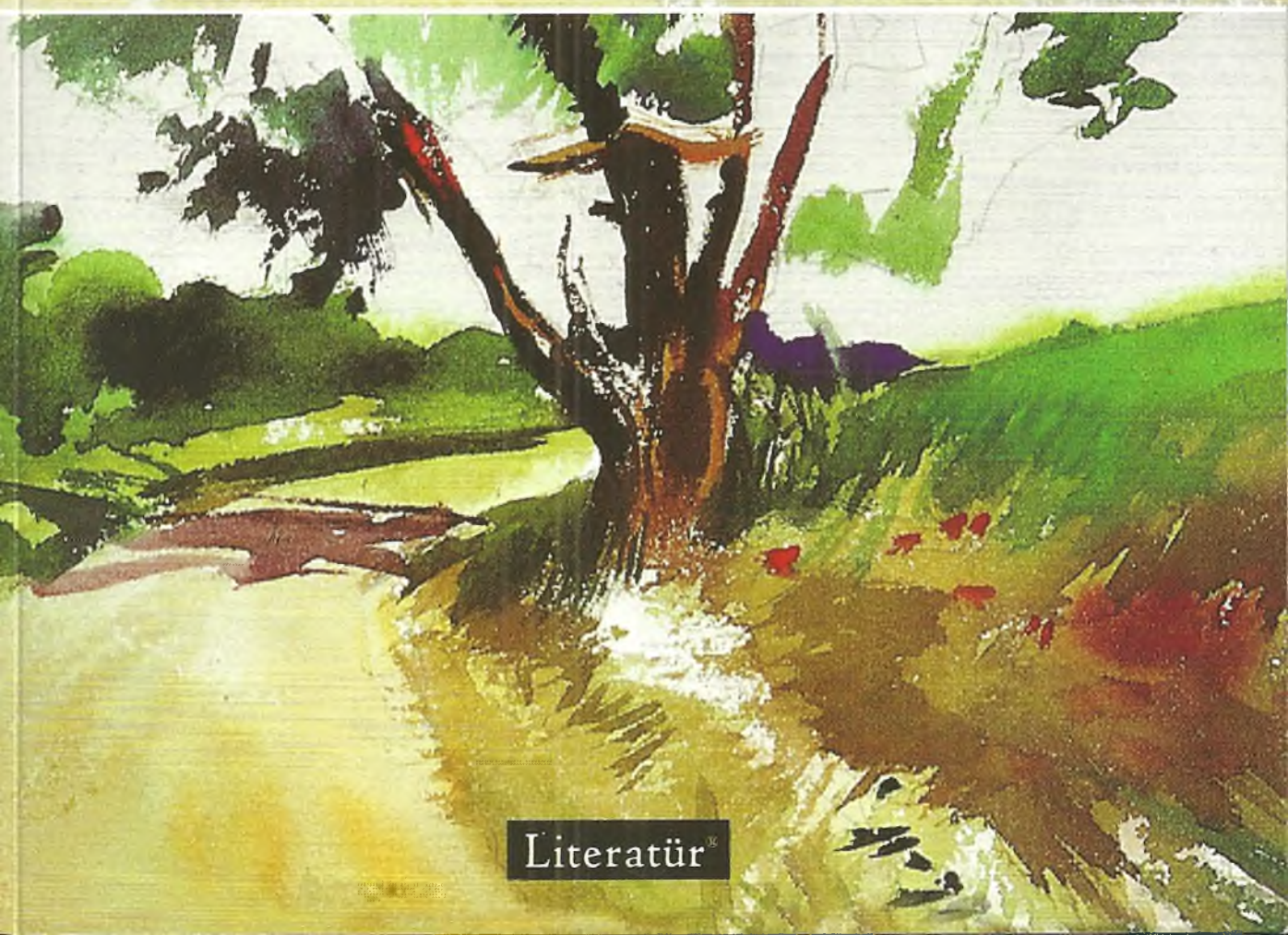
Francisco Asensio Cerver

Yeni Başlayanlar İçin

SULUBOYA

Literatür®

Francisco Asensio Cerver

Yeni Başlayanlar İçin
SULUBOYA

Literatür®

Yeni Başlayanlar İçin - SULUBOYA
Kitabın orjinal adı: *Acuarela para principiantes, Francisco Asensio Cerver*

İspanyol Baskı: 3-8331-1679-X
Türkçe Baskı: 3-8331-1686-2

Yurtdışı Yayın Ekibi:
Yayına Hazırlayan: Francisco Asensio Cerver
İllustrasyonlar: Vicenç Badalona Ballestar
Fotoğraflar: Enric Berenguer

WATERCOLOR
All Rights Reserved
Copyright © Atrium Group 2003
Text copyright © Atrium Group 2003
Arkwork and Commissioned Photography Copyright © Atrium Group 2003

Managing editor, text, layout and typesetting: Arco Editorial, S.A.

Kapak Tasarımı: Claudio Martinez, Peter Feierabend

Türkçe Basım © Copyright 2005, **Literatür:** Yayıncılık
Bu kitabın yayın hakları Literatür: Yayıncılık, Dağıtım, Pazarlama
San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Kitabın tamamı veya
bir bölümü hiçbir biçimde çoğaltılamaz, dağıtılamaz,
yeniden elde edilmek üzere saklanamaz.

ISBN: 975-04-0335-5

Türkiye Yayın Ekibi:
Yayıncı: Kenan Kocatürk
Yayın Yönetmeni: Oğuz Ergun
Çeviri: Zeynep Sirer
Danışman: Caner Karavit
Yayına Hazırlayan: Işıl Özgüner
Uygulama: Emel Atik

Baskı Yeri: Slovenya

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
X IX VIII VII VI V IV III II I

İÇİNDEKİLER

▶ Malzemeler 5

▶ Bölüm 1. Lavi Tekniği 17

Renk ve su. Renk uygulaması. Islak zeminde degrade.
Degrade tonları. Kâğıdın beyazı.
Çizim ve lavi tekniği.
- Lavi tekniğiyle peyzaj

▶ Bölüm 2. Suluboyada Renk Teorisi 25

Üç renkle çalışmak. Palette iki renk. Ara renkler.
Tek renkten renk zenginliğine.
- Üç renkle çiçekler yapalım

▶ Bölüm 3. Renk Dizgeleri 33

Soğuk renkler dizgesi. Sıcak renkler dizgesi.
Doymamış renkler. Paletteki renkler.
- Sıcak renklerle peyzaj

▶ Bölüm 4. Islak Üzerine Islak 41

Kâğıt ve suyun önemi. Kâğıdı germek.
Islak zeminden boya silmek. Islak rengi azaltmak.
- Peyzaj. Beyaz alanlar açmak

▶ Bölüm 5. Kuru Zemine Boya 49

Kâğıdın dokusu ve fırçanın kullanılışı. Temel teknikler.
Renkleri üst üste bindirme. Boş alanlar ve Çin beyazı.
Kuru fırça tekniği ve dokularla detaylar.
- Ağaçlı peyzaj

▶ Bölüm 6. Kuru ve Islak Tekniklerin Bileşimi 57

Islak zemin. Her kat için kuruma zamanı.
Zeminin ortaya çıkarılması. Tekniklerin bileşimi.
- İncirler ve elmalar

▶ Bölüm 7. Beyaz Alan Açmak 65

Açılması gereken beyazlar. Islak bir alanı açmak.
Kurumuş bir alanı açmak. Yeni unsur eklemek.
- Beyaz vazo

▶ Bölüm 8. Işıklı Bölümler, Boş Alanlar 73

Manuel yöntem. Mekanik yöntem.
Boş alanlar ve beyaz tempera.
Üst üste boya katları ve boş alanlar.
- Dağ manzarası

▶ Bölüm 9. Özel Teknikler 81

Özel malzemeler. Kâğıdı fırça sapıyla çizmek.
Bıçak ve terebentin. Teknikleri birleştirmek
- Denizde bir tekne

▶ Bölüm 10. Ton ve Hacim Kazandırma 89

Aydınlık alanlar, ışıklı noktalar.
Her zaman açık üstüne koyu.
Renkleri ve tonları birleştirmek. Hacim ve son rötuş.
- Meyveli natürmort

▶ Bölüm 11. Natürmort 97

Modeli hazırlamak. Natürmortta model.
Natürmort türleri. Yerleştirme ve gölgeleme.
Işıklandırma.
- Natürmort

▶ Bölüm 12. İnsan Figürü 105

Orantı için temel oluşturan eskiz.
Figür planı. Figürün hacmi. Sentez tekniği.
- Kadın sırtı

▶ Bölüm 13. Basit Eskizler 113

Peyzaj, natürmort, figür ve doğa eskizleri.
- Figür eskizi

▶ Bölüm 14. Peyzaj Teknikleri 121

Kuru ve ıslak zeminde suluboya.
Uzaktaki ağaçlar. Gökyüzündeki beyaz.
Sudaki yansımalar.
- Sudaki yansımalarıyla peyzaj

▶ Bölüm 15. Dağ Peyzajı 129

Peyzajın yapısı. İlk gölgeler.
Koyu tonlar ve kontrastlar. Derinlik ve renk.
- Dağ peyzajı

▶ Bölüm 16. Cilt Dokusu 137

Cilt rengi. Cilt dokusu.
Yüz hatları. Işıklı alanlar ve gölgeler.
- Yaşlı bir adam portresi

▶ Bölüm 17. Hayvanlar 145

Temel yapı ve çizim. Çizimi renklendirmek.
Post dokusu. Renk, ışık ve gölge alanları.
- Bir çift muhabbetkuşu

▶ Bölüm 18. Resim Yapma Tarzları:
William Turner 153
- Saint Mark Meydanı

▶ Bölüm 19. Resim Yapma Tarzları:
Henri de Toulouse-Lautrec 159
- Güzel Hélène

▶ Bölüm 20. Resim Yapma Tarzları:
Marià Fortuny 165
- Bir Endülüs Evi

▶ Bölüm 21. Resim Yapma Tarzları:
Emil Nolde 171
- Çiçekler

MALZEMELER

Su

Suluboya resim, adından da anlaşılacağı üzere, su esaslıdır. Suluboyanın kendisi ise esas olarak zamk (arapzamkı) ve renk pigmentlerinden oluşur. Suluboya, katı tabletler veya sıvı halde satılır. Tablet halindeki boyaların fırçaya alınabilecek kıvama gelmesi için ıslatılması gerekir. Krem şeklindeki sıvı boyaların da sulandırılması gerekir, ama onlar çok daha kolay seyreltilir.

▼ Suluboyayı tüp veya tablet halinde satın alabilirsiniz.

Suluboya resim yapmak için çok fazla malzemeye ihtiyaç yoktur, ama titizlik gerektiren bir boyama tekniği olduğundan, gerekli malzemeler büyük önem taşır. Bu bölümde, suluboya resimde kullanılan temel malzemeler ele alınmıştır. Bunların kullanılışına ilişkin bilgiler ise kitabın daha sonraki sayfalarında ayrıntılarıyla açıklanacaktır. Kullanacağımız malzemelerin niteliği ve yardımcı unsurlar hakkında bilgi sahibi olmadan belli teknikleri başarıyla uygulayabilmek ve istenen etkileri elde etmek mümkün değildir.

İlk Malzemeler

Suluboyaya başlamak için çok fazla malzeme gerekmez. Küçük bir kutu boya, fırça ve kâğıt yeterlidir. Bu başlangıç malzemelerinin itinayla seçilmesi gerekir. Herhangi bir kırtasiyeciye gittiğinizde muazzam bir çeşit zenginliğiyle karşılaşacaksınız; bu durum, aynı zamanda kafa karıştıran bir gerçekliktir.

Suluboya resme başlamak için sadece bir fırça, bir bardak su, bir kâğıt ve tabii, bir kutu boya gerekecek. ▲

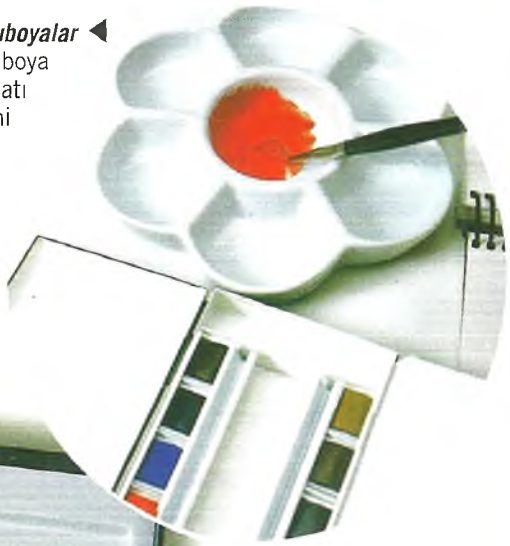

Boya Kalitesi

Suluboya, çeşit ve kalite açısından çok zengin seçenekler sunar. En ucuzu, öğrenci boyası da denilen tiptir. Suluboyayla resim yapmayı gerçekten öğrenmek istiyorsanız bu tip boyadan kesinlikle uzak durmalısınız, çünkü asla iyi bir sonuç elde edemezsiniz. Yeni başlayanlar için en iyisi, ister tüp ister tablet şeklinde olsun, orta kalitede boyalardır. Bunlar tanınmış markalar tarafından üretilir ve her tür boyama tekniğine uygundur.

▼ ***Tüp boyalar***
Yeni başlayanlar biraz tecrübe kazandıktan ve boya kutusundaki renkleri nasıl kullanacağını öğrendikten sonra tavsiye edilir. Tüp boyalar farklı üretici firmalar tarafından çok çeşitli boyutlarda satılmaktadır.

Tablet şeklinde yumuşak suluboyalar ◀
Bu tür suluboya tercihi bir tarz meselesidir. Katı tabletler boyama işlemi sırasında daha fazla emek gerektirir. Yumuşak tabletler boyamaya hazır olduğundan daha uygundur.

▶ ***Tüp suluboya kutusu***
En küçük boyu bile olsa, bütün boya kutularında normal olarak tam bir renk dizisi bulunur. Kutunun kapağı palet olarak kullanılabilir. Buradaki kutuda yeni başlayanlar için tavsiye edilen yeterli bir renk dizisi vardır.

Kâğıt

Diğer resim tekniklerinde her tür zemin kullanılabilmesine rağmen suluboya sadece kâğıt üzerine uygulanabilir. Ancak her kâğıt suluboya için uygun değildir; kâğıdın belli özellikler taşıması gerekir. Kâğıdın ağırlığı, dolayısıyla dokusu çok önemlidir. Bir diğer önemli nokta da, kâğıdın ağırlığına bağlı olan suyu emme kapasitesidir. Kâğıdın grenleri pürüzsüzlüğünü belirler; ince grenli kâğıt pürüzsüz, iri grenli kâğıt çok daha pürtüklüdür. Suluboyada en en yaygın kullanılan, orta grenli, metrekaresi yaklaşık 250 gr olan kâğıttır.

▼ ***Suluboya çizim bloknotları.*** En uygun kâğıt tiplerinden biridir. Bloknotun kapağında genellikle kâğıdın özellikleri belirtilir. Suluboya resim için orta grenli kâğıdı (daha ağır tip) kullanmanızı öneriyoruz. Bu bloknotlardan çeşitli boyutlarda ve kalınlıkta olanları mevcuttur. Küçük boy kâğıtları taşıması kolaydır ve taslak çalışmaları için daha elverişlidir; daha büyükler büyük boy suluboya çalışmalarda kullanılır.

Suluboya kâğıdı için en çok tercih edilenler, dört kenarından üst üste yapıştırılmış tabakaların oluşturduğu bloklardır. Böylece, boyandığında kâğıdın kabarması veya kırışması tehlikesi olmaz. Kâğıt tabakaları bir bıçak yardımıyla birbirinden ayrılır.

▼ ***Damgalı kâğıt.*** Çizim ve suluboya kâğıdı konusunda uzman üreticiler çeşitli kalite ve kalınlıkta kâğıt üretirler. Bu kâğıtların üzerinde genellikle bir su damgası veya rölyefli soğuk damga bulunur. Üreticiler blok veya defter şeklinde de kâğıt üretmekle birlikte bu tip kâğıtları tabaka halinde satarlar.

◀ ***El yapımı kâğıt.*** El yapımı kâğıtlar genellikle en kaliteli kâğıt olduğundan çok özel çalışmalarda kullanılır.

Suluboya Fırçaları

Boya ve kâğıt ne kadar önemliyse, fırça da aynı öneme sahiptir. Suluboya ressamları, kullandıkları fırçanın kalitesi söz konusu olduğunda son derece titizlik ederler. Suluboya için özel fırçalar gerekir. İyi bir suluboya fırçasının temel özellikleri, suyu emme ve tutma kapasitesi; en hafif bir basınca karşılık verebilme esnekliği; kâğıttan kaldırıldığında eski şeklini alabilmesi ve kâğıda ne kadar kuvvetli bastırılırsa bastırılsın mükemmel bir uca sahip olmasıdır.

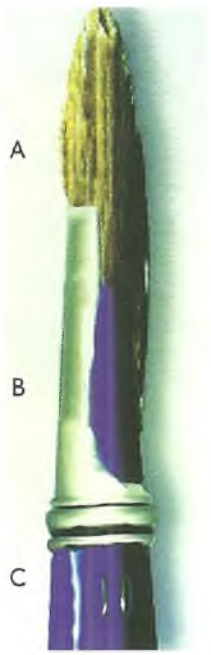
Uygun Fırça

Suluboya resim yaparken çok fazla fırçaya gerek yoktur. Tek bir fırça çok çeşitli şekillerde kullanılabilir.

▲ Şu fırçalar suluboya resim için uygundur: 40 numara fırça (1), 9 numara fırça (2), 17 numara yassı fırça (3), 14 numara yuvarlak fırça (4), 5 numara yuvarlak fırça (5).

Fırçanın Bölümleri

Suluboya ressamları kaliteli fırça istedikleri için bu gerecin farklı bölümlerini bilmelidirler.

▶ A. Kıllar. Fırça sentetik, domuz kılı veya gelincik kılından yapılmış olabilir. Gelincik kıllı fırçalar son derece kalitelidir. Ucun şekli kusursuz olmalıdır. Kıllar fırçanın sapına yüksükle bağlanmıştır.

B. Yüksük. Kılları fırçanın sapına sağlamca bağlayan metal halkaya verilen isimdir. Krom kaplıdır ve tek parçadır. Yüksüğün biçimi fırçanın biçimini de belirler.

C. Sap. Fırça sapı tahtadan yapıldığı için son derece kaliteli olmak zorundadır, çünkü sık sık suya batırılmasının sonuçları göz önüne alınmalıdır. Verniklenmiş, boyalı veya lake kaplı olması gerekir. Ahşap sapın soyulması veya çürümesini engellemek için kaliteli fırçalara nemden koruyan bir işlem uygulanır.

Kılların Biçimi ve Kalınlığı

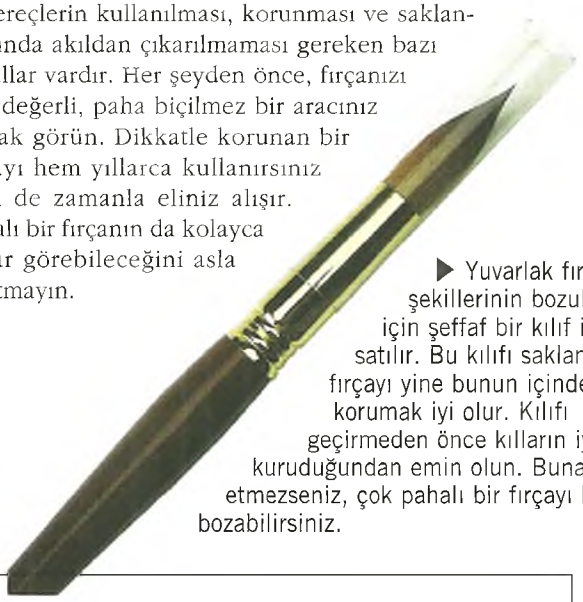
Suluboya fırçasının kılları ya yuvarlak ya da yassıdır. Yuvarlak fırçayla, ucu kalın bile olsa, ince çizgiler çekilebilir; yassı fırçayla, kâğıda uygulama biçimine bağlı olarak hem ince hem de kalın çizgiler yapılabilir.

◀ Yuvarlak samur fırça (1), kaliteli sentetik yassı fırça (2), yuvarlak gelincik kıllı fırça (3), Çin kurdu kıllı fırça (4).

Fırçayı Koruma ve Saklama

Suluboya fırçaları son derece hassastır. Bu değerli gereçlerin kullanılması, korunması ve saklanmasında akıldan çıkarılmaması gereken bazı kurallar vardır. Her şeyden önce, fırçanızı çok değerli, paha biçilmez bir aracınız olarak görün. Dikkatle korunan bir fırçayı hem yıllarca kullanırsınız hem de zamanla eliniz alışır. Pahalı bir fırçanın da kolayca hasar görebileceğini asla unutmayın.

▶ Yuvarlak fırçalar şekillerinin bozulmaması için şeffaf bir kılıf içinde satılır. Bu kılıfı saklamak ve fırçayı yine bunun içinde korumak iyi olur. Kılıfı geçirmeden önce kılların iyice kuruduğundan emin olun. Buna dikkat etmezseniz, çok pahalı bir fırçayı kolayca bozabilirsiniz.

▼ Yeni suluboya fırçalarının uçları, şeklinin bozulmaması ve kılların kırılmaması için, artık tutkallanarak satılıyor. Kullanmadan önce fırçayı temiz suyla ıslattığınızda tutkalın sertliği hemen kaybolur. Henüz tutkallıyken fırça ucunu asla parmak uçlarınızla zorlamayın, yoksa fırçaya onarılmaz hasar verirsiniz.

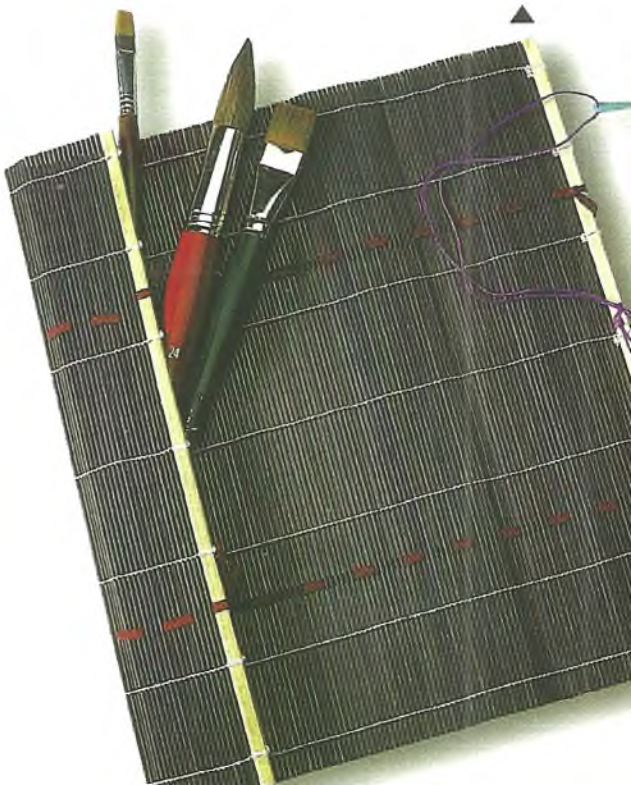
KÜÇÜK BİR TAVSİYE

Fırçalarınızı bir süre kullanmayacaksanız, korumanın en iyi yolu onları kâfur parçalarıyla birlikte sarıp saklamaktır. Böylece, fırçalarınızı böcek ve sinek saldırısından da korumuş olursunuz.

◀ Fırçanızı musluk suyu altında kolayca temizleyebilirsiniz, ama esaslı bir temizlik yapmak istiyorsanız avcunuza biraz sabun koyun. Fırçayı yıkayıp duruladıktan sonra fazla suyunu akıtın.

Fırçalarınızı bir keçe veya hasır parçası arasına sararak kolayca saklayabilirsiniz. Böyle bir koruyucu onları çabucak toplamanızda da yardımcı olacaktır. ▲

Fırçalarınızı Denerken

Suluboya resim için gerekli malzemeleri sedindikten sonra bir kâğıt üzerinde denemeler yapmalı, nasıl farklı sonuçlar elde edilebileceğini uygulayarak görmelisiniz. Paletinize biraz boya koyun ve ne tür çizgiler çekebileceğinizi görmek için bütün fırçalarınızı tek tek deneyin. Fırçayı önce temiz suyla ıslatın ve fazla suyu süzün. Şimdi fırçayı paletteki boyanın içinde yeterince renk alana kadar çevirin.

BU UYGULAMA İÇİN GEREKLİ MALZEMELER

Bu basit deneyi gerçekleştirmek için şu ana kadar anlatılan bütün malzemelere ihtiyacınız var: Çeşitli marka ve kalitelerde suluboya resim kâğıtları, yuvarlak fırçalar (ince ve kalın), yassı bir fırça ve geniş fırçalar; kapağı aynı zamanda palet görevi gören bir suluboya kutusu ve bir bardak su. Deney, ince grenli kâğıt, orta grenli kâğıt ve iri grenli kâğıt üzerinde yapılmalıdır.

▶ Bu denemeyi bütün fırçalarınızla teker teker yapın. Her fırçaya alabildiği kadar boya almaya dikkat edin. Önce en geniş fırçayla kalın bir çizgi çekin; sonra kalından inceye doğru bütün fırçalarla teker teker aynı işlemi tekrarlayın. Tabii, daha ince fırçaların genişlere göre daha az boya alabileceğini söylemeye gerek yok.

▶ Geniş bir yüzeyi boyarken fırçamızı deniyoruz. Bu tür geniş fırçalar çok miktarda boya alabileceği için gereğinden fazla alıp boyayı kusmamasına dikkat etmek gerekir.

Fırçanıza Renk Almak

Paletinize biraz boya koyun. Katı tablet boyayla tüpteki sıvı boya biraz farklı olmasına rağmen palete koymanızda bir sorun olmayacaktır. Şimdi paletteki boyayı fırçanıza alın. Hangi tür boya kullanırsanız kullanın, bu da aynı şekilde sorunsuz gerçekleşecektir.

◀ Tüp boya kullanıyorsanız, fırçayla rahat çalışabilmeniz için, önce paletteki gözlerden birinin kenarına veya kapağın bir köşesine tüpü hafifçe sıkarak biraz boya alın. Bu durumda çeşitli gözleri olan beyaz porselen palet gereklidir.

◀ Katı tablet boya kullanıyorsanız, boyayı temiz ıslak fırçayla alırsınız. Fırçanın sadece ıslak olmasına, ucundan sular damlamamasına dikkat edin. Fırçayı tabletin üstünden birkaç kez geçirdiğinizde boya yumuşayacak ve fırçanın kılları boyayı alacaktır. Boyayı paletin gözüne taşıdığınızda resme başlamaya hazırsınız.

İnce Grenli Kâğıt

Bu tip kâğıt aslında suluboya için çok uygun değildir; ancak özel detay gerektiren bazı çalışmalarda kullanılabilir. İnce grenli kâğıdın dokusuz oluşu, boyanın kâğıt tarafından tutulmasını engeller. Suluboya yaparken, çabuk kırışacağı için çok ince kâğıt kullanmaktan da kaçınılmalıdır.

◀ Çok az grenli veya düşük kaliteli kâğıda suluboya yapıldığında elde edilen sonuç budur. Boya düzgün bir şekilde yayılmaz ve kâğıt buruşur.

Orta Grenli Kâğıt

Suluboya resim yaparken en çok kullanılan kâğıt tipidir. En inceliklisinden en serbestine, en dışavurumcusuna kadar her tarz çalışmaya imkân veren dokuya sahiptir. Kural olarak, suluboya bloklarının büyük çoğunluğu bu tip kâğıttandır.

▶ Böyle bir denemeyi çok kolay yapabilirsiniz. İki farklı kâğıt üzerine fırçayla birbirinin aynı iki çizgi çekin. Kâğıtlardan biri çok az grenli, diğeri daha grenli olsun. İnce grenli, dokusuz kâğıdın üstündeki boya küçük gölcükler halinde toplanacak ve kâğıt kırışacak, orta grenli kâğıttaki boya hiçbir farklılık olmadan düzgün bir şekilde yayılacaktır.

Bu deney her kâğıdın boyayı emme kapasitesini gösteriyor. Üç kâğıdın üstüne de boyayla benzer çizgiler çekin. Her üç kâğıdın da boyaya nasıl farklı tepki verdiğini göreceksiniz. ◀

İri Grenli Kâğıt

Bu tip kâğıt çok dokuludur ve sadece özel resimlerde kullanılır. Belli bir ağırlıkta ve büyük boyutlarda kesilmiş olarak satılır. Üreticilerin çoğu bu tip kâğıdı el yapımı veya kısmen el yapımı olarak üretir.

Fırça Kutuları

Fırça kutuları fırçalarınızı hem taşımak hem de korumak için elverişlidir. Çok çeşitli boylarda kutu bulunabilir. Böyle bir kutu alacağınız zaman fırçalarınızın sayısını ve boyunu dikkate alın. Büyük bir kutuya az sayıda fırça koyarsanız, yuvarlanıp tahta kenarlara çarptığında fırçalarınız zarar görecektir.

▼ Fırçalarınızı taşımak için kutular. Bu kutuların boyu, yanınızda taşımayı düşündüğünüz fırçaların sayısı ve boyuna mutlaka uygun olmalı.

Fırça Kapları

Fırçalarınızı içine koymak için evinizde de birçok uygun kap bulabilirsiniz. Kullanılmış gıda kapları, yoğurt kutuları veya reçel kavanozları ideal olabilir. Suluboya resim yapmak için çeşitli boylarda boş kabı elinizin altında bulundurun.

Bu tür bir kavanoz hem fırçalarınız hem de su koymak için ideal. Beyaz bir tabak da çok uygun bir palet olabilir. ▲

Plastik Fırça Bardağı

Bu, oldukça yeni bir buluş. Bardağın kapağı sızdırmaya karşı emniyetli olduğundan uçları dibe değmeden fırçalarınızı su içinde taşıyabiliyorsunuz; dolayısıyla bu bardak açık havada resim yaparken son derece kullanışlı bir araç. Fırçaları, uçları dibe değmeden sıkıca tutması ve tahta sapların da ıslanmaması nedeniyle stüdyoda çalışırken de kullanılabiliyor.

▶ Bu plastik bardağın kapağı su sızdırmaz bir şekilde kapanıyor ve fırçalar saplarından asılı bir şekilde uçları dibe değmeden duruyor.

Atölye ve Açık Hava

Suluboya, hem atölyede hem de açık havada çalışmak için son derece uygundur. Mümkün olduğu kadar çok açık havada resim yapmanızı tavsiye ediyoruz; açık havada resim çok daha eğlencelidir. Tahmin edebileceğiniz gibi, dışarıda çalışmak için atölyedekilere ek olarak bazı malzemeler gerekir.

▶ Tüp boyalı bir palet kutusu. Farklı zamanlarda resminize devam edeceğinizde boyalarınızı saklayabilmeniz için bu tür bir kutu yararlı olacaktır. Tüpler ayrı yerde durur.

Palet Kutuları ve Paletler

Palet kutusunun en önemli avantajı kapağının ikinci bir palet gibi kullanılabilmesi ve boya gözlerinin sık sık temizlenmesinin gerekmemesidir. Boyanız ne tip olursa olsun, palet kullanımı açık hava yerine atölyede çok daha elverişlidir.

▼ Bu paletler kolay temizlenmeleri için genel olarak porselenden yapılır. Taşımak gerekmedikçe son derece kullanışlıdır. Ayrı boya gözleri olan bu paletin yanı sıra beyaz bir porselen tabak da iyi bir seçim olabilir.

Porselen Kaplar

Bu büyük boya kapları genellikle atölyede resim yaparken kullanılmasına rağmen açık havada da uygundur. Daha çok kaliteli boyalar bu kaplarda satılır ve şekilleri fırçaya uygun olarak tasarlanmıştır.

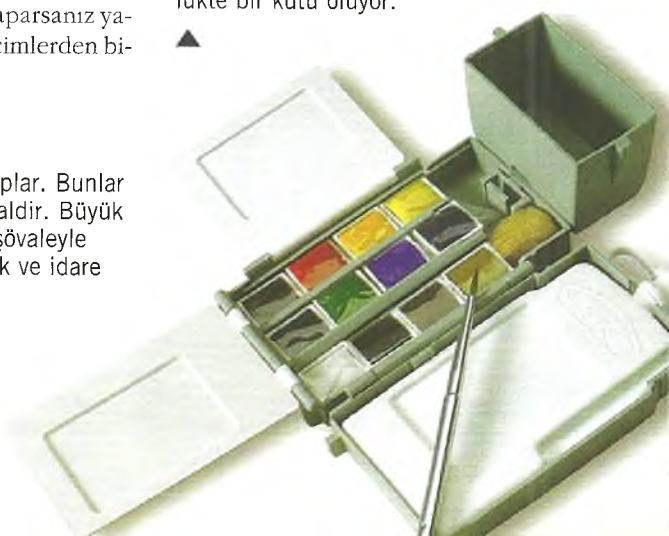
▶ Porselen kaplar. Bunlar atölye için idealdir. Büyük oldukları için şövaleyle birlikte taşımak ve idare etmek zordur.

Açık Hava Kutuları

Küçücük kutular birçok sanatçı için hoş bir sürpriz etkisi yaratır. Minyatür boyutlarda olmasına rağmen boyaların kalitesi şaşırtıcıdır. Bu küçük boya kutuları nerede resim yaparsanız yapın en iyi seçimlerden biri olabilir.

Bu gerçekten harika palet kutusunda suluboya resim için gerekli bütün malzemeler mevcut. Fırçaları ıslatmak için küçük bir tepsi ve su kabı bile var. Resminizi bitirdiğinizde bütün bölmeleri katlıyorsunuz ve avucunuza sığacak büyüklükte bir kutu oluyor.

▲

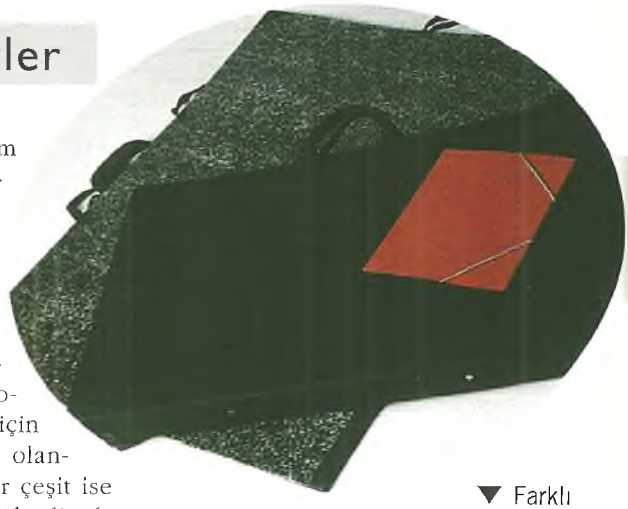
Kâğıt Desteği

Kâğıdın sert bir desteğe tutturulması gerekir. Böylece, ince çizgilerin rahatça çekilebildiği sağlam bir zemin elde edilir. Kâğıt boyayla ıslatıldığında kolayca buruşma eğilimindedir. Dolayısıyla, kâğıdın kırışmasını engellemek için dört köşesinden sıkıca tutturulması gerekir.

Kâğıdın sert bir yüzeye tutturulması gerekir. En iyi destek bir mukavva veya tahtadır. Resme başlamadan önce kâğıt dört köşesinden sıkıca tutturulur; böylece, boya uygulandığında kâğıdın buruşması veya kırışması engellenir. Kâğıdı desteğe tutturmak için gerekli aksesuarlar şunlardır: Yapışkan bant (su bandı) (1 ve 2), raptiye (3), büyük başlı raptiye (4), veya klipsler (5). Şayet kâğıdınız klasör boyundaysa klipslerle klasöre tutturmak iyi bir çözüm olabilir.

Klasörler

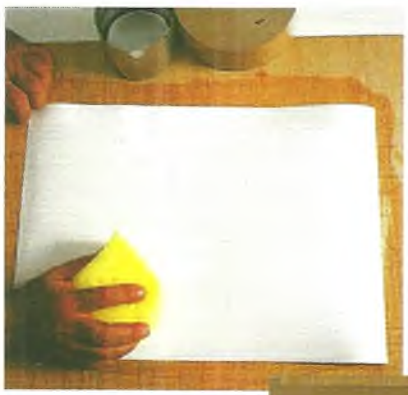

Hem şık hem de kullanışlı çok çeşitli klasör bulmak mümkün. En basitleri kalın kartondan yapılan ve esneklik sağlayıp kolayca açılması için bir ucu kumaş olanlardır. Diğer bir çeşit ise fermuarlı klasörlerdir; bunların içindeki şeffaf dosyalar resimlerin hem görülebilmesi hem de korunması görevini sağlar. Bu tip klasörler dışarıda çalışmak için pek uygun değildir; çok kolay eğilip bükülebildikleri için kâğıda destek görevi görmez.

▼ Farklı kullanımlar için farklı klasörler: Fermuarlı olanlarda birkaç resmi içine koyabilmek mümkün. Küçük boydakiler hem küçük boy resimleri taşımak hem de (kolayca bükülebilse de) kâğıda destek olarak kullanmak için yararlı. Basit karton klasörler, resim kâğıdını raptiyeyle kolayca tutturabilmek açısından gayet kullanışlı.

Kâğıdı Germek

Bu işlem oldukça kolay sayılır. Kâğıdı gerdiğinizde, bol suyla ıslandığında bile buruşmayacaktır.

▶ 1. Kâğıdı tahta bir desteğin üzerine koyun ve süngerle ıslatın.

◀ 2. Kâğıt iyice ıslandığında sudan etkilenmeyen bir yapışkan bantla dört kenarından yapıştırın. Kâğıt kuruduğunda kasnağa geçirilmiş davul derisi gibi gergin duracaktır. Boyamayı tamamladığınızda kenarlarını bir bıçakla kesin.

Açık Hava ve Masa Üstü Şövaleleri

Şövale, bir ressamın en önemli gereçlerinden biridir. Kâğıda belli bir yükseklikte destek görevi gördüğü gibi, sanatçının isteğine göre eğimi ayarlanabilir. Çok çeşitli şekillerde ve boylarda bulunabilir. Burada en kullanışlı birkaç tipini göreceksiniz. Suluboyanın suya ihtiyacı olduğu, ressamın da kâğıdın tamamına renk uygulaması gerektiği için, boyanın düzgün bir şekilde kâğıdı örtmesi şarttır. Ressamların genellikle dikey yüzeyler üzerinde çalışmaları, yerçekiminden yararlanarak kâğıdın bütün yüzeyini örtmelerine yardımcı olur.

◀ Şövale, kâğıdı dikey pozisyonda tuttuğu için defter veya bloknot gibi yatay bir yüzeyde resim yapmaktan çok daha kullanışlıdır.

Masa Üstü Şövalesi

Küçük ama atölyede resim yapmak için çok elverişlidir. Masa üstü şövaleleri bir defterden biraz daha büyüktür ve çeşitli formatlardaki kâğıtlarla, büyükler de dahil, kullanılabilir.

▶ Katlanan bir şövale (1) ve masa üstü şövalesi (2). Her ikisi de atölyede kullanılabilir, ama metal olan açık hava için çok daha uygundur.

Açık Hava Şövalesi

Açık havada çalışmayı alışkanlık haline getirdiğinizde kutu-şövale en iyisidir. Masa üstü ve açık hava şövalesinden biraz daha pahalı olmasına rağmen ressama müthiş kolaylık sağlar.

Kutu-şövale, adından da anlaşılacağı üzere, boyalarınızı ve fırçalarınızı içine koyabileceğiniz bir kutudur. Üç bacağı katlanabilen bu şövalenin yüksekliğini de vidalarıyla ayarlayabilirsiniz. Kısacası, kutu-şövale sanatçıya açık havada portatif bir atölye imkânı sunar. ▲

Atölyenin Önemi

Bir sanatçının, tamamen resme ayırdığı, kendine ait bir köşesi olmalı. Burası, küçük bir oda, bir köşe, kullanılmayan bir bölme olabilir. Işık çok önemli bir faktör olduğu için bol gün ışığı alan bir pencere ideal olmasına rağmen böyle bir imkân her zaman olmaz. Bu durumda yapay aydınlatmanın yeterli olması gerekir.

▶ Evin bir köşesinin resim için ayrılması önemli, böylece istediğiniz anda uzun hazırlıklara kalkışmadan resim yapabilirsiniz. Ayrılan alanın büyük olması şart değil ama iyi düzenlenmiş olması gerekiyor. Çeşitli malzemelerin elinizin altında, rahatça bulabileceğiniz şekilde yerleştirilmesi şart.

Ek Malzemeler

Şu ana kadar, suluboya resim için gerekli temel gereçleri gördük. Bu alanda biraz deneyim kazandıktan sonra bir adım daha ilerlemek isteyeceksiniz ve o zaman başka malzemelere de ihtiyacınız olacak. Atölyede suluboya yaparken kullanılan malzemeleri bulmak hiç de zor değil; büyük çoğunluğu günlük eşyalarımız arasında yer alıyor zaten.

▶ Fırçalar, kalemler ve su için kaplar (1), makas, kâğıt kenarı kesmek için maket bıçağı, süngerler (2), uzun ve kısa cetveller (3), kâğıdı dik açıyla kesebilmek için gönyeler (4), su emici kâğıt havlu ruloları (5), yapışkan bant ve sudan etkilenmeyen özel yapışkan bant (6), temizlemek ve suları silmek için bezler (7), kurşunkalem, mürekkepli kalem; suluboya resimde çizim için her türlü malzeme kullanılabilir (8), kâğıdı yapıştırmak için tutkal (9), kurutma işlemini hızlandırmak için saç kurutma makinesi (10), kâğıdı desteğe tutturmak için raptiyeler, ataşlar, klipsler (11), kurutma işlemini hızlandırmada kullanılabilecek alkol (12), suluboyanın çabuk kuruyup çatlamasını yavaşlatmak için gliserin (13).

Saç Kurutma Makinesi

Suluboya ressamı renkleri sık sık üst üste boyar. Kitabın ilerleyen sayfalarında göreceğiniz gibi, sanatçı alta sürdüğü boyanın daha sonraki katmana sürdüğü renkle karışmasını genellikle istemez. Yeni bir renk kullanacağı zaman, iki rengin birbirine karışmasını engellemek için alt kattakinin iyice kuruması gerekir.

▼ Evdekini kullanmak yerine eski bir saç kurutma makinesini bu iş için ayırabilirsiniz. Suluboya resimde çok fazla su kullanıldığı için makineyi ıslak zeminde bırakmamaya dikkat edin. Kullandıktan sonra da her defasında fişi prizden çekmeyi ihmal etmeyin.

BÖLÜM

1 LAVİ TEKNİĞİ

Suluboya resme başlarken öğrenilmesi gereken ilk şey lavi tekniğidir. Bu teknik aslında son derece basittir: Yapılacak tek şey, fırçayı boya ve suyla ıslatmak ve onu kâğıdın tamamına yaymaktır. Bütün renkleri kullanmaya geçmeden önce lavi tekniğinin esasını tek bir renkle uygulamanızı öneririz. Bu tekniğin sunabileceği imkânları anladıktan sonra daha karmaşık aşamaları deneyebilirsiniz. Şimdilik uygulamamızı tek renkle sınırlayacağız; bu bölümde farklı renklerle yapılmış uygulamalar görseniz de bunların her biri farklı, ama birbirine karıştırmadan tek bir renkle yapılmıştır.

Renk ve Su

Paletinize az miktarda boya koyun. Tüpteki boyalar biraz daha yoğun ve koyudur; diğer tipte ise, fırçanızı ıslatıp katı tablet boyanın üstünden birkaç defa geçirdiğinizde yumuşayan boyayı alabilirsiniz. Boya palete konduktan sonra fırçayla alacağınız suyu ekleyebilirsiniz. Ne kadar çok su eklerseniz, o kadar saydam ve açık bir ton elde edersiniz.

▶ Tüpteki boyaların palete aktarılması daha kolaydır. Tablet boyaların önce ıslak fırçayla yumuşatılması, sonra fırçaya alınıp palete aktarılması gerekir. Biz burada porselen bir palet kullanıyoruz, ama siz palet olarak boya kutunuzun kapağını da kullanabilirsiniz.

Renk Uygulaması

Boyayı paletteki göze aldıktan sonra fırçayla biraz su ekleyip tonunu açın.

Boyayı önce ıslak bir fırçayla kâğıda sürün. Sonra fırçayı suda yıkayın ve boyaya biraz su ekleyin. Rengi biraz daha açılacak ve saydamlaşacaktır. Bu işlemi tekrarlayarak her defasında biraz daha su eklediğinizde degrade renk elde edeceksiniz. ▲

Islak Zemin Üzerinde Degrade (Ton Geçişleri)

Degrade yapmanın en iyi yolu, boyamaya başlamadan önce kağıdı ıslatmaktır; ama bu teknikle de rengi tutturmak biraz zordur.

◀ Degrade yaparken önce bir şerit halinde boya sürün. Kâğıt ıslak olduğu için boya çok daha kolay yayılacaktır. Boyayı yaydıkça renk daha da saydamlaşacaktır.

◀ Temiz bir fırçayla degrade yapmak istediğiniz alanı ıslatın. Islak kâğıt boyanın kendiliğinden yayılmasını sağladığı için boya ıslak kısma doğru akacaktır.

Degrade Tonları

Lavi tekniği, diğer bir deyişle sulu renklendirme tekniği, aslında son derece basittir: Esas olarak ıslak fırçaya boya almak ve bunu kâğıda aktarırken koyudan açığa doğru degrade tonlar elde edebilmek için her defasında biraz daha fazla su ekleyerek boyayı "yaymak"tır. Degrade tonlar giderek açılır ve sonunda o kadar saydamlaşır ki, boyalı alanı kâğıdın beyazlığından ayırt etmek güçleşir.

▶ Yanda gördüğünüz gibi, paletteki renk son derece koyu olabilir (tüp boya kullanılıyorsa özellikle koyudur). Boyanın yoğunluğu, kâğıdın rengini tamamen örten opak bir boyamaya imkân verir.

◀ Daha önce boyadığımız degrade yöntemiyle, bu tekniğe alışmanız için önce kâğıdı tamamen ıslatmanızı öneririz. Soldaki degrade kuru kâğıt, sağdaki degrade de önceden ıslatılmış kâğıt üzerine boyanmıştır. Ne kadar farklı sonuçlar verdiğine dikkat edin. Daha ilerideki alıştırmalarda, her iki tekniği de tek bir resimde nasıl kullanacağınızı göstereceğiz.

▶ Daha önce boyadığınız alanın üstünden temiz bir ıslak fırça geçirir ve rengi zikzak şeklinde yayarsanız, fırçadaki suyla birleşen renk giderek açılır. Fırçayı tekrar tekrar yıkayıp aynı işlemi tekrarladığınızda renk o kadar saydamlaşır ki, sonunda kâğıdın beyazıyla bütünleşir. İleride daha karmaşık ve daha ilginç yöntemleri de göstereceğiz.

◀ Bu peyzaj tek bir renkle yapılmış. İlk başta kullanılan rengi açmak için daha fazla veya az su ekleyerek farklı tonlar elde edilmiş; resmin en koyu renkli alanlarında da sadece boya kullanılmış.

Kâğıdın Beyazı

Boyaya ne kadar çok su eklenirse, elde edilen renk o kadar açık ve aydınlık olur. Ne kadar az su koyulursa da, o kadar opak (örtücü) olacaktır. Dolayısıyla, suluboyada beyaz rengin neden bulunmadığını anlamak kolaydır. Beyazı, kâğıdın rengi temsil eder.

▼ Bu koyu tona su ekleyin; tonu daha da açmak için fırçayla yavaş yavaş su eklemeyi sürdürün. En açık renkli tonun en saydamı olduğunu görüyorsunuz. Beyaz renk ise kâğıdın kendi rengi.

▼ Bir bardak temiz suya yavaş yavaş boya eklerseniz, suyun saydamlığı giderek azalırken kendisi de yavaş yavaş görülebilir bir hal alacaktır. Suluboyada da tıpatıp aynı süreç işler. Saydamlığın en ileri derecesi kâğıdın beyazıdır; en opak renk ise çok daha az saydam, yani daha az ışıklıdır.

Şu örnekteki kar kaplı muhteşem peyzaja bakın. Bu tür bir çalışma büyük teknik beceri gerektirmekle birlikte suluboyada saydamlığın kullanılışını ve farklı renklerin suyla açılmasından nasıl farklı tonlar elde edildiğini göstermesi açısından iyi bir örnektir. Resmin en ışıklı ve parlak bölümleri her zaman kâğıdın beyazıyla sağlanır. Suluboya resmin renkli kâğıt üzerine yapılmamasının bir nedeni de budur. ▲

Bu küçük çalışma, fırçayı çizim aracı olarak kullanmaya ve degrade boyamaya alışmanız için. Elde ettiğiniz sonucun buradaki gibi olması gerekmiyor. Alıştırmanın esas amacı, bu işlemleri gerçekleştirmeniz ve örnektekine benzeyen bir sonuca ulaşmanız. Bütün dikkatinizi, fırçayı tıpkı bir çizim aracı gibi kullanmaya verin. Ayrıca, daha önceki alıştırmada yaptığımız gibi, renk tonlarını incelemek için modeli tek bir renkle degrade boyayın.

▶ 1. Önce armudun dış hatlarını çizin. Çizginin sürekliliğini kaybetmemesi ve sabit olması gerekir. Kontur kapandıktan sonra aynı rengin hafif sulandırılmışıyla iç kısmı boyayın.

▶ 2. Armudu boyamaya devam edin, ama her yerini değil. En ışıklı kısma karşılık gelen alanı boyamadan bırakın. Boyanın kurumasına zaman bırakmadan fırçayı yıkayıp daha koyu bir ton alın ve kavisi boyayın. Kâğıdın kalan kısmı ıslak olduğundan yeni renk tonu çabucak yayılacaktır.

Çizim ve Lavi Tekniği

Lavi tekniği veya sulu renklendirme, suluboyayla yapılmasına rağmen aslında bir çizim tekniğidir. Çizim konusunda tecrübeli olsanız da olmasanız da, sulu renklendirmenin çizime ne kadar benzediğini göreceksiniz. Fırçayı tıpkı çizim yaptığınız kalemle çizgi çeker gibi kullanıyorsunuz. Degrade tekniği de tek bir renk kullanarak koyudan açığa doğru giden tonlama veya gölgelendirmedir. Her ikisinde de ressam çok sayıda değişik ton elde edebilir.

Bu örnekte lavi tekniğinin çizime ne kadar benzediğini görüyorsunuz. Bu tarz alıştırmalar fırça ve boyayla tecrübe kazanmak için çok yararlıdır. ▲

▼ 3. Fırçayı yıkayın ve yeni tonu hafif fırça darbeleriyle yayın. Daha koyu alanlarda biraz daha yoğun boya (çok az sulandırılmış) ekleyin. Tek renkle degrade boyamanın kolay bir uygulamasını gördünüz.

Adım adım

Lavi tekniğiyle peyzaj

Lavi tekniği, paletteki boyaya eklenen su miktarına bağlı olarak aynı rengin farklı tonlarını kullanma imkânı sunar. Daha önceki alıştırmaları anladıysanız, bu sayfadaki örnek sorun olmayacaktır. Resme başlamadan, geri dönüp şimdiye kadar açıklanan bilgileri tekrarlamanız yararlı olur.

MALZEMELER

Suluboya ve palet (1), orta grenli suluboya kâğıdı (2), suluboya fırçaları (3), kurşunkalem (4), yapışkan bant (5), kâğıdı gerdirmek için tahta (6), su dolu bir kap (7) ve bir bez parçası (8).

1. Şimdi, bu bölümün başında gösterilen temel kavramları uygulayacağız. Bu güzel manzara resmini kolayca yapabilmeniz için adım adım ilerleyeceğiz. Önce kurşunkalemle basit bir çizim yapalım; tıpatıp aynısı olması gerekmiyor, kabaca doğru olsa yeterli. Kâğıdın alt kısmına düz bir çizgi çekin ve üstüne küçük evi ve ağaçları çizin. Bunların üst tarafına dağları belirleyen bir çizgi, onun biraz daha üstüne de en yüksek dağları çizin.

2. Bu bölümün başında gördüğünüz gibi, arka plandaki geniş yüzeyi degrade boyamanız gerekiyor. Kâğıdın tamamını önce temiz fırçayla ıslatın. Sonra, tamamen kurumadan, fırçanıza biraz toprak rengi (sienna) alın ve kâğıdın üst kısmına bir çizgi çekin. Kâğıdın ıslaklığı boyanın yayılmasını sağlayacaktır. Fırçanızı temizleyin ve boyanın üstünde gezdirerek rengi yayın. İlk degradeye ulaşana kadar bu işlemi tekrarlayın. Şimdi fırçanıza boyayı daha yoğun alarak en arka plandaki dağları boyayın.

Resmin beyaz alanlarını boyamayın. Beyaz bir alan bırakmak istiyorsanız, o kısmı sadece temiz suyla ıslatın.

3. Şu ana kadarki adımlarımızı hatırlayalım: Önce gökyüzünü degrade renklendiriyor, sonra arka plandaki dağları boyuyoruz. Dağların gökyüzü henüz ıslakken boyanması gerekiyor. Renk gökyüzündeki konturdan dağılıyor.

Fırçaya su aldığınızda miktarına dikkat edin, fırçanın ucundan damlayacak kadar çok olmasın.

4. Paletten fırçanıza biraz boya alın. Orta koyulukta renk istediğimiz için bu sefer fırçanız çok ıslak değil, sadece nemli olsun. Şimdi öndeki dağın üstüne bir çizgi daha çekin; bu seferki ilkinden daha yakın planda olsun. Bu sefer arka plan çok daha kuru olduğundan yeni ton eskisiyle hemen karışmayacaktır. Boyanın ev ve ağaçlar için ayrılan alana akmamasına dikkat edin. Resmin altına uzun, düzgün bir hat çekin.

5. Şu ana kadar her şey kolay gitti; önemli olan rengi seçmekti, daha fazla su ekleyerek tonunu açtınız, boya ekleyerek koyulttunuz. Çizim ise resmin her bir bölgesinde ressamın rehberidir, suluboyada ilerledikçe de yapmayı sürdüreceğiniz bir şeydir. Şimdi fırçanıza, hemen hemen tamamen susuz, boya alın ve fırçanın ucuyla ağaçları koyu tonla boyayın. Ağaçlar için ayrılan alanın tamamını doldurmayın; üst kısmı boyamadan bırakın.

6. Ortadaki ağaçları boyamak için son aşamada kullandığınız koyu tonla sağ taraftaki bölgeyi boyayın. Bu koyu tonlu alanlar öncekilerden farklı. Buradaki iki koyu renkli ton birbiriyle birleşmiş. Evi boyamayın, sadece konturlarını bu koyu tonla belirleyin.

Kalemle çizim suluboyanın temelidir.
Farklı renkleri ve tonları nerede
kullanacağımızı gösteren bir rehberdir.
Bu nedenle, ressamın boyaya başlamadan önce
eskizi doğru bir biçimde çizmesi gereklidir.

7. Ağaçları boyamak için kullandığınız koyu tonla resmin sağ tarafındaki dağın kontrastını artırın. Sağ taraftaki kalan ağaçları bitirin. Kâğıdın tamamen kuruması için birkaç dakika bekleyin. İyice kuruduğunda küçük evi çok açık bir tonda boyayın, küçük üçgen şekli boyamadan bırakın. Bu boya katmanının da yine kurumasını bekledikten sonra daha koyu bir tonla gölgeleri boyayın, ama bunların daha önceki tonun konturlarıyla karışmasına veya birleşmesine izin vermeyin. İlk başta çizdiğiniz eskiz sayesinde her bir bölgenin sınırlarını gördüğünüzden titiz bir şekilde, boyalar birbirine karışmadan boyamanız mümkün olacaktır.

8. En koyu kontrastlar boyandı. Kullandığınız ton hemen hemen hiç su kullanmadan uygulayabileceğiniz boya olmalı. Şayet tüp boya kullanıyorsanız zaten sorun olmaz, boyanız krem gibi olduğundan biraz nemli fırçayı boyaya batırmanız yeterli; ama katı tablet boya kullanıyorsanız, istediğiniz yoğunluğa ulaşmak için mümkün olduğu kadar az su eklemeye gayret göstermelisiniz.

Özet

Arka plan degrade boyandı. Önce kâğıt ıslatıldı. Kurumasına zaman bırakmadan fırçaya alınan koyu tondaki boya, kâğıdın en üstüne boydan boya şerit halinde sürüldü. Sonra yıkanıp temizlenen fırçayla ıslak alan üzerinde gidip gelerek aşağıya doğru renk "yayıldı".

Aşağıdaki ton tamamen kurumadan boyarsanız, kenarlar birbirine karışacaktır.

Çok koyu tonlarda hemen hemen hiç su yoktur. Fırça o kadar hafif nemlendirilmeli ki, kıllar sadece boyayı tutabilecek ve kâğıt üzerinde kayabilecek kadar ıslak olmalı.

Daha koyu bir ton, renge neredeyse eser miktarda su eklenerek boyandı.

Beyazlar kâğıdın kendi rengi.

BÖLÜM

2 SULUBOYADA RENK TEORİSİ

Üç Renkle Çalışmak

Üç ana renk (birincil renkler diye de bilinir) sarı, kırmızı (macenta) ve mavidir (cyan). Bu üç rengi farklı oranlarda karıştırdığınızda bütün diğer renkleri elde edebilirsiniz. Hatta üç ana renkle, renkleri karıştırmadan bile resim yapma imkânınız vardır. Saf renkler üç ayrı rengin bağımsız lavileri gibi görülür. Ancak, lavi tekniği sadece tek bir renkle ya da nadiren iki rengin karışımıyla yapıldığı için bu tamamen doğru sayılmaz. Bu mesele ileride ayrıca açıklanacaktır.

Sonsuz sayıda renk var, ama hepsi üç ana rengin, yani sarı, kırmızı (magenta) ve mavinin (cyan) karışımıyla elde ediliyor. İki ana rengi karıştırarak ara (ikincil) renkleri buluyoruz. Bu renklerin farklı oranlarda karıştırılmasıyla ortaya nasıl renkler çıktığını bütün ressamlar bilmek zorundadır. Bu bilgi sayesinde iyi bir palet sahibi olursunuz, kullandığınız renkler doğaçlama değil, bilinçli olur.

▶ 1. Üç ana rengi palete koyun. Karışmalarını engellemek için birbirlerinden oldukça uzak noktalarda olsun. Önce, geçen bölümdekine benzer bir alıştırma yapalım. Üç rengin her birini, ortaya çıkarabilecekleri tonları görmek için degrade boyayalım. Önce, en aydınlık renk olan sarıyla başlayın. Fırçanızı ıslatın ve boyayı alın.

2. Üç rengin içinde en parlağı olan ve ışığı en iyi yansıtan sarıyla degrade yapın. Kırmızı (magenta) ve maviyle (cyan) aynı işlemi tekrarlayın, ama üç rengin birbirinden ayrı durmasına dikkat edin. Bu üç renkle çok geniş bir ton dizisi elde edebilirsiniz.

▲

3. Alıştırmanın son bölümünde, üç renkten hiçbirinin birbirine değmemesine dikkat ederek basit bir çiçek resmi boyayacağız. Islak renkler kolayca birbirine karıştığı ve farklı renklere dönüştüğü için bu söyleneni yapmak biraz zor olacak. Peki, renkler birbirine karıştığında ortaya nasıl sonuçlar çıkıyor? (Sayfa 27'deki aynı resme bakınız).

▲

▶ 1. Palete iki renk konur. Renklerden birinden fırçayla bir miktar boya ortaya alınır. Fırça yıkandıktan sonra aynı işlem diğer renkle tekrarlanır. İki rengin birleşimi ortaya tamaman farklı üçüncü bir renk çıkarır.

▶ 2. Her iki renkten farklı oranlarda boya eklediğinizde, ortaya çıkacak sonuç, karışımın hâkim rengini belirleyecektir. Eklediğiniz boya miktarı rengin opaklık derecesini de belirler. Şayet daha fazla su eklerseniz, daha saydam ve parlak tonlar elde edersiniz.

3. Burada, renkleri kâğıt üstünde deniyorsunuz. Palet üzerinde renkler hiçbir zaman tam olarak anlaşılmaz. Kâğıt üzerinde, hele kuruduktan sonra gerçek ve nihai halini görürsünüz. ▲

Palette İki Renk

İki rengi karıştırarak üçüncü bir renk elde edersiniz, ama bu rengi belirleyecek olan, her iki renkten kullandığınız miktardır. İki rengin karışımıyla yapacağınız bir lavideki renk, onu meydana getiren her iki renkten tamamen farklı olabilir. Aynı şekilde, yeni rengin degradesiyle karışımın renginin yerini alan ara tonlar yaratabilirsiniz.

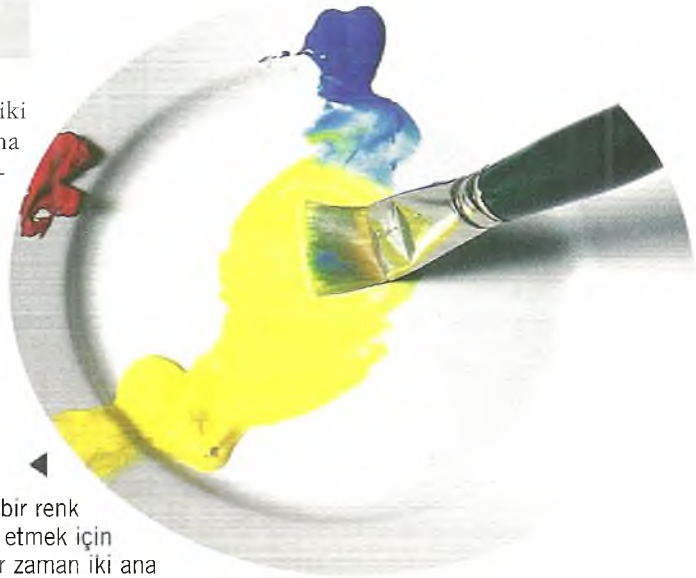
▼ Palet üzerindeki karışımlarla, iki renkten çok sayıda renk elde edebilirsiniz; tabii iki renk arasındaki bütün tonlar ve kâğıt üstündeki saydamlığına göre her bir rengin yoğunluğu da düşünüldüğünde elde edilebilecek renk sayısı muazzam boyutlara ulaşır.

Bir renkten diğerine geçişi anlamak için ilginç bir uygulama. Ara renkten küçük miktarları yavaş yavaş ana renge ekleyin. Her degradedeki sonucu görüyorsunuz. ▲

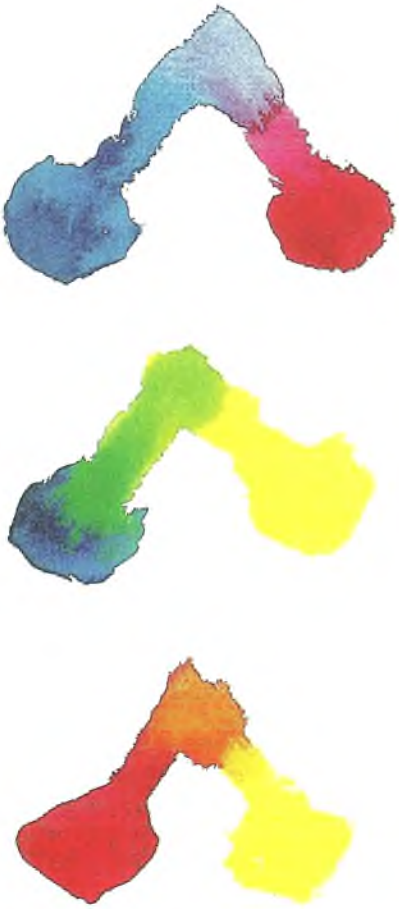
Ara (İkincil) Renkler

Buraya kadar, tek bir renkle, iki ana renkle ve iki rengin karışımıyla boyamayı gördünüz. İki ana rengi birleştirdiğinizde ara bir renk elde ediyorsunuz. Renkleri karıştırmak ilk başta zor gelebilir, ama biraz çalışmayla hemen ustalaşırsınız. Aşağıdaki alıştırmaları yaparsanız teorinin uygulama ile daha iyi öğrenildiğini göreceksiniz.

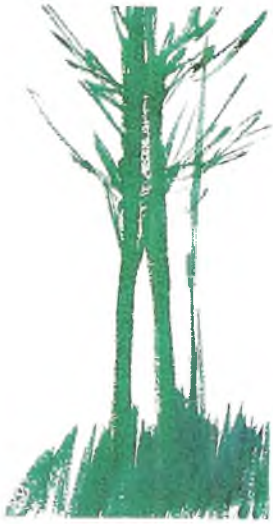
1. Ara bir renk elde etmek için her zaman iki ana renge ihtiyaç vardır. Bu alıştırmada, daha önceki çalışmada kullandığınız renkleri kullanın. Bu sefer renkleri paletin ortasında karıştırın. Ara bir renk iki ana rengin karışımıyla elde edildiği için sarı ve mavi (cyan) karışımını seçerseniz ara bir renk olan yeşili bulursunuz.

3. Ana renkleri farklı oranlarda karıştırdığınızda ara renkleri elde edersiniz. Kısacası, sadece üç renkle doğadaki bütün renklere ulaşabilirsiniz. Buradaki çiçeği bu bölümdeki (bkz. syf. 25) diğer resimle karşılaştırdığınızda renk karışımlarının müthiş bir renk zenginliği yarattığını görürsünüz.

▼ 2. Ara renkleri bulmak için palet üstünde çalışabilirsiniz, ama bu denemeleri kâğıt üstünde yapmak daha iyi olur. Burada üç olasılık yaratılmış. Birincisi, kırmızı (magenta) ve mavinin (cyan) karışımı, bir başka ara renkle, morla sonuçlanıyor. İkinci karışımda sarı ve maviden (cyan) yine ara bir renk, yeşil elde ediliyor. Üçüncü örnek, sarıyla kırmızı (magenta) karışımı ki turuncu elde ediliyor.

▶ 1. Bu eğlenceli alıştırmaya başlamak için önce bir ana renkle, maviyle (cyan) boyayın. Kâğıdı ıslatmaya gerek yok. Fırçanıza boyayı alın ve birkaç dikey çizgi çekin. Sonra, aşağıya zikzak şeklinde, kısa, hareketli fırça darbeleri ekleyin. Artık fırçanızda çok az boya kaldı; onunla da ağacın ince dallarını boyayın.

Tek Renkten Renk Zenginliğine

Yeni başlayanlar hem kâğıt hem de palet üzerinde düzenli olarak renk çalışması yapmalılar. Ne kadar çok karışım denerseniz, o kadar çok renk elde edersiniz. Üç ana renkle sınırsız renk dizisi yaratabilirsiniz. Bu alıştırma, şu ana kadar öğrendiklerinizi pekiştirmenize yardımcı olacak. Önce tek renkle boyamayı öğrendiniz; sonra iki rengi karıştırıp üçüncü renge ulaştınız; ve nihayet, gökkuşağının bütün renklerini elde edebilmek için üç ana rengin nasıl karıştırılabileceğini öğrendiniz.

▶ 2. Mavinin (cyan) kurumasına izin vermeden, hemen fırçanıza sarı boya alın ve arka planı boyayın. İki ana rengin birbirine değdiği yerde ara bir renk, otların olması gereken alanda ve mavi dalların ıslandığı noktada yeşil ortaya çıkıyor. Sol tarafta geniş bir alan kırmızıyla (magenta) boyanıyor. Bunun çevresini de, kimi yerde daha az kimi yerde daha çok, sarıyla boyayın. Sarıyla kırmızının (magenta) karışımından yine ara bir renk olan turuncunun çeşitli tonları çıkıyor.

▶ 3. Paletteki kırmızının (magenta) üstüne biraz mavi (cyan) ekleyin. Bu karışımın sonucu da ara bir renk olan mordur. Morun farklı tonlarıyla sol tarafa küçük ağaçlar yapın ve sağdaki ilk ağacın gövdesini de koyulaştırın.

Üç renkle çiçekler yapalım

Yeni başlayanların renk çalışması için en iyi model bir demet çiçektir. Ana renkler sarı, mavi ve kırmızı. İşte bu üç renkle doğadaki bütün renkleri elde edebilirsiniz. Seçtiğimiz çiçek demetinde çok çeşitli renkler ve tonlar mevcut, ama biz paletimize üç ana rengi koyacağız sadece. Yine de, biraz dikkatle bu natürmorttaki bütün renkleri elde edebileceğiz.

MALZEMELER

Resim kâğıdı (1), beyaz tabak (2), suluboya renkleri: sarı (3), kırmızı (macenta) (4) ve mavi (cyan) (5), kurşunkalem (6), suluboya fırçası (7), su kabı (8).

1. Modelin taslağını kurşunkalemle mümkün olduğu kadar doğru çizin. Suluboya saydam olduğu için çiziminiz farklı renk alanları için bir rehber olacaktır. Gölgelendirme yapmayın veya fazla detaya girmeyin; basit ve doğru bir çizim olsun, ama farklı renk alanlarını mutlaka göstermeye dikkat edin. Çizimi bitirdikten sonra biraz maviyle (cyan) kırmızıyı (magenta) palette karıştırın. En üstteki çiçekleri boyamanız için gereken moru elde ettiniz. Renginizi, birine daha çok boya daha az su, diğerine daha çok su daha az boya koyduğunuz iki farklı yoğunlukta kullanın.

2. Kırmızı çiçekleri doymuş (saf) kırmızıyla (magenta) boyamaya başlayın. Daha pembemsi ve parlak olanları sulandırılmış kırmızıyla (magenta) boyayın. Daha koyuları da yine bu renkle boyayacaksınız ama boyaya az su koyacaksınız. Suluboyada beyaz olmadığından bu renk için kâğıdın beyazını kullanacaksınız. Fırçanızın ucuyla papatyanın konturları üstünden geçin.

Renkleri palet üstünde karıştırdıktan sonra fırçayla su ekleyerek biraz daha saydam hale getirebilirsiniz.

3. Sarıyla mavinin (cyan) karışımı sarımsı yeşil bir renk verir. Sarı tonunu biraz daha artırmak için maviyi az miktarda kullanın. Oranların kontrolünü elde tutabilmek için koyu renkleri daima açık renkli karışıma azar azar ilave edin. Böylece istediğiniz tonun koyuluk derecesine daha kolay karar verebilirsiniz.

4. Sarıyla mavinin bileşimi yeşil üretir. Buna çok az kırmızı eklerseniz turuncu tonu elde edersiniz. Bu tonu önce suyla açın, sonra arka planı boyayın. Daha önce boyadığınız alanın tamamen kuruduğundan emin olmadan bu ikinci boyayı sürmeyin, yoksa iki renk birbirine karışır. Arka planı boyarken ışığın geleceği veya çok açık renklerin boyanacağı ya da ışıklı alan olarak ayrılmış bölgelere girmeyin.

5. Daha önce moru boyadığınız gibi şimdi yeni bir tonla, bu sefer daha koyu bir tonla çalışın. Bu kadar koyu tonları elde etmenin en kolay yolu boyayı fırçanıza doğrudan tüpten almaktır. Şimdi kırmızıya (magenta) yakın bir morla boyuyorsunuz. Bu rengi en üstteki çiçekleri boyamak için kullanın. Şimdi de doymuş, hemen hemen hiç sulandırılmamış sarıyla çiçeğin daha açık tondaki bölgelerini boyayın.

İki ana rengin karışımından bir ara renk elde edilir. Sarıyla mavi (cyan) karışımı yeşil, kırmızıyla (magenta) sarı karışımı turuncu verir. Kırmızıyla maviyi karıştırdığımızda da mor elde ederiz.

6. Şu ana kadar kullanılan palet bu. Renklerin nasıl karıştırıldığına dikkat edin. Solda, çiçek saplarında kullanılan yeşili görebilirsiniz. Sağda, mavinin üstünde, bir sarı göreceksiniz, yeşilin tonunu koyultmakta kullanılacak. Paletin ortasında daha sulu renkleri görüyorsunuz. Ayrıca, tabağın kenarındaki renklere bakın; bunun nedeni, fırçanın suyunun defalarca tabağın kenarına bastırılarak süzülmesi.

7. Saplar ve yapraklar yeşilin iki ayrı tonuyla boyanıyor; biri, sarının egemen olduğu çok parlak bir yeşil, diğeri daha çok mavi ve çok az kırmızıyla elde edilen çok koyu, doymamış bir yeşil. Buradan, sarıyla karıştırılarak, aşağı taraftaki çiçekler için çok çeşitli turuncu tonları elde edilebilir. Önce turuncumsu renkler boyanıyor; sonra, kurumasına izin vermeden, turuncunun üstüne birkaç kırmızı fırça darbesi geliyor ve iki renk hafifçe karışıyor. Yine kırmızı ve mavi karıştırarak elde ettiğimiz morla en tepedeki çiçeklerin taçyapraklarını bir kere daha boyuyoruz. Şimdi de, neredeyse tam doymuş kırmızı, hemen hemen hiç sulandırmadan, kırmızı çiçeklerin en koyu taçyapraklarını boyuyoruz.

8. Çiçeklerin aşağı kısımlarını kırmızıyla tamamlayın. Bu rengin üzerini daha da koyu bir tonla boyamak gerekir; bu nedenle, palette biraz maviyle kırmızıyı karıştırın. Vazoyu boyamak için gerekli turuncuyu elde etmek için kırmızıyla sarıyı karıştırın.
Bunun üstüne biraz mavi eklediğinizde karışım daha turuncumsu bir renk olur.
Bu rengi kullanarak sağdan sola degrade boyayın, parlak kısma boya sürmeyin.
Sadece üç ana rengi kullanarak boyadığınız bu çiçek resmini artık tamamlanmış sayabilirsiniz.

Özet

Buradaki ***sarı*** tamamen saf halde. Rengin canlılığını koruması için alttaki diğer renkler tamamen kuruduktan sonra sarıyı sürün.

Yeşil, sarı ve mavinin (cyan) karışımıyla elde ediliyor.

Turuncu, kırmızı (magenta) ve sarının bir karışımı.

Parlak mor. Maviyle (cyan) kırmızıyı (magenta) palet üzerinde karıştırıp sulandırdıktan sonra boyamak gerekiyor.

Koyu morda kırmızı (magenta) biraz daha ağırlıklı. Mora biraz daha kırmızı ekleyerek elde ediliyor. Saydamlıktan kaçınmak için çok az su ekleniyor.

BÖLÜM

3 RENK DİZGELERİ

Soğuk Renkler Dizgesi

Renkler "ısı"larına göre farklı dizgelere ayrılabilir. Bir renk dizgesi, belirli özellikleri paylaşan ve bir uyum meydana getiren renkler grubudur. Tek renkli bir degradeye baktığınızda gördüğünüz, bu rengin tonal uyumudur. Şayet, içinde bu renkten de biraz bulunan iki benzer rengi yan yana getirirseniz, bir renk dizgesi veya uyumu oluşturmuş olursunuz. Özetlemek gerekirse, renk dizgeleri soğukluklarına, sıcaklıklarına veya nötr olmalarına göre sınıflandırılan renklerden oluşur. Birincisi soğuk renkler, ikincisi sıcak renkler ve son grup da doymamış renklerdir.

▼ Soğuk renkler dizgesi, başlangıç olarak sarı ve mavinin (cyan) karışımıdır ve bu karışımdan sarılar, yeşiller ve mavilerin her tonunu elde edebilirsiniz. Bu karışıma, mavileri mora dönüştüren kombinasyonlarda biraz kırmızı (magenta) da ekleyebilirsiniz. Bu renk dizgesiyle saydamlıklar da yapabilirsiniz. Renklerin doğasını anlayabilmek için bazı basit denemeler yapmak yararlıdır.

Farklı renk dizgelerinden soğuk veya sıcak renkleri karıştırabilirsiniz. Örneğin, karışımlar yoluyla sıcak yeşiller elde etmek için sıcak renkleri yeşile katarak bu renk sıcak bir renk dizisine dahil edilebilir.

1. Bu peyzajdaki gökyüzü alanı mavi ve yeşille boyanmış. Bulutlar boyanmadan bırakılmış. Ara bölge de çok koyu bir laciverdimsi morla boyanmış.

2. Alt kısmı sulandırılmış yeşille boyayın. Ön taraf daha da koyu olduğu için yeşilin üstüne çeşitli tonlarda kobalt mavisi ekleyin. Aynı maviyle ağaçları ve gölgedeki evin duvarını boyayın. Böylece, kâğıdın bütün parlaklığı yansıtılır. Gördüğünüz gibi, bu örnekte sadece soğuk renklerle çalıştınız. Buna soğuk benzer renkler sistemi dizisi denir.

Sıcak Renkler Dizgesi

Sıcak renkler dizgesi kırmızı (magenta), sarı ve bunlardan elde edilen karışımlardan oluşur. Kırmızı ve mavi, soğuk ve sıcak renk dizgelerinde anahtar rol oynar. Kırmızı, soğuk renk dizgesinden moru oluşturmakta kullanılır. Benzer şekilde, sıcak bir yeşil için, soğuk bir renk olan mavinin oranını artırmak gerekir.

▶ Sıcak renkler dizgesine iyi bir örnek. Renklerin doymuş olması gerekmiyor, ama her zaman ortak bir uyum faktörünü paylaşmaları şart. Yeşil bile kullanıldığında, çok soğuk bir renk gibi görünmüyor, çünkü dizideki diğer renklerle kontrastını yumuşatmak için çok az da turuncu eklenmiş Çok baskın görünmedikleri sürece diğer renk dizgelerindeki renkler de sıcak renklere eklenebilir.

▶ 1. Sarı ve kırmızının bu kombinasyonu çok parlak bir turuncu yaratmış ve gökyüzünün tamamı da bu renkle boyanmış. Sağ tarafı koyu kahverenginin (sienna) tonuyla boyayın. Toprak renkleri sıcak renkler dizisine girer, ama oksit yeşili gibi bazı tonları soğuk renklere daha yakındır. Resmin aşağı kısmında yeşil kullanılıyor, ama sıcak renkler dizisini devam ettirmek için yeşile turuncu eklenmiş. Böylece, ortaya aşıboyası rengine (ochre) benzer sıcak bir ton çıkmış.

Tamamlayıcı renkler, yan yana konduğunda en büyük renk kontrastını meydana getiren renklerdir. Tamamlayıcı renklerin çok çarpıcı bir görsel etkisi vardır. Sarı-mor, kırmızı (magenta)-yeşil, mavi (cyan)-turuncu tamamlayıcı renk örnekleridir. Bunlar, monotonluğu azaltmak amacıyla kontrast etkisi yaratmak için bütün renk dizgelerinde kullanılır.

▶ 2. Arka plan kırmızıyla karıştırılmış toprak rengine (sienna) boyanmış. Bunun üzerine sürülen neredeyse siyah ton odak düzlemlerini birbirinden ayırıyor, ama ağaç gövdeleri boyanmadan bırakılıyor. Patika aşıboyası rengiyle (ochre) boyanıyor. Yeşil tonun üzerine biraz daha koyu bir yeşil sürülüyor, ama tamamen soğuk bir tonda olmamasına dikkat ediliyor. Bazı alanlarda daha sıcak görünmesi için yeşille birlikte toprak rengi (sienna) kullanılıyor. En son, ağaç gövdeleri paletteki en koyu renkle boyanıyor; ağaçların tepeleri de turuncumsu yeşil kısa fırça darbeleriyle ortaya çıkartılıyor.

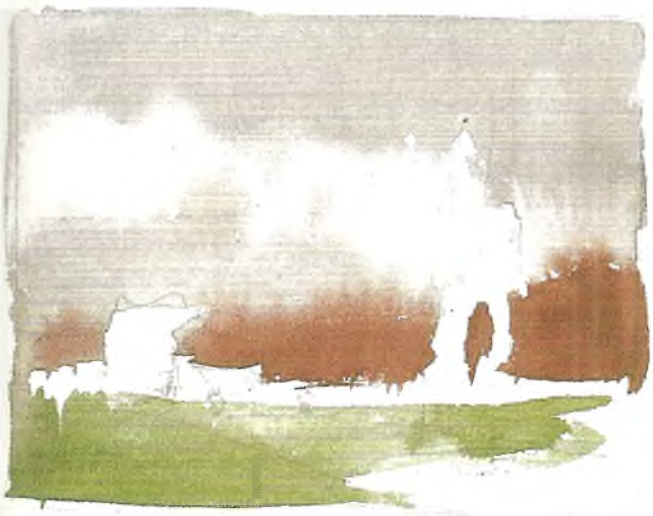
Doymamış Renkler

Tanımlanmamış, "grimsi" renkler doymamış renklerdir. Doymamış renk "kirlenmiş" renkten başka bir şey değildir. İki ara renk (örneğin turuncu ve yeşil) veya bir ara renk bir ana renkle (örneğin yeşil ve kırmızı) karıştığında renk kirlenir. Bu renk dizisi bir anlamda belirsizliğini koruduğundan hem sıcak hem de soğuk renk dizgelerini kapsar.

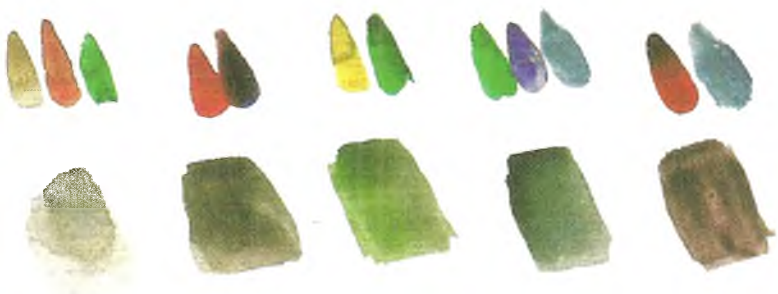
Doymamış renkler iki ara rengin karıştırılmasıyla elde edilir. Örneğin, kırmızı (magenta) ve sarının karışımı turuncu verir. Buna biraz yeşil eklerseniz doymamış bir toprak tonu elde edersiniz. Biraz kahverengi ilave ederek koyu mavi de doymamış bir renk olabilir. Toprak tonları suluboyada doymamış renkler elde etmek için idealdir.

1. Doymamış renklerle resim yapmak için basit bir uygulama. Yeşille "kirletilmiş" morla, kahverengi elde ederiz. Bu rengi iyice sulandırıp gökyüzünü boyayalım. Kırmızıya biraz toprak rengi (sienna) ekleyip ortadaki şeridi boyayalım, ama başka renkler için ayrılan bölgeleri boyamadan bırakalım. Çok az aşıboyası rengi (ochre) eklenmiş doymamış bir yeşil hazırlayalım; palet üstünde iyice sulandırıp ön planı boyayalım.

Üst sıradaki renklerin karışımı aşağıdaki sonuçları veriyor. Hem palette hem de kâğıt üstünde bu tür denemeler yapabilirsiniz.

2. Boyanın iyice kuruması için bekleyelim ki, iki katman birbirine karışmasın. Palette daha önce kullandığınız yeşile biraz mavi ve biraz daha koyu yeşil karıştırın. Şayet elde ettiğiniz renk çok parlaksa doymamış yapmak için biraz aşıboyası rengi (ochre) ekleyin.

▶ Son bölümde, sadece ana renkleri kullanarak resim yapmayı öğrendiniz. Evet, sadece sarı, kırmızı ve mavi kullanarak birçok renk yaratabilirsiniz; ama ya karmaşık bileşimleri nedeniyle ya da sadece belirli bir pigmentten üretilebildikleri için sadece temel renklerin karışımıyla elde edilemeyecek sayısız renk vardır. Bir ressamın paletinde bulunması gereken temel renkler şunlardır: Açık kadmiyum sarısı (1), turuncu (2), kırmızı (carmine) (3), mavi (cobalt) (4), yeşil (Hocker) (5) ve kırmızımtrak toprak rengi (burnt sienna) (6).

Paletteki Renkler

Suluboya ressamının ihtiyaç duyacağı renkler, yapacağı resme göre değişir. Tek renkli lavi resim yapmak isteyen birinin çok fazla renge ihtiyacı yoktur, ama gerekli tonları yaratabilmek için en azından asgari bir renk dizgesine sahip olmalıdır. Resim konusu zor renkler veya basit karışımlarla elde edilemeyecek renkler gerektirdiğinde ise geniş bir renk dizisi lazımdır.

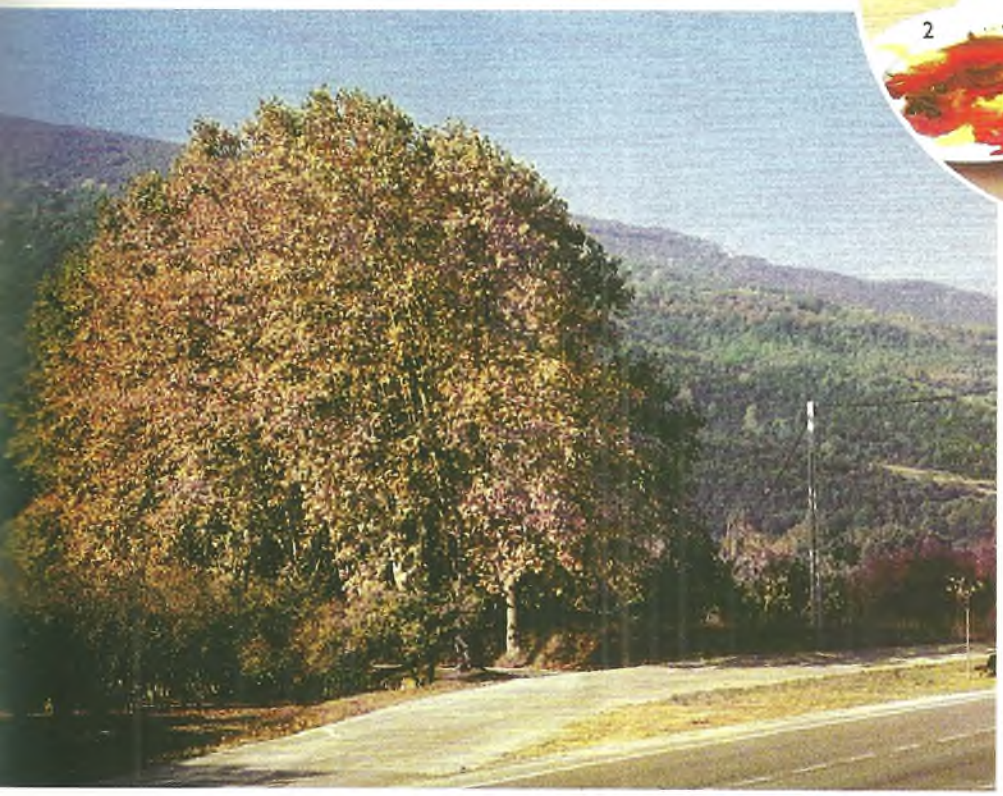
▶ Bu küçük örnekte sıcak ve soğuk renklerin başka bir renk üzerinde uygulanmasını görüyorsunuz. Her iki örnekte de sarının renk değerinin kalitesini kaybetmemesine dikkat edilmiştir. Solda, sarıya bir parça kırmızı ilave edilmiştir. Sağdaki sarıya ise bir parça yeşil katılmıştır. Her iki renkte sarı olarak kalmıştır, ancak, birinin sıcak ve diğerinin soğuk renke doğru değişimi fark edilmektedir.

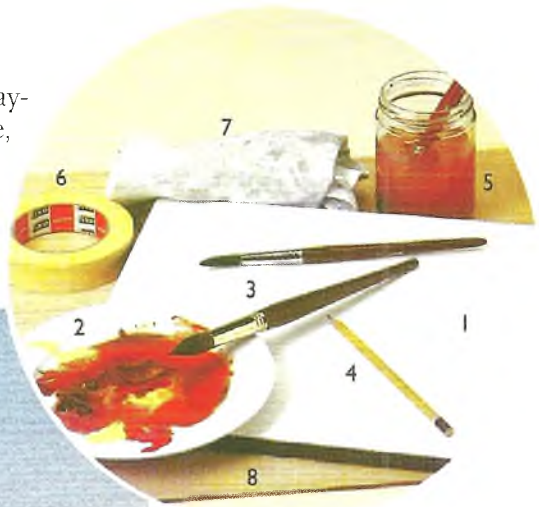
Yeni başlayanlar renk konusunda tecrübe kazanırken daha geniş bir palete ihtiyaç duyarlar. Suluboya her tür renk tonuna duyarlıdır. Bu nedenle paletinizdeki renklerin sayısını artırmanız tavsiye edilir. En uygun renk dizisi şöyle sıralanabilir: Çin beyazı (1), limon sarısı (cadmium) (2), kırmızı (vermilion) (3), gök mavisi (azure) (4), Prusya mavisi (5), mavi (cobalt) (6), yeşil (Hooker) (7), aşıboyası (ochre) (8), toprak rengi (sienna) (9), sıcak koyu kahve (burnt umber) (10) ve siyah (11).

Adım adım

Sıcak renklerle peyzaj

Bir resimdeki renklerin mutlaka resim konusundaki orijinal renklerin aynısı olması gerekmiyor. Ressam belli bir renk dizisine karar verdiğinde, resmini yapacağı konuyu seçtiği renklerle yorumlar. Şimdi yapacağımız uygulamada basit bir peyzajı sıcak renklerle boyayacağız. Gerektiğinde soğuk renkler de kullanabilirsiniz, ama asla baskın olmamalarına dikkat edin.

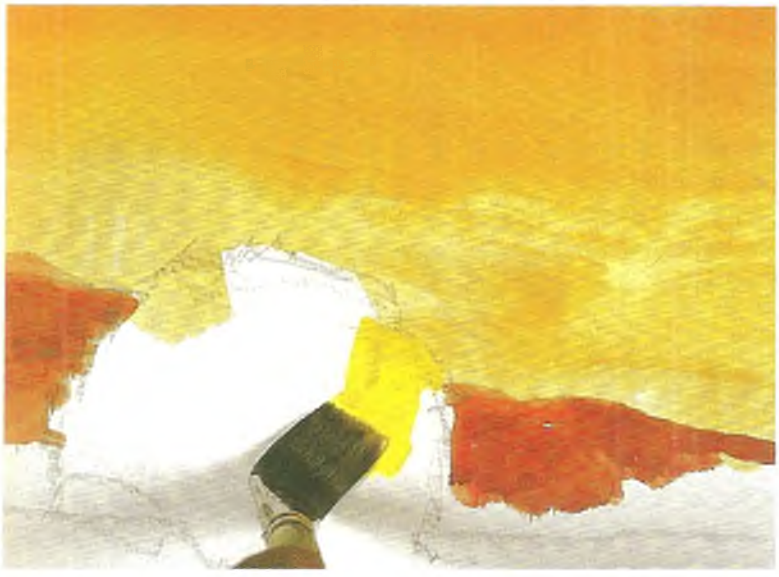

MALZEMELER

Suluboya kâğıdı (1), boyalar (2), suluboya fırçası (3), kurşunkalem (4), su kabı (5), yapışkan bant (6), bez (7), bir destek (8).

1. Suluboyada biraz daha tecrübe kazandıkça, ilk başta çizilen kabataslak eskizin ne kadar önemli olduğunu, o olmaksızın boyarken destek ve rehberden nasıl yoksun kalabileceğinizi anlayacaksınız. Bu eskiz bir kurşunkalemle çizildi, ama siz kömürkalem (füzen) de kullanabilirsiniz. Eskizin dikkatle ve doğru biçimde çizilmesi gerekiyor, ama gereksiz detaylara girmeyin.

2. Önce gökyüzünün tamamını lavi tekniği bölümünde anlatılan teknikle degrade boyayın. Kâğıdı ıslatın, ağaca dokunmamaya dikkat edin; sonra fırçanıza aldığınız turuncumsu aşıboyası rengiyle (ochre) en tepeden boyamaya başlayın. Fırçayla ıslak bölge üzerinde enlemesine gidip gelerek rengi yayın. Arka plan kuruduktan sonra ufuktaki dağları toprak rengiyle (sienna) boyayın. Burası da kuruduktan sonra ağacı boydan boya sarıyla (cadmium) boyayın.

Diğer dizilere ait renkler belirli bir ölçüde diziye dahil edilebilir. Böylece, kullanılan renklerin tamamlayıcısı ve kontrastları olarak işlev görürler.

3. Paletteki sarıya çok az yeşil ekleyin ve biraz daha koyu bir ton elde edene kadar karıştırın. Sarı (cadmium), sıcak renkler dizisine dahil yoğun bir renktir; biraz yeşil eklediğinizde kontrastsız gölge katmanlarını boyayabileceğiniz bir tona dönüştürebilirsiniz. Çok parlak bir yeşille yolun kenarındaki otları boyayın. Bu nihai bir renk olmayacak, üstüne diğer sıcak renklerin sürülebileceği bir zemin görevi görecektir.

4. Hafif nemli bir fırçaya son derece saydam bir toprak rengi (sienna) alın ve ağacın koyu kısmını kısa ve düz fırça darbeleriyle boyayın. Sarı zeminin bir kısmı kapanıncaya kadar buna devam edin. Şimdi kırmızı (magenta), toprak rengi (sienna) ve biraz maviyi karıştırarak elde edeceğiniz sıcak tondaki morla orta kısmı boyayın. Alt kattaki boya kuruduğu için renkler birbirine karışmayacaktır. Artık yeşil neredeyse tamamen bu yeni sıcak ve koyu renkle örtüldü.

5. İyice sulandırılmış toprak rengiyle (sienna) alt kısmın tamamında kâğıdın beyazını kapatın. Bu renk beyazın parlaklığını tamamen matlaştıracak ve diğer koyu renkler için zemin oluşturacaktır. Arka planda kullanılan morla yolun üst kısmındaki gölgeli alanı boyamaya başlayın. Renk az önce kullanılanla aynı, ama boyanan alan çok parlak olduğu için o kadar opak görünmüyor. Sağ kenarı turuncuyla boyayın. Bu sıcak renk daha sonraki koyu renkler için zemin olarak kullanılacak.

Suluboyanın kurumasını hızlandırmak için saç kurutma makinesinden yararlanılabilir. Ama makineyi resme çok yaklaştırmayın ki henüz ıslak olan boyayı başka alana üflemesin.

6. Koyu kahverengi (umber) karıştırılmış toprak rengiyle (sienna) daha koyu kontrastlar boyanıyor ve resimdeki koyu kahverengi (umber) tonları artırılıyor. Koyu alanların boyanması tamamlandığında, kontrastın etkisiyle açık renkli alanlar daha ön plana çıkıyor. Alttaki gölgelerin fırça darbeleri geniş ve tek tip olmalı. Fırça, rengi yatay şeritler halinde yayıyor; bu bölgenin üstünden geçerken her defasında fırçaya biraz boya almalı ki, degrade oluşmasın.

7. Biraz koyu kahverengi (umber) kattığınız çok parlak turuncuyla ağacın tepesinin boyanması sürüyor. Yeni fırça vuruşları daha önceki toprak rengi (sienna) bir kısmını alıyor ve kâğıdın üst kısmında ikisi karışıyor. Soldaki ağaçların gövdeleri biraz koyu kahverengi (umber) karıştırılmış toprak rengiyle (sienna) boyanıyor. Daha önceki boyanın iyice kurumuş olması lazım ki, renkler birbirine karışmasın. Turuncunun nasıl arkada kaldığına dikkat edin. Yolun aşağı kısmı turuncuyla karıştırılmış bir aşıboyası rengi (ochre) tonuyla boyanıyor. En aydınlık çizgiyse boyanmadan bırakılıyor.

8. Son dokunuşlardan önce boyanın tamamen kurumasını bekleyin. İyice kuruduğunda sol taraftaki dağları kırmızıyla, sağdakileri de çok koyu marin mavisiyle boyayın. Ön planda yolun renginin kontrastlarını iyice sulandırılmış toprak rengiyle (sienna) artırın. Birkaç fırça darbesiyle ağaçların gölgesinin zeminine çok koyu mor birkaç çizgi ekleyin.

Özet

Doymuş sarı (cadmium), arka planda ve ağacın zemin rengi olarak.

Arka planda kurumuş boya üzerine ***kırmızı*** uygulaması.

Sıcak nüansları olan ***yeşil***. Bu renk daha sonra daha koyu renkler için zemin oluşturacak.

Gökyüzü, peyzajın tamamına ışık vermesi için son derece sıcak bir tonla boyanıyor.

Mavi, sıcak renklerin fazlalığını telafi etmek üzere tamamlayıcı bir renk olarak kullanılıyor.

Yolun en parlak kısmında ***çok parlak toprak rengi (sienna) kullanılıyor.***

BÖLÜM

4 ISLAK ÜZERİNE ISLAK

Kâğıt ve Suyun Önemi

Suluboyanın esası sudur. Boya, su sayesinde kolayca kâğıdın üstünde akar. Bu bölümde, bu özellik ve sağladığı sanatsal imkânlar üzerinde duracağız. Şimdiye kadar, suluboya yaparken yeni bir renk kullanmak için mutlaka daha önce kullandığımız boyanın kurumasını bekledik. Bu bölümde, zemin henüz ıslakken yeni bir boya sürmenin veya silmenin sağladığı imkânları öğreneceksiniz.

▼ Suluboya resim yaparken, ister ıslak zeminde ister kuru zeminde çalışın, kâğıt çok önemlidir. Suluboya, kalınlığı olmayan, saydam bir boya olduğundan kâğıdın dokusu görünür. Islak bir zemin üzerinde boya yapmak için kâğıdın kolayca dalgalanmaması, kırışmaması gerekir. Burada, kalite açısından benzer ama grenleri farklı üç tip kâğıtla yapılmış bir deney görüyorsunuz. Fırça darbelerinin ve ıslaklık derecesinin her üç kâğıtta nasıl farklı tepki verdiğine dikkat edin.

Islak zemin üzerinde suluboya her türlü tekniğe imkân sağlar. Renkler birbirine karışır ve yayılır. Tecrübeyle bu tür etkiler kontrol altına alınabilir. Yukarıdaki örnekte bu özelliklerden bazılarını görüyorsunuz.

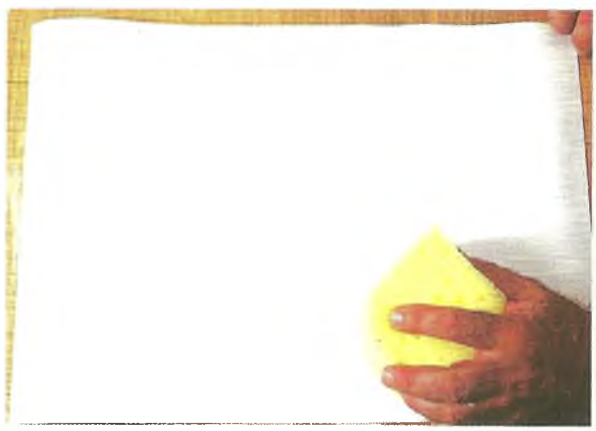
▶ Kuru boya tekniği. Bu alıştırmada herhangi bir fırça kullanılabilir. Fırça suluboyaya batırılır ve boyanın fazlası başka bir kâğıda sürülerek veya bezle alınır. Fırçanın izlerini incelemek için ince fırça darbeleri uygulanır. Aynı teknikle, pek renk kullanmadan, yeşillik kısmından başlayarak bir ağaç boyayın. Bütün boya bittiğinde, fırçaya biraz daha boya alın ve yine fazlasını atıp bu sefer ağacın gövdesini boyayın. Neredeyse tamamen kuru fırçayla toprağın eskizisini çizin. Zemin şimdi tamamen kuru olduğundan fırça izleri baskın görünecektir.

Kâğıdı Germek

Değişik suluboya tekniklerini öğrenmeye başlamadan önce kâğıdı bir destek üzerine germeyi öğrenmek yararlı olur. Bu sayede ıslanan kâğıdın bükülmesini ve kâğıt üzerinde boya öbekleri birikmesini engellemiş oluruz. Germe işlemi için birçok ressam yapışkan bant, hatta raptiye kullanır. Kâğıdı en kolay şekilde nasıl gereceğinizi burada gösterdik. Ne kadar basit ve kolay bir sistem olduğunu siz de göreceksiniz.

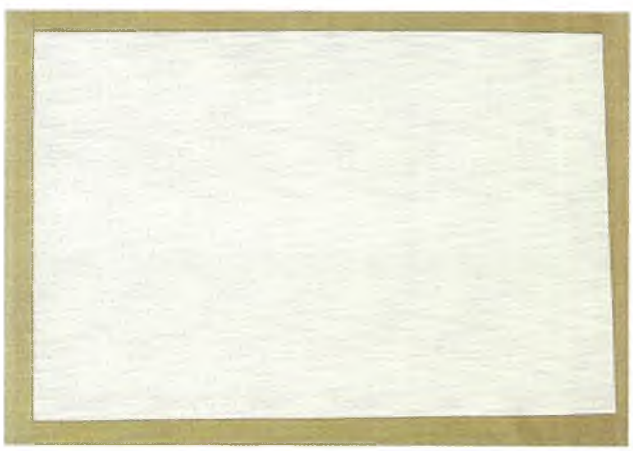
2. Kâğıt ıslandığında, lifleri şiştiğinden, kolayca bombe yapar ve boyalar küçük gölcükler oluşturur. Kâğıt deforme olur, kimi yeri gerilir, kırışır, buruşur. Kâğıt üzerinde bu sorunların oluşmasını engellemek için kâğıdın her tarafını suyla bolca ıslatın. Bunun için ıslak bir süngeri kâğıdın her tarafında dolaştırabilirsiniz. ▲

▼ 1. Kâğıdı germek için ihtiyacınız olanlar yapışkan bant, tahta levha, sünger, su ve tabii kâğıttır. Bu şekilde her tür kâğıdı gerdirebilirsiniz, ama biraz kalın olursa yırtılma tehlikesi de ortadan kalkar.

Birçok ressam kâğıdı raptiyeyle tutturur.

▼ 3. Kâğıdın suyu tamamen emmesini bekleyin. Bir iki dakikadan fazla sürmeyecektir. Kâğıt henüz ıslakken yapışkan bantla (su bandı) dört tarafından tahta desteğe bantlayın. Boyaya başlamak için iyice kurumasını bekleyin. Kâğıt henüz ıslakken küçük cepçikler oluşsa da önemli değil. Kâğıt tamamen kuruduğunda yüzeyi düzgün olacaktır.

▼ 4. Boyamanız bittiğinde kuruması için yine beklemelisiniz. Sonra bir cetvel ve bir maket bıçağı yardımıyla kâğıdı dört kenarından keserek çıkarabilirsiniz. Bu işlem için özel resim bandı kullandıysanız, çıkarmak için sadece bandı ıslatmanız yeterli olacaktır.

Islak Zeminden Boya Silmek

Suluboyayla çok çeşitli uygulamalar gerçekleştirilebilir. Islak zemin üzerinde birçok değişiklik yapılabilir, her tür teknik uygulanabilir. Buradaki uygulamada göreceğiniz boyama tekniğinde esas konu boyanın kendisi değil, resimdeki boyanın fırçayla alınması yoluyla elde edilecek daha açık tonlar. Bu alıştırma, daha sonra 7. bölümde göreceğiniz beyaz bölge açmanın nasıl yapılacağını ve degradenin sağladığı imkânları anlamanız açısından çok önemli.

1. Kâğıt yüzeyinin tamamı koyu bir renkle boyanıyor. Degrade boyama gerekmiyor. Fırça darbeleri dikey biçimde bütün yüzeyi tek bir tonla kapatıyor. Kâğıdın nemli ama çok ıslak olmaması şart. Eğer çok ıslaksa biraz kurumasını bekleyin. Şimdi, kuru bir fırçayla boyanın bir kısmını almaya başlıyoruz. Fırçayı ıslak zemin üstünden geçirdikçe kıllar boyayı emiyor.

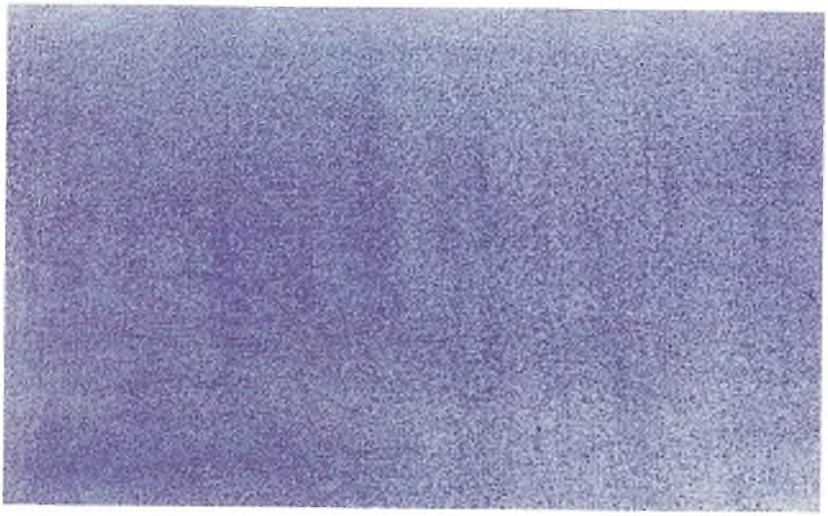

▼ 2. Kâğıttan alınan boyanın miktarını fırçaya uygulanan baskı belirliyor. Daha sonra üstüne başka bir renk uygulamak için degrade yapmanın veya bu örnekteki gibi belli düzlemler yaratmanın bir yolu da budur. Her düzlem ayrı bir renk alanıdır. Fırçayı kâğıt üzerinde kalem gibi kullanarak bir eskiz çizebiliriz. Daha koyu alanlar fırçanın kenarlarında biriken, kâğıttan alınmış boyayla yapılabilir.

Bu örnekte kâğıdın kalitesi çok önemlidir. Kalitesiz bir kâğıt boyayla lekelenebilir ve ne yaparsanız yapın boyanın fırçayla tamamen alınmasını engeller.

3. En parlak yansımaları yakalamak, veya bir başka deyişle, beyazların mümkün olan en beyazını elde etmek için iyice temizlenmiş ve suyu alınmış bir fırçayı defalarca aynı yerden geçirmek gerekir. Son dokunuşlar olarak koyu tonlar vurgulanabilir, ama bu sefer zeminin tamamen kuru olması şarttır. ▲

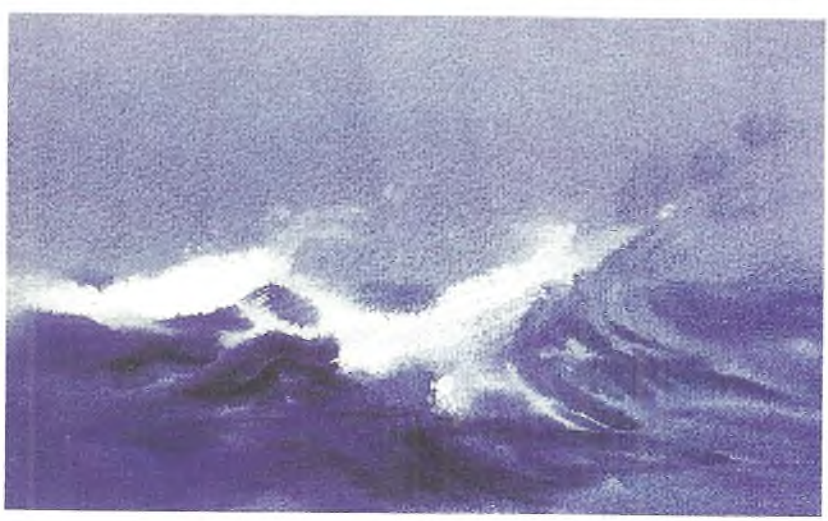
▶ 1. Islak bir renk hareket edebilir ve çeşitli yönlere dağılabilir. Suluboya tekniği, yüzeyin ıslaklığındaki herhangi bir değişime karşı çok duyarlıdır. Bu alanı boyamak için kâğıdı önceden ıslatmak gerekmiyor, ama fırça darbeleri arasında kesikler oluşmaması için boyamanın çok düzgün bir şekilde sürdürülmesi önemli.

Islak Rengi Azaltmak

Suluboya ressamının sahip olması gereken renkler, yapmak istediği resme göre değişir. Lavi tekniğiyle tek renkli çalışmalar yapmayı seven birinin çok geniş bir renk dizgesine ihtiyacı olmaz, asgari sayıda renkle istediği türde resimler yapabilir. Ama resim olağandışı renkler veya basit karışımlarla elde edilemeyecek renkler gerektiriyorsa oldukça geniş bir renk dizgesine ihtiyaç vardır.

▶ 2. Zemindeki boya henüz kurumamışken temiz ve kuru bir fırçayı kâğıdın üstünden geçirerek boyanın bir kısmını alabiliriz. Kâğıdın çok ıslak olması gerekiyor ama boyanın kendi kendine akacağı kadar da değil. Boyanın fırçayla alınması işlemi ise şöyle: Önce kuru bir fırçayla fırçanın bir seferde emebileceği kadar boyayı alın. Sonra fırçayı temiz suda yıkayıp sıkın ve aynı işlemi tekrarlayın. Fırçayı kâğıdın aynı alanının üstünden ne kadar çok geçirirseniz, ıslak zeminde kâğıdın beyazı o kadar çok ortaya çıkacaktır.

▶ 3. Gerekli beyazlıklar elde edildikten sonra istediğiniz formları vermek için kontrastlar ekleyebilirsiniz Bu basit alıştırma daha önceki bölümlerde gördüğünüz çalışmalar için farklı tercihler sunabilir.

Adım adım

Peyzajlar. Beyaz alanlar açmak

Bu ilk bölümlerde sık sık peyzaj üzerinde durduk, çünkü peyzajda kullanılan temel suluboya teknikleri natürmort veya figür motifleri gibi çok ince bir dikkat, hassasiyet gerektirmiyor. Peyzajda belli oranda hoş görülebilecek hatalar ve öznellik başka temalarda çok fazla göze batar; bu da yeni başlayan bir insanın cesaretini kırar. Aşağıdaki adım adım uygulamasında daha önce öğrendiğiniz bazı teknikleri, degrade ve beyaz alanlar açmayı gözden geçireceğiz.

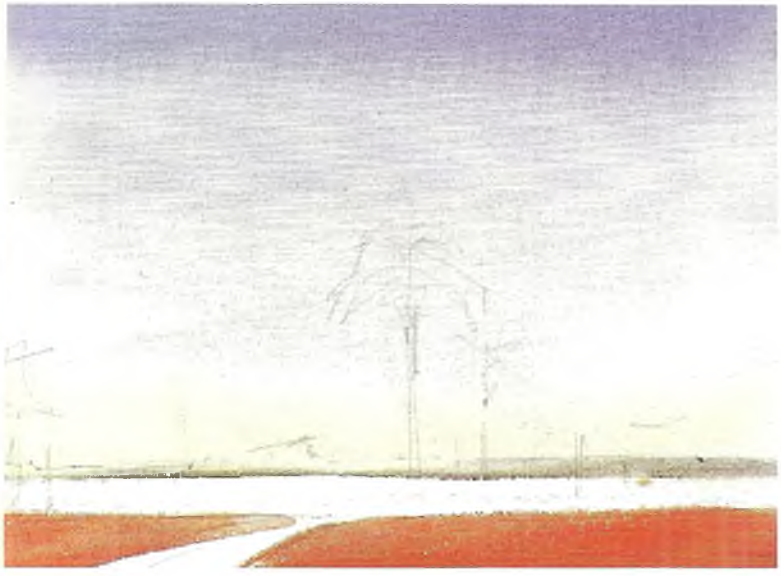

MALZEMELER

Suluboya kâğıdı (1), suluboya (2), palet (3), fırçalar (4), kurşunkalem (5), su kabı (6), bant (7), bez (8) ve destek levha (9).

1. Kurşunkalemle peyzajın ana hatlarını kâğıda çizin. Bu eskiz suluboya yaparken size bir model olarak hizmet edecektir. Çiziminiz sade olmalı, gölgelemeler veya bu tür süslemelerden kaçınmalısınız. Sadece hangi renkleri nerede kullanacağınıza rehberlik eden bir taslak olmalı.

2. Daha önceki bölümlerde degrade boyamayı öğrendiniz. Burada da, gökyüzüne karşılık gelen alanı degrade boyayacaksınız. Yapılması gerekenleri hatırlayalım: Önce degrade boyamak istediğiniz alanı ıslatıyorsunuz. Sonra kâğıdın en tepesine geniş bir mavi şerit çekiyorsunuz. Kâğıt ıslak olduğu için boya zaten yayılmaya başlıyor; siz de fırçayla buna yardımcı oluyor ve renk kâğıdın beyazıyla bütünleşene kadar fırçayla aşağı doğru dağıtıyorsunuz. Ufuk bandında aynı işlemi bu sefer çok açık bir aşıboyasıyla tekrarlıyorsunuz. Bu tamamen kurumadan ufuk çizgisi için ince bir kırmızımsı toprak rengi (burnt sienna) bandı ekliyorsunuz. Kâğıt tamamen kuruduğunda alttaki nesneler rahatça boyanabilir.

Kâğıt belli bir ağırlıkta ve özellikle suluboya için üretilmiş olmalı. Aksi takdirde renkler kâğıdın üzerinde ıslak lekeler oluşturur ve boyama imkânı kalmaz.

3. Koyu kahverengiyi (umber) biraz maviyle karıştırıp ufuk bandını boyuyor ve arka taraftaki binaların basit bir profilini çiziyorsunuz. Kâğıt henüz ıslak olduğu için bu bina yeni boyanmış ufukla hafifçe karışıyor.

4. Suluboya yaparken renkler mutlaka belli bir sıra takip etmelidir. Açık renkler ve tonlar daima önce boyanır, daha koyu ve opak renkler bunların üstüne gelir. Elinizin altında bir saç kurutma makinesi varsa boyayı kurutmakta yararlanabilirsiniz. Böylece yeni bir boya uygulayacağınızda, daha önceki ıslak boyanın yenisiyle karışmasından ve bozulmasından korkmadan, kuruttuğunuz alanda hızla yeniden çalışabilirsiniz. Denize karşılık gelen bant için parlak mavi kullanıyorsunuz. Yansıma alanlarını, az önce gördüğümüz gibi, ıslak boyayı kuru bir fırçayla kâğıttan alarak ortaya çıkarıyorsunuz. Bu yeni alan da kuruduktan sonra koyu kahverengiyle ağaç gövdelerini boyuyorsunuz.

5. Koyu yeşille palmiye ağaçlarının yapraklarını boyayın. Çok az boya alın ve fırçanın sadece ucunu kullanın ki, yaprakların çizgileri tek tek görülebilsin. Doymuş renkler kullanıldığında kuruması için gerekli zamana özellikle dikkat edin ki, kâğıttaki diğer renklerle karışmasın. Burada, ıslak zemin (gökyüzü) üzerinde çalışmakla şimdiki gibi kuru zemin üzerinde çalışmak arasındaki fark daha iyi görülebilir.

6. Bütün ağaç dalları ve yapraklarını aynı şekilde boyuyorsunuz; buna sol tarafta henüz gövdeleri boyanmamış ağaçlar da dahil. Elimizdeki boya karışımından yararlanmak için böyle yapıyoruz. Gövdelerin daha sonra boyanmasının bir mahzuru yok; nasıl olsa eskizimiz hâlâ görülebiliyor ve kurşunkalem izleri bize rehberlik edebilir. Sol tarafta, halen ıslak olan zeminde bir de küçük düzeltme yapıyoruz. Koyu rengi fırçayla alıyor ve orayı tekrar toprak renginde boyuyoruz. Zeminin geri kalan kısımları da benzer tonlarda boyanıyor; oturma bankı da koyu renkli şeritler olarak ekleniyor.

Suluboya kâğıttan temiz bir fırçayla silinebilir. Fırça dokunduğu yerden ıslak boyayı alır.

7. Palmiye ağaçlarının gövdelerini boyamadan önce denizin yeşilimsi tonlarını boyayın. Solda, suyun gölgede kalan bölgesiyle kontrast için koyu mavi kullanılıyor. Palmiyelerin uzun gölgeleri koyu bir kırmızımsı toprak rengiyle (burnt sienna) boyanıyor. Aynı renk, resmin sağ tarafında biraz maviyle karıştırılarak bu yeni formu ortaya çıkarmak için kullanılıyor. Boyanın bir kısmını almak için, daha önce yaptığınız gibi, bu yeni alanın üstünden kuru fırça geçirin, ama kâğıdın beyazını açacak kadar olmasın. Son olarak bankın arkalığının kırmızısını boyayın.

8. Artık yapılacak tek şey, palmiye ağaçlarını sıcak koyu kahverengi (burnt umber) karıştırılmış koyu yeşille boyamak. Bazı palmiyelerin rengi koyulaştırılırken bazıları daha açık tonda bırakılıyor. Bu basit alıştırmayı bitirdiğinizde, hataları düzeltmek, kuru ve ıslak zemin üstünde çalışmak gibi ileride daha da detaylarına gireceğimiz üç temel tekniği nasıl uygulayacağınızı gördünüz.

Özet

Islak zemin üzerinde ***degrade*** yapıldı. Kâğıt desteğinin dikey durması önemli.

Boya henüz kurumadan kâğıdın üstünden fırça geçirerek ***daha açık bir ton*** elde edildi.

Temiz ve hafif nemli bir fırçayla ***düzeltme*** yapıldı. Yanlışlıkla kullanılmış boya silindi.

Zemin tamamen kuruyken ***bir renk üzerine*** başka bir renk kullanıldı. Böylece ağaçların yapraklarının arka plandaki boyayla karışması engellendi.

Sağdaki gölgenin ***tonu biraz açıldı***; ama kâğıdın beyazının ortaya çıkmaması için çok fazla boya alınmadı.

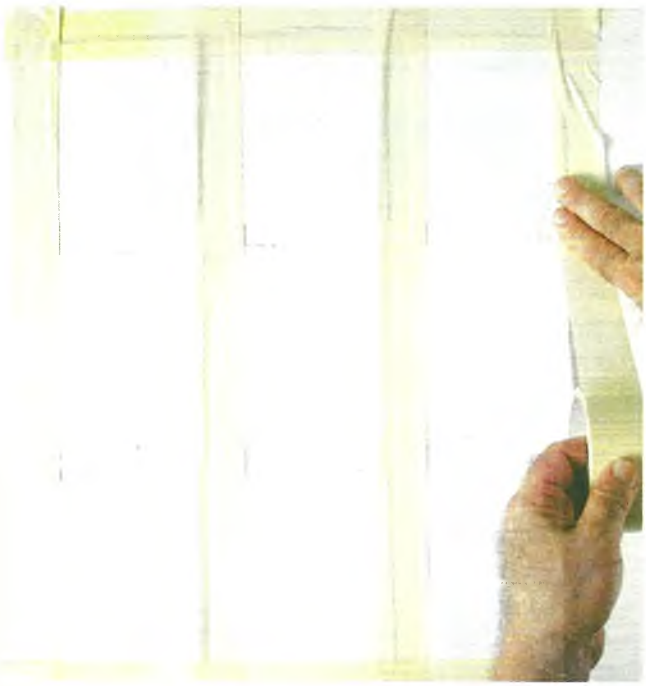
BÖLÜM

5 KURU ZEMİNE BOYA

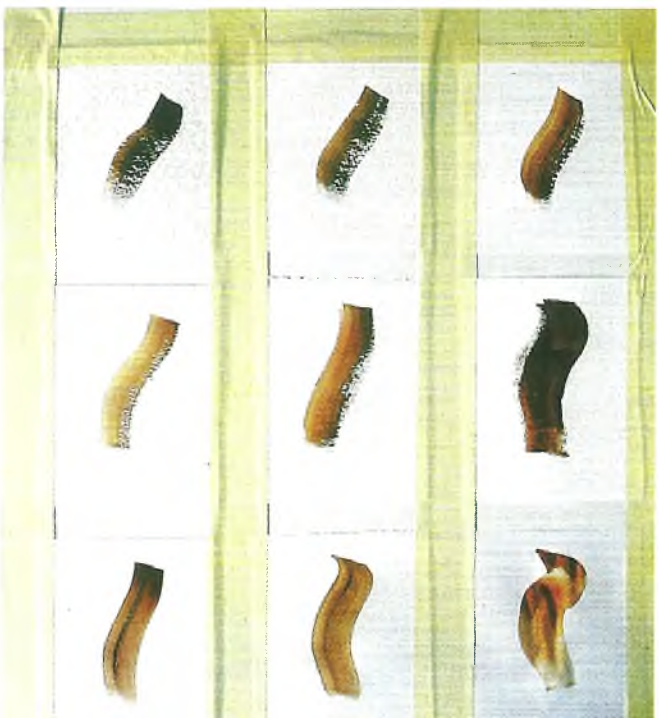
Kâğıdın Dokusu ve Fırçanın Kullanılışı

Tıpkı daha önceki teknikte olduğu gibi fırçanın kullanılışı ve kâğıdın dokusu büyük önem taşır. Bu tekniği anlamak, en uygun kâğıdı bulmak için farklı kâğıtların suyu emme kapasiteleri hakkında bilgi sahibi olmak gerekir.

Burada suluboyanın en temel tekniklerinden birini göreceğiz. Şimdiye kadar, şayet ikisi de ıslaksa iki boyanın kâğıt üzerinde nasıl birbirine karıştığını ve bunu engellemek için önceki boyanın mutlaka kurumasını beklemek gerektiğini öğrendiğiniz. Kuru zemin üstüne boya yapmanın şimdiye kadar gördüklerinizden çok daha başka seçenekleri de vardır. Bu bölümde bunların bir kısmını göreceğiz.

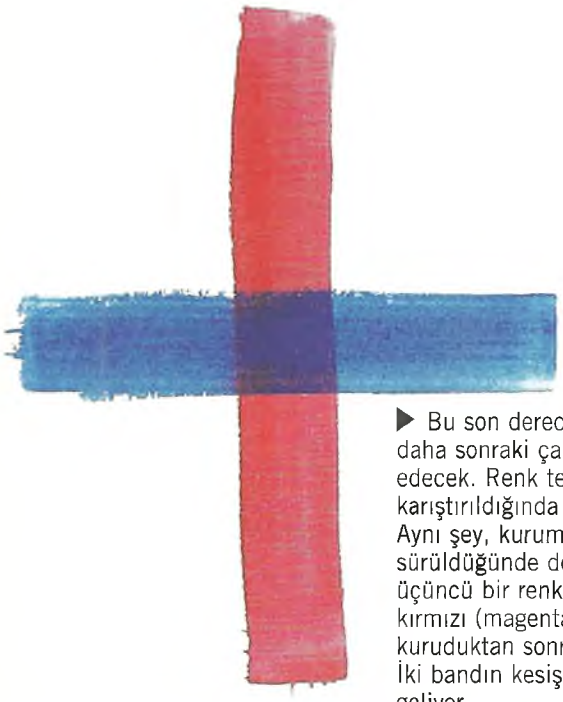
▶ Bu denemeyi doğru bir şekilde yapmak için farklı tipte kâğıtlar hazırlamak yararlı olur. Kâğıtların çok büyük tabakalar olması gerekmiyor; sadece tek bir fırça darbesi yapacak büyüklükte olması yeterli. Bu denemeyi yapmaktaki amacımız suluboya için uygun kâğıdı bulmak. Piyasada satılan çok çeşitli tipte kâğıt mevcut, ama hepsinin aynı kalitede olduğu söylenemez. Kâğıtları yan yana sıralayın, ama önce arkalarına hepsinin markasını, ağırlığını ve grenini not edin. Kâğıtları birbirine bantlayın.

◀ Herhangi bir renk boyayı, tercihen kâğıdın beyazlığıyla kontrast yaratacak parlak, koyu bir rengi sulandırın. Bu testin en zor tarafı her defasında fırçanıza aynı miktar boya almak. Her fırça darbesinin bir öncekiyle aynı olmasına dikkat edin. Hepsi kuruduktan sonra hangi kâğıdın rengi en iyi kabul ettiğini (bütün kâğıtlar aynı beyazlıkta değildir) göreceksiniz. Aynı zamanda hangi kâğıtların suluboya için uygun olmadığını da (bazılarında boya kâğıdın üstünde akar, bazılarıysa hemen bombelenir, buruşur) öğreneceksiniz. Fırçayı kuru zemine sürdüğünüz için kâğıdın emme kapasitesini de anlayabilirsiniz.

Temel Teknikler... Renkleri Üst Üste Bindirme

Suluboya ressamına kolaylık sağlayan tekniklerden biri, bir renk veya ton üstüne başka bir renk veya ton uygulanabilmesidir. Birbirine eşit iki ton üst üste geldiğinde renklerin kesiştiği alanın rengi daha koyulaşır. Bu özelliği, bir rengi değiştirmek veya ışıltılı bir etki yaratmak istediğimizde kullanabiliriz. Üst üste sürülen iki farklı renkten üçüncü bir renk doğar.

▶ Bu son derece basit deney, kuru zemin üzerine daha sonraki çalışmalarımızda bize rehberlik edecek. Renk teorisinde, renklerin palette karıştırıldığında nasıl reaksiyon verdiğini gördünüz. Aynı şey, kurumuş bir renk üzerine başka bir renk sürüldüğünde de gerçekleşir; iki rengin kesişmesi üçüncü bir renk ortaya çıkarır. Burada, önce kırmızı (magenta) bir bant boyanıyor. Tamamen kuruduktan sonra üstüne mavi bir bant çekiliyor. İki bandın kesiştiği alanda mor renk meydana geliyor.

Bu örnek de diğeri gibi, sadece renkleri değiştirdik. Dikey bant sarı. O iyice kuruduktan sonra yatay bir mavi bant boyuyoruz. Kesiştikleri alanda oluşan renk yeşil.

▶ Son derece basit bir deney: İsterseniz herhangi bir eskiz üstünde ya da burada olduğu gibi, sırf bunun için hazırlanmış bir resim üstünde uygulayabilirsiniz. Geniş bir gökyüzü olan bir peyzaj yaptık, sonra resmin iyice kurumasını bekledik. Bu arada aşıboyası rengini (ochre) iyice sulandırıp seyrelttik. Sulandırılmış aşıboyası rengiyle resmin gökyüzü bölümünü boyadık; ama aynı yerin üstünden birkaç kez geçmemeye dikkat ettik. Zemindeki kuru boyanın çözülmesini ve aşıboyası rengiyle (ochre) karışmasını istemiyoruz! Elde edilen sonuç son derece ilginç: Resmin havasını değiştiren farklı bir ışık bütün açık tonlarda da farklılık yaratıyor.

1. Çin beyazıyla bu denemeyi yapmak için krem rengi bir kâğıt seçin. Bazı resim konularında çok yararlı olmasına rağmen aslında suluboyada renkli kâğıt kullanmak pek alışıldık değildir. Önce, kâğıdın renginin suluboyanın saydamlığını nasıl etkilediğine bakacağız. Kâğıdı iyice sulandırılmış saydam bir griyle boyayın ve kurumasını bekleyin. Şimdi yine aynı renkle, ama bu sefer daha koyu tonda bir boya hazırlayın ve bununla resmin alt kısmını boyayın. Kâğıdın renginin daha açık tonu nasıl daha fazla etkilediğine dikkat edin.

Boş Alanlar ve Çin Beyazı

Suluboya o kadar saydamdır ki, alttaki boyanın renk tonunu değiştirir. Suluboyanın saydamlığını azaltmanın bir yolu Çin beyazı kullanmaktır. Çin beyazı o kadar yoğun bir suluboyadır ki, diğer suluboyalarla karıştırıldığında onlara daha opak, pastel benzeri bir görünüm verir. Boş alan ise bir resimde boyanmadan açık bırakılan, böylece koyu bir rengin daha açık bir renkten ayrıldığı bölümdür; şayet kâğıt beyazsa, o alan da beyaz kalacaktır. Çin beyazının kullanılmasıyla boş alanların bir ilgisi yoktur. Çin beyazı, kâğıdın kendisi renkli bile olsa, açık tonların boyanmasını mümkün kılar.

2. Çin beyazıyla karıştığında koyu gri tonda meydana gelen değişiklikleri gözleyin. Renkli kâğıt üstünde örtücülüğünü denemek için birkaç fırça darbesiyle Çin beyazı boyuyoruz. Kâğıdın alt kısmında üçgen bir şekil boyandı. Burada boyanın tamamen opak olmadığını görüyorsunuz; alttaki renk hâlâ seçilebiliyor. Fırçanın ucuyla birkaç kez Çin beyazı uyguluyoruz. Daha koyu alanda beyaz noktalar çok daha belirgin görünüyor.

3. Palette Çin beyazının yanına biraz koyu mavi koyun. Önce, doymuş koyu maviyle yanda gördüğünüz gibi ağaçlar boyayın. Ağaçların tepelerindeki en parlak veya en ışıklı alanları yine aynı renkle, sadece biraz daha sulandırılarak boyayın. Alt kısmı boyamak için maviyi, istenilen tona gelinceye kadar Çin beyazıyla karıştırın. Daha açık bu tonla yeri boyayın. Son olarak boyanın üstünden yine fırçayla biraz Çin beyazı geçin.

▶ 1. Resmin üst kısmı dağların eteklerine kadar turuncu tonda boyanmış. Gerisi beyaz bırakılmış. Bu katman kuruduğunda dağları boyamak için mor tonu kullanılmış. Şayet arka planda tam kurumayan bir yer kalırsa boyaların birbirine karışacağını unutmamak lazım. Daha sonra orta boy bir fırça, toprak rengiyle (sienna) karıştırılmış bu morla ıslatılmış, boyanın fazlası sıkıldıktan sonra beyaz ön plan üzerine yatay darbeler uygulanmış.

Kuru Fırça Tekniği ve Dokularla Detaylar

Kuru bir fırçayla çok çeşitli uygulamalar yapılabilir. Kuru bir fırça, kuru bir zemin üstünde kâğıdın dokusunu ortaya çıkarır ve daha önce uygulanmış boya katmanları arasında karşılıklı etkileşimler yaratabilir. Kuru fırça, beyaz bir alanı veya daha önce lavi tekniğiyle renklendirilmiş bir alanı boyamakta kullanılabilir.

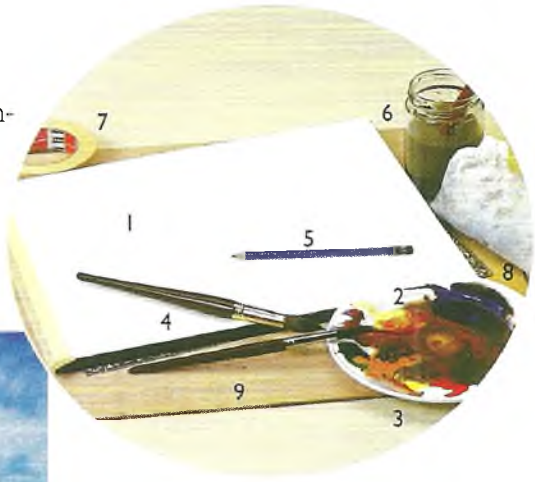
▶ 2. Resmin alt kısmını boyamak için çok koyu bir yeşil kullanılmış. Bu rengi kullanırken fırça darbelerinin düzenli olmasına dikkat etmek gerekmiyor. Fırçadaki boya bittiğinde yeniden boya almadan önce, kâğıdın dokusunu ortaya çıkarmak için fırça yeşil alanın üstünden geçirilmiş. Dağlar kuruduğunda, aynı renkten bir kat daha boyanmış. İkinci kat, dağların rengini koyulaştırıyor.

▶ 3. Sağda kullanılan koyu grinin fırça darbeleri, yansıma etkisi yaratması için aralarda boyanmamış küçük alanlar bırakmış. Arka plan tamamen kuruduğunda, dağların altı ince bir yeşilimsi aşıboyası rengiyle (ochre) boyanmış. Fırçadaki boya tamamen bitene kadar boyamaya devam edilmiş. Sonunda bütün resim kuruduğunda, öndeki uzun otlar eklenmiş. Yumuşak, akıcı fırça darbeleri bitkilerin saplarını hafif eğimli bir açıyla izlemiş. Fırça sürüşlerinde kesintiler olmaması için fırçaya çok fazla boya alınmamış.

Ağaçlı peyzaj

Kuru fırça kullanmak, suluboyada uygulanabilecek teknikler arasında en ilginçlerinden biridir. Tabii ki, her zaman kullanılamaz; resmin bazı alanları kaçınılmaz olarak renklerin karışmasını veya degrade yapılmasını gerektiren tekniklere ihtiyaç duyar. Buradaki alıştırmada önde kocaman bir ağacın bulunduğu bir peyzaj var. Gölgeleme ve doku açısından yeterince zengin bu konu, kuru fırça kullanma tekniğini göstermek için son derece elverişli bir örnek.

MALZEMELER

Resim kâğıdı (1), suluboya (2), bir palet veya tabak (3), suluboya fırçaları (4), kurşunkalem (5), su kabı (6), bant (7), bez (8) ve destek levha (9).

1. Peyzajın kabataslak eskizi farklı derecelerde özen gösterilerek çizilmeli. Yol asgari çizgilerle ama net bir şekilde gösterilmeli. Yolun viraj kısmında toprak ve otlarla ayrıldığı bölüm özenle çizilmeli. Ağacın gövdesi ve yakın dalları dikkatle, tepedeki dalların bulunduğu alan kuru fırçayla serbestçe çalışmaya imkân verecek şekilde belli belirsiz çizilmeli. Arka plandaki gökyüzünü dumanlı bir maviyle boyayarak resme başlayın; bulutları göstermek için beyaza doğru degrade yapın.

2. Yolun bulunduğu alanı kâğıt tamamen kuruyken sarı aşıboyası rengini (ochre) iyice sulandırarak renklendirin. Daha sonra ortada şeritle ayrılmış yolun iki yanı boyunca uzanan yeşillikleri boyayın. Sağ tarafa eklenen çok az toprak rengi (sienna) da yeşille karışacaktır. Dikkat; üç alandaki renklerin birbiriyle karışmaması için aralarında boyanmamış alanlar bırakın. Böylece, açık renkler hem birbirleriyle hem de daha koyu renklerle karışmamış olur.

Ağacın tam altındaki beyaz alan boyama sırasında dikkatle korunmalıdır. Daha sonra, kuru fırçayla orada parlak bir yansıma yaratılacaktır.

3. Solda ilerideki ağaçlar ve sağdaki otluk bölge de dahil olmak üzere arka planın tamamını açık yeşille biraz koyulaştırın. Çok kuru bir fırça ve aşıboyası rengiyle (ochre) karıştırılmış sarımsı yeşille yolun sağını boyayın. Uzun fırça darbeleriyle yolun kavisini izleyin. Ön planın en yakın bölgesinde, tamamen kuru zemin üzerine zeytin yeşili tonu ekleyin. Buradaki fırça izleri eğimlidir. Daha önce yaptığınız gibi uzun veya kesik kesik olmamaları gerekiyor.

4. Bu aşamada arka planın renkleri güçlendirilir. Bazı alanlar iyice kuru, bazıları hafif nemlidir, ama hiçbir yer, fırça ve boyanın kontrolünü engelleyecek kadar ıslak olmamalıdır. Solda uzaktaki ağaçlar, açık yeşillerin arasına koyu yeşiller eklenerek tamamlanır. Sağda, koyu yeşille ağacın gövdesi ortaya çıkarılır; burada zemin tamamen kuru olmalıdır. Uzun bir fırça darbeleriyle kavisi yapılan yolun rengi, iyice sulandırılan turuncu ve aşıboyası renginin (ochre) ışıklı tonlarıyla koyulaştırılır. Ağacın tepesindeki fırça darbelerine dikkat edilmelidir. Kısa ve küt fırça darbeleri daima kuru bir zemin üzerine uygulanmalıdır.

5. Çok kuru bir fırçaya biraz yeşil boya alıp otluk alanda kâğıdın dokusundan yararlanılır. Gelincikleri boyamak için yeşil toprak tonu üstüne küçük fırça darbeleriyle parlak kırmızı eklenir, bunun bir kısmının akıp arka planla karışmasına izin verilir. Toprak rengi (sienna) ve morun bayağı sulu bir karışımıyla ağacın gölgesini boyayın. Bu gölgenin düzgün bir şekilde ortaya çıkabilmesi için arka planın tamamen kurumuş olması gerekir.

> Kuru boya tekniğinde zemin tamamen kuru olmalı. Kâğıdın dokusunun görülebilmesi için, fırçaya çok fazla boya alıp kalın tabaka halinde kâğıda aktarmamalı.

6. Sağdaki yeşil alanın üstünden temiz ıslak bir fırça geçirin ki, çok kuru fırça izleri biraz yumuşayıp karışsın, daha sonra bu alanda detaylar üzerinde çalışılabilsin. Renklerin kaynaşması için gelinciklerin kırmızısı yeşille karıştırılır, böylece yabani otların toprak tonu için uygun kahverengi elde edilir. Sağdaki yeşilliklerin üstünden, tonu iyice açılıncaya kadar, tekrar tekrar temiz ve ıslak bir fırça geçirilir. Ağacın tepe dallarında daha önceki fırça darbeleriyle çalışma sürdürülür. Böylece, renkler birbirine karışmaz. Bu alan, yeni boya katları sürülmeden önce iyice kurumaya bırakılmalıdır.

7. İstenilen biçime ulaşıncaya kadar ağacın yaprakları üzerinde çalışmaya devam edin. Yeşil tonları koyudan açığa kadar değişmekte, son derece yoğun, hatta mavimsi tonlar da barındırmaktadır. Zeminin tamamen kurumuş yeşili üstüne paslı bir yeşil sürün. Ağacın altında, soldaki zemini boyadığımız kısa fırça darbeleriyle, yolun kenarıyla kontrast oluşturan bir gölge ekleyin. Sağ tarafta kullanılan ton ise alt kattaki tonların görülmesine izin vermektedir.

8. Artık yapılacak tek şey, çevrenin kontrastlarını tamamlamak. Ağacın tepesini, alttaki tonların üstüne kısa fırça darbeleriyle daha koyu tonlar ekleyip bitiriyoruz. En ince dallar ve ön plandaki otlar tek tek boyanıyor. Çok açık ve saydam bir toprak rengiyle (sienna) yola küçük renk izleri ekleniyor. Ve, kuru fırça tekniğini çalıştığımız bu güzel peyzaj tamamlanıyor.

Özet

Yeşil dallar tamamen kuru zemin üstüne boyanıyor. Her yeni kat boyadan önce, sürdüğünüz boyanın mutlaka iyice kuruması gerekiyor.

Bu beyaz bölge resmin başından itibaren boş alan olarak korunuyor. Topraktaki en parlak ve ışıklı alan.

Kâğıdın dokusu alttaki renklerin görünmesine imkân veren, neredeyse tamamen kuru bir fırçayla ön plana çıkarılıyor.

Gökyüzü kuru zemin üstüne boyanıyor, ama renklerin birbirine geçmesi, sonunda kâğıdın beyazlığıyla bütünleşen degradeyle gerçekleşiyor.

Bu alanda yeşil üstüne boyanan ***kırmızı*** uygun bir kahverengimsi toprak tonu oluşturuyor.

Ön plandaki otlar son aşamada boyanıyor. İstenen dokuyu verebilmesi için fırçaya doğru miktarda boya almak şart.

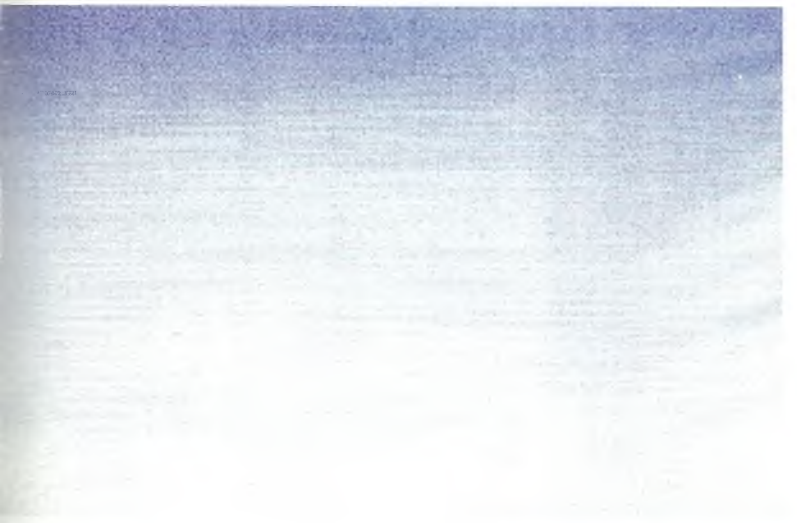
BÖLÜM

6 KURU VE ISLAK TEKNİKLERİN BİLEŞİMİ

Islak Zemin

Islak zemin, belli bir ambiyans, belli belirsiz gölgeler, birbirine karışan alanlar, degradeler, karışan ve birbiriyle kaynaşan renkler gibi çeşitli etkiler yaratır. Sonradan eklenen bir rengin nereye kadar yayılacağını belirleyen, zeminin ıslaklığıdır. Islaklığın kontrolü, ressamın rengi kullandığı alandaki hâkimiyetini sağlar. Zeminin ıslaklığı emici kağıtla, süngerle, kuru bir fırçayla ya da suyun doğal bir şekilde buharlaşmasıyla kontrol edilir.

Resim yaparken sadece ıslak zemin üstünde veya sadece kuru zemin üstünde çalışmak zordur. Bu iki teknik, bir yandan renklerin kaynaşması, diğer yandan kuru fırçayla temiz ve net çizgiler elde edilmesi gibi, her ikisinin de sağladığı etkiler nedeniyle genellikle birlikte kullanılır. Tek sorun, uygulama sırasında, bu iki tekniğin çok farklı kuruma zamanlarına ihtiyaç göstermesidir. Şayet zemin ıslaksa yeni boya yayılacak ve karışacak, şayet zemin kuruysa fırça darbeleri son derece belirgin ve çizgiler halinde görünecektir.

▶ 1. Bombelenmesini ve buruşmasını engellemek için kağıdı sünger veya fırçayla tamamen ıslattıktan sonra bir bantla sabitliyoruz. İyice ıslakken, dik tutarak üst kenarına paralel, yatay bir şerit boyuyorsunuz. (Bunları daha önce de yaptık ama temel suluboya tekniklerini anlamak için degradeyi nasıl kontrol edeceğimiz üstünde ısrarla durmak önemli.) Gerek kağıdın ıslaklığı gerek fırça yardımıyla renk beyaza doğru açılıyor.

◀ 2. Kağıdın biraz kuruması için beklemek gerekiyor. Kağıt henüz çok ıslakken boyarsak ilk baştaki degradede olan şey tekrarlanır, boyanın tamamı yayılır. Kağıt henüz nemli, ama çok ıslak değilken daha koyu bir mavi sürün. Biraz daha kuru bir zeminde, boyanın yine yayılmasına ve lekenin sınırlarda zemindeki tonla karışmasına rağmen fırçanın daha rahat kontrol edilebildiğini görüyoruz.

▶ 3. Şimdi zemin neredeyse kuru. Bu sefer tıpkı iki kat boyada olduğu gibi alt kenara yeni bir boya sürün. Yandaki görüntünün aynısı olması gerekmiyor; sadece, çeşitli boya katlarının kuruma zamanıyla ilgili bir alıştırma yapıyoruz burada. Şu ana kadar kağıdın üstünde, her birinin kuruma zamanı farklı, üç ayrı alanı boyadınız. Kağıt kurudukça boyanın akışını kontrol etmek de kolaylaşıyor.

Her Kat İçin Kuruma Zamanı

Boyanın her katının kuruma zamanını gözlemlemek için aynı egzersizi sürdürün. Böylece, bu egzersizin bir kısmını oluşturan iki yöntem üzerinde belli bir referans noktası elde etmiş olacaksınız. Zeminin kuruma aşamalarında ıslak zemin üzerindeki çalışma, bu işlem, kuru zemin üzerinde gerçekleşme noktasına gelene kadar devam ediyor.

▶ 4. Arka plandaki bulut üzerinde boya henüz ıslakken, degrade yapma noktasına kadar çeşitli değişiklikler mümkündür. Dağlar kuruduğunda, daha koyu bir ton kullanarak ikinci dağ sırasını belirgin şekilde boyayın. Kenar çizgilerinin net bir şekilde görülmesine, arkadaki dağlarla karışmamasına dikkat edin. Suluboya yaparken koyu tonların üstüne açık renk kullanamayacağınızı, her zaman tersinin geçerli olduğunu unutmayın.

▶ 5. Son olarak, farklı kuruma zamanları çalışmasını tamamlamak için ön planda yeni bir dağ sırası boyayın. Gördüğünüz gibi, ancak kağıt tamamen kuruysa, dağların biçimini aynen istediğimiz gibi verebiliyoruz.

1. Kağıt, mümkün olan en açık tonda, yani beyaz. Beyazlık, kağıdın tamamı tek bir renge boyanarak değiştirilebilir; biz de burada çok açık bir aşıboyası rengi (ochre) tonu seçtik. Kağıdın tamamını boyamamıza rağmen suluboyanın saydamlığı, aşıboyası renginin opak olmaması, boyanın altından beyaz zeminin parlaklığını görmemize izin veriyor.

Zeminin Ortaya Çıkarılması

Kağıdın rengi, suluboya bir resimdeki en açık tondur. Şayet kağıt beyazsa yansımaları da beyaz olacaktır; açık tonlar başka bir renkse, yansımalar da bu seçilen renkte olacaktır. Bu kolay egzersizde arka plandaki rengin etkilerini ve bir bütün olarak resmi nasıl dengelediğini görebileceksiniz. En parlak tonlar, daha koyu ve yoğun tonların arasından görünür kalmalıdır.

2. Arka plan rengi hemen hemen tamamen kurumaya bırakılırken biraz toprak rengiyle (sienna) bulutların daha koyu taraflarını boyamaya başlayın, biçimlerini çizin. İyice kurumamış bazı alanlarda boyanız fondaki boyayla karışacaktır. Resmin alt kısmında, suyun üstündeki yansımaları ortaya çıkarmak için kuru fırça tekniğini kullanıyoruz. Tamamen boyasız temiz bir fırça ile kağıdın üstünden defalarca geçirince kağıdın dokusu ortaya çıkıyor. Buna zeminin ortaya çıkarılması diyoruz.

3. Tonların birbirine karışmasını istemediğimiz için kağıdın tamamen kurumasını bekliyoruz. Sonra, çok koyu, sıcak koyukahveyle (burnt umber) gayet net bir biçimde tanımlanmış alanı boyuyoruz. Fon iyice kuruduğu için renkler akmıyor, birbirine karışmıyor. Aynı zamanda, bu gölgelemenin içinde, boyanın bir kısmı emiliyor ve böylece rengin parlaklığı kaybolmadan tonu biraz açılıyor.

▶ 1. Zemini boyamaya iyice sulandırılmış maviyle (cobalt) başlanıyor. Bulutların konturları çiziliyor ve tamamen kuruyan gökyüzünde kalıp gibi duruyor. Aşağı kısımda çok daha saydam ve parlak bir ton kullandık. Şimdi, mavi zemin iyice kurumadan siyah ve sarıyı iyice sulandırılarak saydam bir karışım hazırlayın. Bu tonu kullanarak bulutların koyu bölgelerini oluşturun. İki renk temas ettiği yerlerde birbirine karışacaktır. Oysa, kağıdın beyazı kuru ve izole olduğundan o alana boya giremez.

Tekniklerin Bileşimi

Kuruma zamanını kontrol etmeyi öğrenince her iki tekniği birlikte kullanmanız mümkün. Biraz tecrübe kazanınca, bu bileşimin müthiş etkiler yarattığını ve uygulamanın ilk bakışta göründüğünden çok daha kolay olduğunu anlayacaksınız. Bir peyzajın derinliğini, nesnelerin dokusunu, hacmi ve benzeri birçok şeyi gösterebilmek için kuru tekniğin hemen yanında ıslak tekniğin etkilerinden yararlanabilirsiniz.

▶ 2. Zemin henüz ıslakken ufuk bölgesini çok koyu bir maviyle boyayın. Gökyüzünün mavisiyle biraz karışacaktır. Ufkun altındaki alan koyu griyle boyanıyor. Buradaki fırça darbeleri yumuşak. Arka plan tamamen kuruduğu için akmıyor, başka renkle karışmıyor.

▶ 3. Bütün resmin kurumasını bekliyoruz. Şimdi artık kontrast detaylarını çalışabiliriz. Kuru fırça darbeleri zemini kısmen ortaya çıkarıyor; fırçanın yol açtığı dokulu tonların arasından kağıdın beyazı ya da boş bırakılan alanlar görülebiliyor.

Adım adım

İncirler ve elmalar

Yeni egzersizimiz elma ve incir gibi iki basit unsurdan oluşan bir natürmort. Şişe veya tabak gibi kenar çizgilerinde hiç hata kabul etmeyen simetrik nesnelere oranla meyve resmi yapmak çok daha kolaydır. Üstelik, tek tip olması gerekmediğinden şekline karar verirken çok daha özgür davranılabilir. Bu örnekte suluboyanın iki temel tekniğini, yani herhangi bir modeli boyayabilmemiz için gerekli teknikleri uygulayacağız. Elbette, bazı zorluklar bu örnekte hafifletildiği için yeni başlayanlar kuru ve ıslak zemin üzerinde boyama tekniklerini kolayca kavrayacaklar.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), orta grenli kâğıt (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5), bant (6) ve destek levha (7).

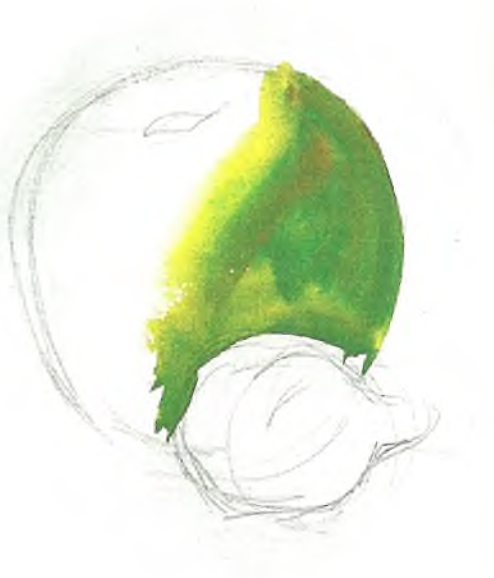
1. Bu natürmordun eskizini çizmek çok basit; daire gibi son derece temel bir şekle dayanıyor. Natürmordun en zor tarafı nesnelerin kâğıt üstündeki kompozisyonudur. Eskiz gayet kabataslak çizilir. Meyvenin sadece konturları gösterilir. Çok ince çizgiler masanın üstündeki gölgeleri belirtir.

2. Arkadaki elmayı boyayarak başlayın. Işıklı alanlara dokunmadan bütün elmayı parlak sarıyla boyayın. Rengi palet üstünde biraz yeşille koyultup gölgeleri yapın. Daha önceki parlak sarı henüz kurumadığı için iki renk birbirine karışacaktır. Gölgenin en koyu yerini hafif bir toprak rengiyle (sienna) boyayın. Fırçayı temizledikten sonra sağ tarafa geçin ve kurumamış boyanın bir kısmını fırçayla alın. İncirin gölgesi ışıklı alanda degrade yapacağınız çok koyu bir kırmızıyla (carmen) boyanacaktır.

3. Sağdaki incirler, soldakinden daha mavi olarak, morun tonlarında boyanacak. Önce en açık tonlar, sonra, bunun üstüne, gölgelerin koyu kısımları boyanacak. Zemin halen ıslak olduğundan iki renk derhal karışacaktır. İyice sulandırılan ve saydamlaşan mor, meyvelerin arkadaki gölgesinde kullanılacak. İncirlerin boyası kuruyana kadar bekleyin, yoksa yeni boya karışır ve şekiller bozulur.

4. Öndeki elmanın gölgede kalan kısmına yeşilimsi sarıyla başlanır. İncirin konturları fırçayla çizilir, ama zemin tamamen kuru olduğu için boya bu alana akmaz.

Kurumuş boyalı zeminde beyaz alan açmak sorun çıkartıyorsa, suyun içine birkaç damla ağartıcı ekleyin. İstediğiniz beyaz mükemmel şekilde açılacaktır.

5. Elmanın aydınlık bölgesini temiz bir altunî sarıyla boyayın, ama en ışıklı bölgeyi boyamadan beyaz bırakın. Gölgenin üst kısmında koyu renkli alanı sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyayın ve fırçayla rengi dağıtın. Bu gölgeli alanı boyarken çok dikkatli olmanız, sarı bölgeye hiç dokunmamanız gerekiyor, orasının temiz kalması lazım. Çok koyu doymuş kırmızıyla (carmine) olgun incirin çatlayan açıklığını boyayın. Fırçayı temizlemek için kullandığınız kirli suyla zemini hafifçe renklendirin. Ama bunu yapmadan önce daha evvel kullandığınız bütün boyaların kurumuş olmasına dikkat edin.

6. Kâğıt tamamen kuruduğunda ön taraftaki inciri çok açık bir maviyle (ultramarine) boyayın. Işıklı alanlar beyaz kalsın. Yine aynı renkle meyvenin masanın ön tarafındaki gölgesini de boyayın. Hemen hemen tamamen kuruduğunda incirin parlak renginin üstüne, kesik kısmın her iki tarafını biraz daha vurgulasa da, daha koyu renkli bir çizgiyle gölge yapın.

7. Temiz ve ıslak bir fırçayı incirin üst kısmının üstünden defalarca geçirerek temiz bir alan açın. Bu alan kurumadan hemen turuncuyla boyayın ki, daha önceki morla çabucak karışsın. Daha koyu tonlar, koyu kırmızıyla (carmine) mavinin (cobalt) karışımıyla oluşan morla sağlanıyor. Biraz mavi (ultramarine) de eklenebilir. Renk henüz tam kurumadan bir kısmını fırçayla alın. Boya tamamen kurumuş olsa da kâğıdın beyazını ortaya çıkarmanın yolları vardır, fırçayla biraz daha ısrarlı davranmak gerekir.

8. Fazla nem uçtuğunda, yeni boyanmış incirin en yoğun kontrastlarını çalışın. Oldukça kuru bir fırçayla masanın üstündeki gölgeyi yeniden boyayın ve fırça izlerinin kalmasına dikkat edin. Bu dokuyu elde edebilmenizin tek yolu zeminin tam anlamıyla kurumuş olmasıdır. Böylece, bu alıştırma da bitti. Suluboyanın iki temel tekniğini uyguladınız. Boyanan her alanın gerekli kuruma zamanlarına dikkat edildiğinde zor bir yanı yok.

Özet

Öndeki elmayı boyarken koyu renk en parlak renkle karışıyor. Bunun nedeni, ikinci bölge boyanırken birincinin hâlâ ıslak olması.

Soldaki incirin koyu renkli kısımları ilk kat boya kuruduktan sonra boyanıyor.

Boyanan ilk renk arkadaki elmanın. Elmadaki diğer bütün renkler en alttaki sarı henüz tam kurumadan üstüne uygulanıyor.

Arkadaki elmanın yanındaki incirler, elma tamamen kuruduktan sonra boyanıyor.

Fon neredeyse saydam bir şekilde boyanıyor. Bütün kâğıdın tamamen kuruması beklendikten sonra boyandığı için renkler birbirine karışmıyor.

BÖLÜM

7 BEYAZ ALAN AÇMAK

Açılması Gereken Beyazlar

Suluboyada açmak kelimesi, boyanın kapattığı ışığı kağıda yeniden kazandırmak anlamına gelir. Suluboyada beyaz alanlar açmak için farklı teknikler vardır. Ama hepsinin amacı aynıdır: Kağıttaki boyayı kaldırmak. Boya çeşitli şekillerde kaldırılabilir ve bunların sağladığı etkiler farklıdır. Bu sayfada çok kolay ve çabuk uygulanabilecek basit egzersizler göreceksiniz. Çok daha karmaşık egzersizlerde beyaz alanlar açarken karşınıza çıkabilecek farklı sorunları nasıl çözeceğinizi öğreneceksiniz.

Yeni başlayanlar suluboyada hatanın düzeltilemeyeceğini defalarca duyacaklardır. Ama bu tam anlamıyla doğru sayılmaz. Aslında suluboyadaki teknik zenginliklerin en ilginçlerinden biri de beyaz alanların açılmasıdır. Bu beyaz alanlar çeşitli amaçlarla kullanılabilir. Çeşitli teknik uygulama veya doku oluşturma çalışması sırasında bozulan, hatanın ortaya çıktığı bir alan bu sayede düzeltilebilir.

▶ 1. Kare bir alan herhangi bir renkle boyanır. Bu egzersiz boya henüz ıslakken yapılır. Kuru bir sünger, tıpkı pamukla tampon yapar gibi renkli alanın ortasına bastırılır. Süngeri kaldırdığınızda hem ıslak boyanın bir kısmını nasıl emdiğini hem de kendi dokusunun izini kağıt üstünde nasıl bıraktığını görürsünüz.

◀ 2. Benzer bir alan boyanır. Sünger ıslatılır, suyu iyice sıkılır. Hafif nemli bir halde iken hâlâ nemli olan kağıdın üstüne bastırıldığında boyayı emer.

▶ 3. Gene bir alan boyanır. Yine sünger ıslatılır, suyun fazlası sıkılır. Nemli sünger nemli kağıt üstüne bu sefer bastırılırken bir yandan da yana doğru çekilir. Bastırarak silmenin sonucu sadece bastırarak elde edilenden daha fazla beyazlıktır.

◀ 4. Son deney bir fırçayla yapılır. Kare bir alan boyanır ve üstünden kuru bir fırça geçirilir. Defalarca tekrarlanan bu işlem sırasında fırça her seferinde yıkanıp kurulanır ve boyalı alanın üstünden tekrar geçirilir. Sonuçta elde edilen beyazlık, süngerle sağlanandan çok daha kontrollüdür.

▶ 1. Üst kısım son derece canlı fırça darbeleriyle maviye boyanıyor; gökyüzünün koyu tonlarını verebilmek için maviye biraz sıcak kahverengi (burnt umber) ekleniyor; bazı alanlar da hiç boyanmadan beyaz bırakılıyor. Gökyüzü tamamen kuruduğunda arkadaki dağlar mavi karıştırılmış sıcak kahverengi (burnt umber) boyanıyor. Dağlar da kuruyunca zemin bölgesinin tamamı aşıboyası rengiyle (ochre) boyanıyor. Bunun üzerine, henüz ıslakken, sıcak kahverengi (burnt umber) fırça darbeleri ekleniyor. Fırça vuruşları uzun; toprağın perspektifini gösteriyor.

Islak Bir Alanı Açmak

Daha önceki bölümlerde, beyaz alan açmanın farklı yollarını incelerken örneğimiz daha çok gökyüzü gibi geniş alanlardı, ama buradaki seçenek, sağladığı imkânlar açısından çok daha zengin. Kâğıt, boya henüz ıslakken tepki vermeye daha yatkındır; rengi daha kolay bırakır. Henüz ıslak bir rengin içinde beyaz alan açıldığında, şayet kâğıt kalitesi birinci sınıf değilse, orijinal beyazlığa dönebilmek pek mümkün değildir. Açılan alanın beyazlığı kâğıdın kalitesine göre değişir. Çok kaliteli bir kâğıtta beyazın bütün türlerini, hatta mükemmel bir beyazlığı yakalayabilmek mümkündür.

▶ 2. Toprak alan henüz ıslakken kuru ve temiz bir fırça yardımıyla farklı beyaz alanlar açılabilir. Önce, ufkun ortasından geçirilen fırçayla açılan uzun çizgiler manzaranın perspektifini yaratıyor. Fırçayı aynı alan üstünden çok fazla geçirmediğimizden açılan alan çok fazla beyazlaşmıyor. Toprağın tam ortasında çok daha büyük bir alan açılıyor. Bu alan diğerlerinden daha beyaz. Bu beyazlığı sağlamak için fırça her seferinde yıkanıp kurulanarak aynı yerin üstünden defalarca geçiriliyor.

▶ 3. Bu kadar mükemmel bir final için böylesine uğraşmanız gerekmiyor. Yaptığımız, beyaz alanlar açmak üzere basit bir alıştırma. Toprak da hemen hemen tamamen kuruduğunda koyu tonları boyayabilirsiniz. Böylece, beyazlar ve diğer tonlar da daha çok ön plana çıkacaktır.

▶ 1. Ağacın gövdesini çok koyu bir kahverengiyle (umber) boyayın. Tüp boyalar tabletlere oranla daha yoğun olduğundan daha koyu tonlar elde etmek mümkündür. Gördüğünüz gibi, kâğıdın parlaklığı hemen hemen tamamen kapandı. Resimdekinin aynısı olması gerekmediğinden gövdenin şeklini çizmekte bir zorluk yok. Çalışmayı sürdürebilmek için boyanın tamamen kuruması gerekiyor. Bir saç kurutma makinesiyle bunu hızlandırabilirsiniz.

◀ 2. Boya tamamen kuruduktan sonra yuvarlak, oldukça kalın bir fırçayı önce ıslatın, sonra fazla suyunu sıkın ve fırçayla kuru boyanın üstüne dikey çizgiler çekmeye başlayın. Bunu birkaç kez yaptıktan sonra boya yumuşayacak ve fırça tarafından tutulmaya başlanacaktır. Fırça boyayla dolduğunda yıkayın, kurulayın ve alanı daha çok beyazlatmak için aynı işlemi tekrarlayın. Aynı bölge üstünde fırçayla ne kadar uzun çalışırsanız, elde ettiğiniz beyazlık o kadar fazla olacaktır.

▶ 3. Bazı çizgiler iyice beyazlaşsın, bazılarının rengi belli belirsiz açılsın. Önemli olan, kuru boya üstünde ıslak fırçanın temasının sonuçlarını iyice görmek. Daha ilerideki bölümlerde bu tekniği çok çeşitli dokular yaratmakta kullanacaksınız.

Kurumuş Bir Alanı Açmak

Resmin bittiğini düşündüğünüz bir noktada beyaz veya kâğıdın rengine benzer bir alan açmanın gerektiği durumlarla sık sık karşılaşılabilirsiniz. Kurumuş bir rengi palette yumuşatmak nasıl mümkünse, aynı şey kâğıt üstünde de yapılabilir. Bu sayfada ve bir sonrakinde anlatılan iki teknik, ilerideki derslerde açıklanan çeşitli tekniklerde ustalaşmanız için temel teşkil edecektir.

▶ 1. Bu egzersiz biraz uzun sürebilir, ama uygulamada her zaman sonuç alırsınız. Beyaz alan açmayı farklı bir şekilde öğrenirsiniz. Bu tür egzersizler ileride hatalı kompozisyonları düzeltmenizi, hatta çok karmaşık veya çok koyu alanlarda resme yeni unsurlar eklemenizi bile sağlar. Önce kırmızı çiçekler boyanıyor; çok ince ayrıntılarla uğraşmanız gerekmiyor. Sonra sapları, ardından da çok koyu bir renkle fonu boyuyorsunuz. Egzersize başlamadan önce resmin iyice kurumasını bekliyorsunuz.

Yeni Unsur Eklemek

Bir resmi bitirdikten, boya iyice kuruduktan sonra bir şey eklemek isteyebilirsiniz. Eğer fondaki renk veya diğer unsurlar açık tondaysa pek sorun çıkmaz çünkü açık renk üstüne koyu tonlar boyamak her zaman mümkündür. Ama tersi söz konusuysa, zemin koyu renkliyse üstüne daha açık renkli bir şey boyamak için önce o bölgeyi temizlemeniz, beyaz alan açmanız gerekir.

▶ 2. Bir önceki sayfada, ağacın gövdesinde beyaz alanlar açmak için fırçayla dikey çizgiler çekmemiz gibi, burada da, ıslak fırçayla boyayı yumuşatıp yeni bir çiçek şeklinde temiz alan açmaya başlıyoruz. Bu sefer mümkün olduğu kadar beyaz bir alan elde etmek istediğimiz için ıslak fırçayla boyayı temizleme işlemini çok daha ısrarla tekrarlıyoruz. İşte bu tür bir çalışmada kâğıdın kalitesi büyük önem taşıyor. Kalitesiz, ucuz bir kâğıtla yeterince temiz bir alan açmak mümkün olmaz.

▶ 3. Çiçeğin çevresindeki alan iyice temizlendiğinde gerekli renklerle yeniden boyanabilir. Yeni renklerin tonu ve parlaklığı, kâğıttan elde ettiğimiz beyazın kalitesiyle orantılı olacaktır.

Adım adım

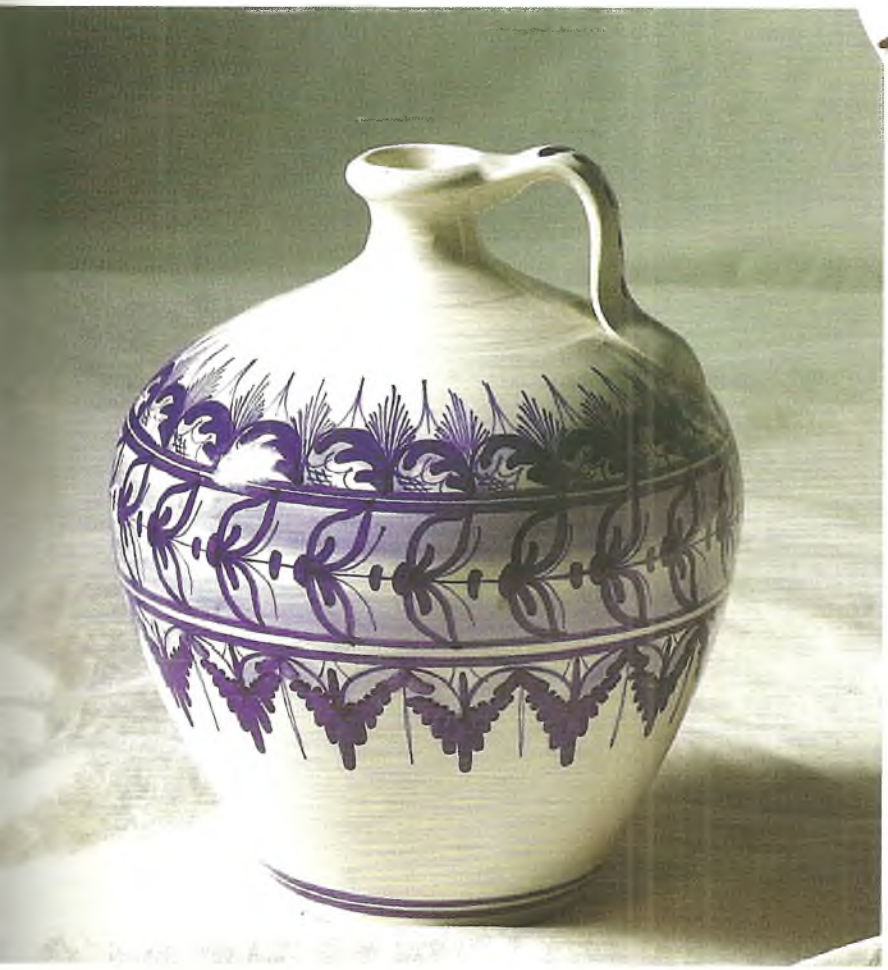
Beyaz vazo

Beyaz, suluboya tekniğindeki en önemli renklerden biridir. Her suluboyada bulunmasına rağmen aslında bu renk boya fiziken mevcut değildir. Suluboyada beyaz kâğıdın rengidir. Resim yaparken kâğıdın beyazlığının bir kısmı boyayla kapatılır. Bu egzersizde çok koyu renklerle sınırlarını çizerek kâğıdın beyazı üzerinde çalışacağız. Dahası, rengi kaldırarak yeniden beyaz alanlar açmak gibi farklı noktalar üzerinde de duracağız.

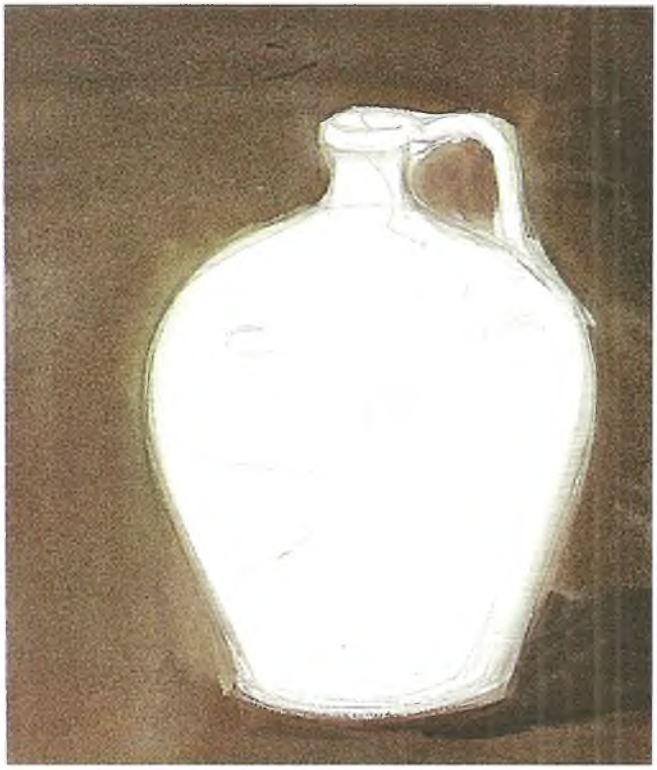
MALZEMELER

Suluboya kâğıdı (1), suluboya (2), palet (3), suluboya fırçaları (4), kurşunkalem (5), su kabı (6), bant (7) ve kâğıt desteği (8).

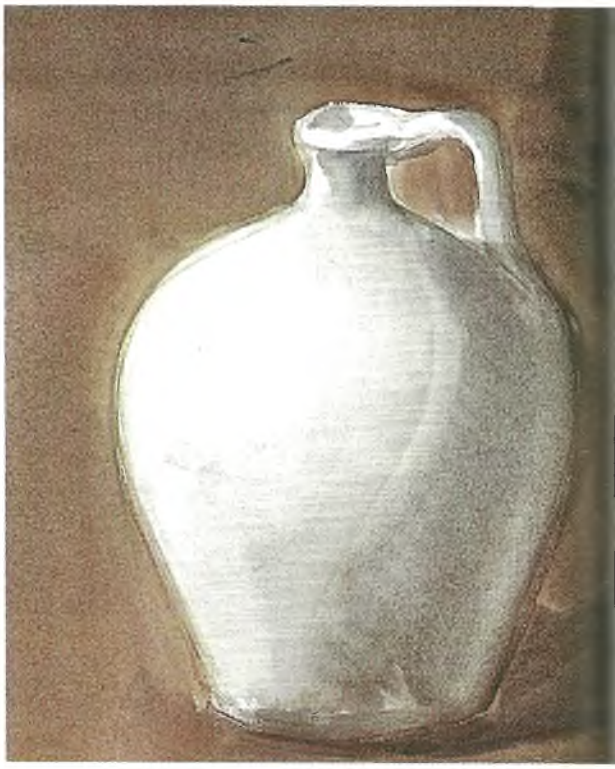

1. Boyamaya başlamadan önce beyaz ışıklı alanları açıkça belirlemek çok önemli. Çizeceğiniz eskiz vazonun konturlarını arka plandan net bir biçimde ayıracak. Bu egzersizde koyu renkli alanların eskizde gösterilmesi önem taşıyor, çünkü açık tonlar ve renklerle kontrast yaratacak olan, bu koyu tonlar.

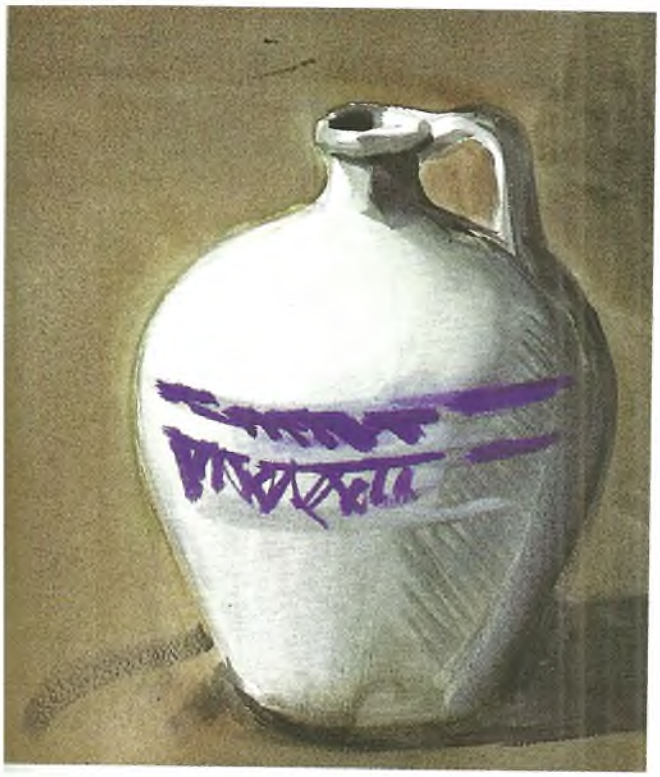
2. Fonu koyu toprak rengi (sienna), sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ve maviyi karıştırıp iyice sulandırarak boyuyorsunuz. Vazonun konturları koyu renkli fonda iyice ortaya çıkıyor. Şimdi, vazo sanki beyazla boyanmış gibi görünüyor. Arka plan boyandığında, eskize dikkat edin, açık renkli alanlar için ayrılmış alanlara boyayı taşırmayın.

3. Arka plan iyice kuruduğunda, vazonun iç kısmını çok açık, neredeyse saydam boyayın. Bu ton son derece yatık fırça darbeleriyle sağdan sola doğru boyanmaktadır. Vazonun solundaki ışıklı bölge bir kere daha gölgede kalır. Boya kurumadan önce, ıslak ve temiz bir fırçayla sağ tarafta, bölümün başında anlatıldığı şekilde, beyaz bir alan açılır. Çok parlak bir ışıklı alan istemiyorsanız, fırçayla çok uzun uzun çalışmanıza, tekrarlara gerek yoktur.

4. Zemindeki boya henüz ıslakken geniş bir fırçanın hafif, yumuşak vuruşlarıyla bütün gölge alanının üstünden geçin. Rengi koyulaştırmak için sadece çok az boya eklemek yeterli. Vazonun gri tonunu elde etmek için maviyle sıcak koyu kahverengi (burnt umber) karıştırılabilir. Renkle beyazın iyice karışması, suyla ıslatılan bir fırçayla sağlanabilir. Böylece, gölgenin konturlarının hâkimiyeti zayıflatılır.

5. Gölge alanı daha önce yaptığınız gibi hızlı fırça darbeleriyle öncekinden biraz daha kalın bir gri tabaka halinde boyayın. Sağ tarafta, ıslak bir fırçayla gerçekleştirilen kalın, uzun fırça darbesi boyayı pek fazla almaz; böylece, vazonun sağ tarafının formu düzeltilir. Boya tamamen kuruduğunda çok açık maviyle vazonun üstündeki süsleme çizilir; sonra daha koyu bir maviyle boyanır.

Boya henüz ıslakken temiz, kuru bir fırçayla sınırlar kolayca şekillendirilebilir.

6. Fırçaya az miktarda boya alarak vazonun süslemesi tamamlanır. Arka plan toprak rengi (sienna) çok az ama daha koyu mavi karıştırılarak tekrar boyanır. Vazonun konturlarına dikkat edilir. Resme dikkat ederseniz, fonun daha koyu tonda boyanmasıyla soldaki vazonun şeklinin değiştiğini göreceksiniz.

7. Vazonun ortasındaki küçük bir hatanın nasıl düzeltildiğine dikkat edin. Bu ışıklı alan temiz, ıslak fırçayla, etrafındaki mavi dağılıncaya kadar, aynı nokta üzerinde ısrarla çalışarak elde edildi. Şimdi vazonun sol tarafını düzeltme zamanı geldi. Önce, dış taraftaki koyu renkle kenarı değiştirmeye çalışın, ama istediğimiz sonucu almak için bu yetmeyecektir. Şeklin iç tarafındaki rengi açarak kavisi yeniden yapmak gerekiyor.

8. Temiz, ıslak bir fırçayla vazonun sol tarafına yeniden şekil vermeye başlayın. Fırça darbeleri son derece hafif ve dikkatli olsun. İstenilen kavisi elde edene kadar devam edin. Boyayı fırçayla çekerek istediğiniz düzeltmeyi tamamladığınızda kâğıdın kurumasını bekleyin ve sonra vazonun süslemesini bitirin. O da kuruyunca gölge alana koyu tonda birkaç fırça darbesi ekleyin. Son olarak da neredeyse saydam bir sarı katman boyayın. Bu son eklediğiniz renge rağmen en ışıklı alanlar vurgusundan bir şey kaybetmeyecektir.

Özet

İlk baştan bırakılan beyaz alan. Vazonun bu kısmındaki beyazlık resmin başından itibaren korunuyor.

Temiz, ıslak bir fırçayla boyayı alarak ***açılan beyaz alan.***

Gölgenin sağ bölgesi fırçayla boyandı, ama beyaz bir alan açmayı gerektirecek kadar değil.

Gölgenin sol tarafında vazonun konturu, arka plandaki koyu renk defalarca fırçayla taşınarak yeniden biçimlendirildi.

BÖLÜM

8

IŞIKLI BÖLÜMLER, BOŞ ALANLAR

Manuel Yöntem

Bir önceki bölümde, çok çeşitli nedenlerle yapılabilecek bir tekniği, kağıttan renk silerek ışıklı alanlar yaratma tekniğini gördük. Bu bölümde de beyaz alanları işleyeceğiz, ama farklı bir biçimde. Kağıdın üstündeki boyanmış bir alanda beyaz alan açmak farklı bir şeydir, daha resmin başındayken belirlenen bir alanı beyaz olarak bırakmak başka bir şey. Ayrılan beyaz alan manuel bir şekilde, o alana hiç boya değdirmeden de korunabilir, örtücü sıvı kullanmak gibi bir yöntem de kullanılabilir. Örtücü sıvı, fırçayla sürüldüğü alanı geçici bir süre için su geçirmez hale getiren bir üründür.

Manuel yöntemle beyaz alan ayırmak, beyaz ve açık renk olması planlanan bir alanın boyanmasını veya ıslanmasını herhangi bir teknik araç kullanmadan elle engellemek anlamına gelir. Bunu başarmanın en iyi yollarından biri de, ilk baştaki eskizin doğru bir şekilde çizilmesinden geçer. Boya veya fırçanın, kurşunkalem çizgisini asla geçmemesine çok dikkat etmek gerekir.

▼ 1. Boyamaya başlamadan önce, bellibaşlı formları ve kesin beyaz olarak kalması gereken ışıklı alanları gösteren titiz bir eskiz çizilmesi şarttır. Resme yeni başlayanların sık sık tekrarladığı hatalardan biri de, hazırlık eskizini bitirmeden boyamaya geçmeleridir. Suluboyada eskiz mutlaka teknik destek sağlamak zorundadır. Ancak çizimi bitirdikten sonra boyaya geçmelisiniz, önce en ışıklı alanların etrafındaki en açık tonlardan başlamalısınız. Bu en parlak olan ışıklı alanlara renk temas etmemelidir.

▶ 2. Açık renklerin üstüne daha koyu tonlar boyanabilir. İlk boya tamamen kuruyunca daha farklı, boyanmamış tonal değer görüntüsü veren yeni alanlar oluşturabilirsiniz. En vurgulu ışıklı alanlar, şayet tonda hafif bir rötuşa ihtiyaç yoksa, hiç dokunulmadan korunmalıdır.

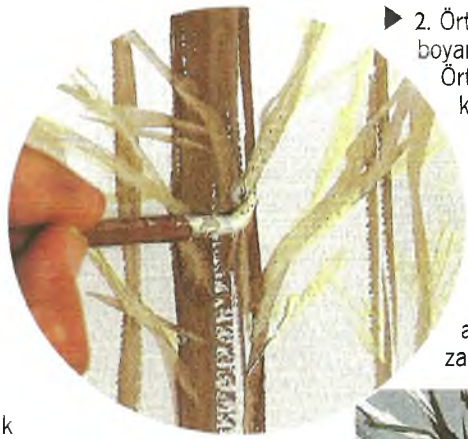
◀ 3. Üst üste birkaç boya katmanından sonra, daha önceden ayrılan alan üzerinde, farklı derecede ışık taşıyan bölgeler oluşturulabilir. İçlerindeki en vurgulu ışıklı alanlar, birinci kat boyada bırakılanlardır.

▼ 1. Bu basit egzersizde örtücü sıvıyı nasıl kullanacağınızı göreceksiniz. Ağaç gövdelerini toprak rengi (sienna) çok kabataslak çizin. Detaylar gerekmiyor; sadece ağacın genel olarak şeklini ve birkaç dalı belirtseniz yeterli.

Mekanik Yöntem

Bu şaşaalı başlığa rağmen mekanik yöntemle beyaz alan bırakmak, kâğıdın belli bir kısmının boyanmasını engelleyen bir ürün kullanmaktan başka bir şey değildir. Çeşitli yöntemler uygulanabilmesine rağmen suluboya ressamı için en elverişli olan örtücü sıvıdır. Bu ürün fırçayla kâğıda sürülür. Kuruduğunda, kapladığı alan su geçirmez özellik taşır. Suluboya tamamen kuruyunca örtücü sıvıyı tırnağınızla kolayca temizleyebilirsiniz ve altından beyaz alan çıkar.

▶ 2. Örtücü sıvıyı kullanmadan önce boyanın tamamen kurumasını bekleyin. Örtücü sıvı fırçayla uygulanır. Burada kullanılan sarı renkte, ama gri de olabilir. Kâğıdın beyazlığından farklı olması için beyaz dışında bir renktedir. Fırçayı şişenin dibine kadar sokmanız gerekmiyor, sadece ucunun ıslanması yeterli. İşiniz biter bitmez de fırçanızı akan suyun altında iyice yıkayın, yoksa kılları zarar görebilir.

▶ 3. Örtücü sıvı çok çabuk kurur. Altına asla geçirmeyeceğinden emin olduğunuz için üstüne istediğiniz gibi boya yapabilirsiniz. Resim iyice kuruduktan sonra esnek bir film haline gelen örtücü sıvıyı parmağınızın ucuyla kolayca kaldırabilirsiniz. Korumak istediğiniz alan altından beyaz çıkacaktır.

◀ 4. Burada, örtücü sıvıyla sağlanan etkileri görüyorsunuz.

Boş Alanlar ve Beyaz Tempera

Boş alanları korumak çeşitli şekillerde gerçekleştirilebilir ama hepsinde amaç, daha sonra ışıklı alan olarak kullanılacak bir bölgenin kâğıt üstünde korunmasıdır. Bazen kâğıdın rengi beyaz olmaz, bu durumda resimde azami ışığı yansıtmak daha zordur. O zaman da suluboya dışında bir teknikten yararlanılır: Beyaz tempera. Daha önceki bölümde kullanılan Çin beyazından farklı olan beyaz tempera tamamen opaktır ve resimde mükemmel beyazlıkların elde edilmesini sağlar. Beyaz tempera, her şeyden önce, renkli kâğıt üstünde kabartmalar elde etmek için kullanılır. Bu basit egzersizde renkli kâğıt ve beyaz kâğıt üstünde çalışma kıyaslanıyor.

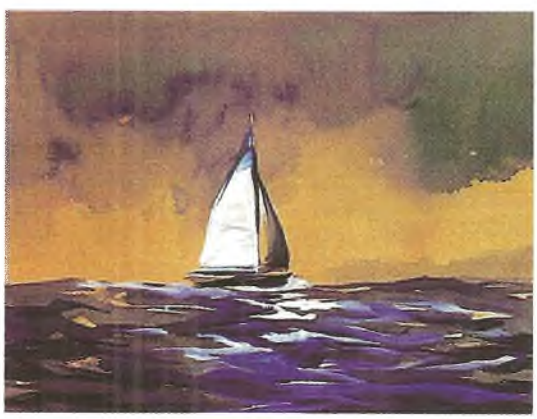
▼ 1. Bu denemeyi gerçekleştirmek için hem renkli hem de beyaz kâğıt gerekiyor. Her iki kâğıdı da desteğe bantla yapıştırın. Soldaki kâğıt krem rengi, sağdaki beyaz. Suluboyada beyazlar baştan boş alan korunarak sağlandığından renkli kâğıtta bu mümkün değil. Beyaz tempera kullanarak her iki kâğıtta da aynı etki sağlanabilir.

▶ 2. Renkli kâğıtttaki beyaz eksikliğini telafi etmek için beyaz tempera kullanılır. Böylece resim daha canlı bir görünüm kazanır, ışık etkilerini yansıtır. Yine de bazı alanlar olduğu gibi bırakılır, böylece kâğıdın rengi mavinin daha koyu tonları arasından görünür.

◀ 3. Her iki kâğıdın üstündeki uygulamayı kıyaslayın. Beyaz temperanın renkli kâğıt üstünde kullanıldığında çok daha etkili olduğunu görüyorsunuz. Bu teknik suluboyada pek sık kullanılan bir yöntem olmamakla birlikte bilinmesinde yarar var.

Üst Üste Boya Katları ve Boş Alanlar

Kuru bir boya tabakasının üstüne yeni bir boya sürüldüğünde ortaya çıkan sonuç kullanılan iki rengin veya tonun toplamıdır. Bunu çeşitli bölümlerde gördünüz. Aynı etki, boş alanların korunmasında da kullanılabilir. Bu bölümde, mükemmel beyazlıklar sağlamak için örtücü sıvı kullanmayı öğrendiniz. Örtücü sıvı daha önce boyanmış ve kurumuş bir alanda uygulanırsa, üstüne yeni renkle boyandığında, kuruduktan sonra kaldırıldığı zaman rengin birinci renk katmanı olduğu görülür. Beyaz olarak korunan alanlar da, aynı şekilde, çevrelerindeki renklerden etkilenme endişesi duymadan açık tonlarda boyanabilir.

▼ 1. Boş bırakacağımız ilk alanı örtücü sıvıyla kapatacağız. Önce bu alanın şeklinin ortaya çıkması için bir eskiz çizeceğiz. Orta boy bir fırçayı örtücü sıvıya sokup ilk katmanda beyaz kalmasını planladığımız alanın üstünü kapatacağız.

▼ 2. Örtücü sıvı kuruduğunda her taraf tek bir renkle boyanabilir. Boya, sıvıyla korunan alana girmeyecektir. Gerçi biraz ağır ve daha zahmetli olmasına rağmen örtücü sıvıyla beyaz alan korumak manuel yöntemle korumaya göre çok daha güvenlidir. Örtücü sıvı özellikle küçük detaylar ve elle korunması zor alanlar için çok uygundur.

3. Kuruyan boya üstünde, örtücü sıvıyı fırçayla birkaç yere daha sürün. Bu sefer korumak istediğimiz alan, daha önce boyadığımız yeşil alan içinde.

▶ 4. Ağacın tamamını daha koyu bir yeşil tonuyla boyayın. Boya kuruyunca ilk sürdüğünüz sıvı tabakasını kaldırın. Kâğıdın orijinal rengi ortaya çıktı. Şimdi ikinci tabakayı da kaldırın. Altından ilk kullandığınız yeşil çıktı. Son olarak, korunan alanlara fırçayla yapılabilecek birkaç rötuşla ışıltılı tonlar ekleyebilir, böylece ağacın dokusunu daha iyi ortaya çıkarabilirsiniz.

Adım adım

Dağ manzarası

Bu bölümde boş alanları korumanın farklı yollarını göreceksiniz. Geniş bir boş alan korumak için karlı bir dağ manzarası seçtik. Burada korunacak alan karla kaplı dağın kendisi olacak. Daha sonra başka alanlar da kapatılacak. Hepsinde, dikkate alınması gereken en önemli şey kâğıdın beyazı olacak.

Bu resmi yapmak için örtücü sıvı gerekmiyor çünkü çok geniş bir yer boş alan olarak ayrılacak; korunması gereken küçük detaylar veya ince çizgiler de yok.

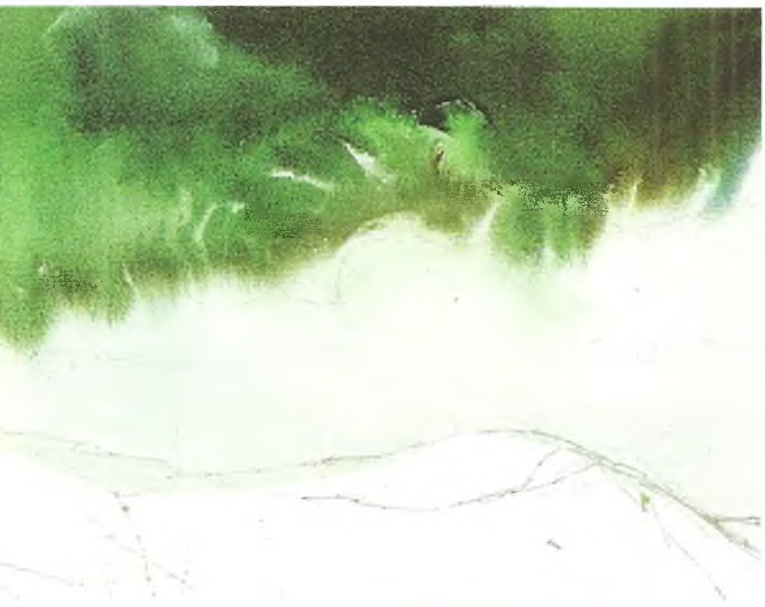

MALZEMELER

Suluboya kâğıdı (1), suluboyalar (2), palet (3), fırçalar (4), kurşunkalem (5), su kabı (6), bant (7) ve destek (8).

1. Suluboya resim yapmayı öğrenmek isteyen birine peyzaj tavsiye edilmesinin nedenlerinden biri, eskiz çiziminde natürmort veya insan figürü gibi çok daha incelik ve hassasiyet gerektirmemesidir. Örneğin, bir dağ çizmek, belli bir perspektiften bir tabağın oval kenarını çizmekten çok daha kolaydır. Konumuz olan çizim de gayet kolay, ancak dağların koyu tonlarının bulunduğu alanların eskizde belirtilmesi gerekiyor. Böylece, korunacak beyaz alan çok daha doğru belirlenebilir.

2. Dağların boş bırakılması gereken bütün alanlarının, kâğıda uygulayacağımız sulu renklendirmeden etkilenmemesi için sadece gökyüzü temiz bir fırçayla nemlendirilir. Dağların bulunduğu alana dokunulmaz. Suyun dağılım alanı kâğıdın beyazlığını koruma görevini üstlenecek çünkü boya sadece önceden nemlendirilen alana yayılacak. En tepeden başlayarak farklı renk yoğunluklarında boyayın. Yeşil tonları için maviyi (cobalt) çok az aşıboyası rengiyle (ochre) karıştırın.

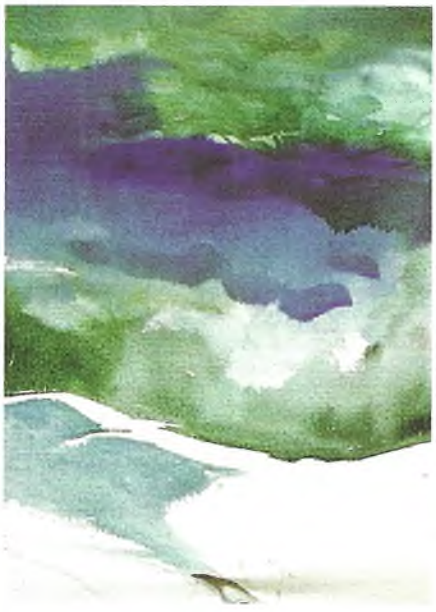
Boş bırakarak dokunmadığımız alanlar resmin ışıklı bölgelerini oluşturuyor.

3. Kuruyunca daha önceki rengin üstünü doymuş maviyle (ultramarine) boyayın. Mavi, az önce grimsi tonda boyanmış geniş alanı ikiye böldüğünden başlangıç renginin de üstünü örtmüş olur. Aşağıda kalan alanda, mavi, dağı taçlandıran bulutların konturlarını çizer ve onları korur. Dağları korumayı sürdürmek için onları çevreleyen gökyüzü bir kere daha fırça ve temiz suyla ıslatılır. Şimdi, ufuktaki bulutlar beyaz alana yayılma tehlikesi olmadan boyanabilir.

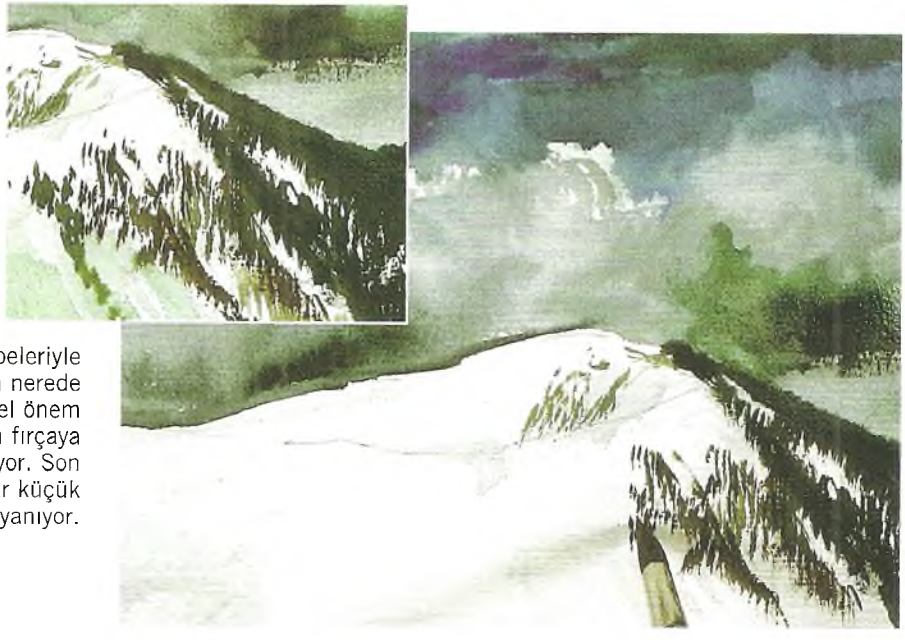
4. Kâğıt henüz ıslakken aşağı taraftaki bulutları boyamayı bitirin. Kurşuni bir renk vermek için maviyi (cobalt) biraz sıcak koyu kahverengi (burnt umber) karıştırın. Bu alanın tamamı homojen bir renkle boyanmaz; açıklı koyulu tonlar elde etmek için boyayı az veya çok suyla karıştırıp farklı yoğunluklar elde edin. Bulutların en ışıklı, aydınlık kısımlarına dokunmayın, daha koyu renkli bölgelerini boyayın. Bulutları yaparken korunan mavinin (ultramarine) önemi şimdi daha iyi görülüyor. Ufuktaki bulutlar tarafından korunan beyaz dağda da aynı durum söz konusu.

5. Dağların gölgeli alanlarını biraz gök mavisiyle (cerulean) karıştırdığınız denizaşırı mavisiyle boyamaya başlayın. İyice sulandırdığınız boyayı büyük bir dikkatle ve önceden planlanmış eskize uygun şekilde kullanın. Mavi boya bulutlara değmemeli, tam tersine aralarında ince bir beyaz çizgi bırakmalısınız. Bu beyaz çizgi aynı zamanda korunan alanın bir parçası olarak düşünülmeli.

6. Dağın solundaki gölge alan boyandığında, maviyle (cobalt) biraz aşıboyası renginin (ochre) karıştırıldığı başka tonlar da ekleyin. Dağın gölgesinin en parlak tonlarını boyamak için neredeyse saydam bir boya kullanın. En parlak beyaz alanı koruyabilmek için zemin kuru olmalı. Sağda, koyu yeşil, mavi ve biraz toprak rengi (sienna) karışımıyla ağaçları boyamaya başlıyoruz. Aradan zeminin beyazlığının görünebileceği bir alan kalması için üst tarafta kısa, dikey ve oldukça koyu tonda fırça darbeleri kullanın.

7. Kuru zemin üstüne uygulanan birçok fırça darbeleriyle ormanlık alanı boyuyor ve resmin sağ tarafını tamamlıyoruz. Ağaçların arasından kâğıdın beyazının görülebildiği bir alanı korumaya dikkat etmek önemli. Ağaçlar hızlı fırça darbeleriyle boyanırken fırça hareketinin nerede başlayıp nerede sona ereceği özel önem taşıyor. İnce çalışabilmek için fırçaya çok fazla boya almamak gerekiyor. Son olarak da, dağa yayılan ağaçlar küçük ve esnek fırça darbeleriyle boyanıyor.

8. Ormanın koyu bölgesinin son rötuşları sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ve koyu yeşilin baskın olduğu bir karışımla yapılır. Soldaki alan maviyle (ultramarine) iyice sulandırılarak boyanır. Bütün bunlar beyaz alanları korumanın en önemli rolü oynadığı bir resimdeki son detaylardır.

Özet

Gökyüzünün mavisi (ultramarine), iyice sulandırılan grimsi tondaki zeminin üstünü kapatıyor.

Dağların grileri resmin ilk başında çiziliyor. Böylece beyaz olarak korunacak alanlar daha doğru belirleniyor.

Soldaki gri bölgeye çok ışıklı bir tonla son bir rötuş yapılıyor.

En doymuş beyaz, kâğıdın beyazı.

Zemin kuruyken çalışıldığı için ***ormanlık alanda*** kâğıdın beyazı aradan görülebiliyor.

Dağa yayılan ağaçların küçük detayları resim neredeyse bittiğinde boyanıyor.

BÖLÜM

9 ÖZEL TEKNİKLER

Özel Malzemeler

Bir suluboya çalışmanın yüzeyini değiştirmek için kullanılabilecek çok çeşitli teknik vardır. Suluboyacıların atölyesinde bulunan malzemelerden biri saç kurutma makinesidir. Böylece, kağıdın kuruması hızlandırılabilir. Resmin yüzeyinde değişiklik yaratabilecek bir başka malzeme zımpara kağıdıdır.

Suluboya, yüzeyinde meydana gelen değişikliklere karşı çok hassastır. Bu değişikliklere yol açan teknikler bilinirse bu özellik bir avantaj olabilir. Suluboya çalışırken kağıdın zedelenmesi, fırçayla veya başka bir şeyle çizikler oluşması gibi çeşitli kazalar her zaman olabilir. Bu bölümde suluboya tekniğindeki çeşitli imkânların bir parçası olarak bu etkileri inceleyeceğiz.

▶ 1. Koyu renk her zamanki gibi boyanmış. Bu egzersizde, kayaların boyası üzerinde zımpara kağıdıyla doku yaratacağız. Kayaları boyamak için kullanılan rengin çok koyu olduğunu düşünebiliriz.

▲ 2. Boya tamamen kuruduğunda çeşitli teknikler uygulanabilir. Boyanın kurumasını hızlandırmak ve koyu renkli alan üzerinde çalışabilmek için kağıt, elektrikli bir saç kurutma makinesiyle kurutulur. Eğer boya henüz çok ıslaksa kurutucuyu kağıda çok yaklaştırmayın ki, ıslak boyanın akmasına yol açmasın veya boyanın homojen bir şekilde kurumasını engellemesin.

3. Kayaların üstünü bir zımpara kâğıdıyla zımparalayın. Böylece, kâğıdın en üst katmanı kurumuş boyayla birlikte alınır. Zımpara kâğıdını çok fazla bastırmanız gerekmiyor. Bazı alanlara da hiç sürmeyebilirsiniz. Yüzeyin neresinde doku oluşturmak istiyorsanız o bölgeyi zımparalayın.

▲

▼

4. Doku oluşturduğunuz alanı ya çok saydam ve sulu bir renkle tekrar boyayabilirsiniz ya da yeni yüzeyin tamamını kapatmadan koyu renklerle boyayabilirsiniz.

▶ 1. Suluboya tekniğindeki uygulamalar tamamen kuru bir zemin üzerinde de yapılabilir, taze boya üzerinde de. Mesele sadece rengin silinmesi olmadığı için boya ıslakken çok daha değişik sonuçlar elde etmek mümkündür. Kâğıdın tipine bağlı olarak, boya tabakasını tamamen kaldırmadan boyanın üstüne çentikler de atılabilir. Buradaki uygulama taze boyayla yapılacaktır.

Kâğıdı Fırça Sapıyla Çizmek

Fırça sapının ucu da birçok imkân sağlayan, çok yararlı bir araçtır. Özellikle boya ıslakken fırça sapının sivri ucuyla birçok şey yapılabilir. Bazı fırçaların saplarının ucu sivri, bazılarınınki küttür; hatta, bazı fırça saplarının uçları boyayı çizmek üzere özel olarak tasarlanmıştır ve belli bir eğime sahiptir.

▶ 2. Boyalı alan henüz ıslakken fırça sapının ucuyla başlayın. Ne yapacağınızı resimde görüyorsunuz. Fazla bastırmanıza gerek yok. Kâğıtta iz bırakan küçük çentikler yeterli. Böyle çizerek çok beyaz çizgiler elde edemezsiniz. Kâğıdın üstündeki çentiklerde yüzeyin diğer yerlerinden daha fazla boya birikir. Bu durumda her çizginin ardından fırçayı aynı yerden geçirin. Böylece boyanın bir kısmını fırçaya almış olursunuz; sonuçta daha açık bir ton elde edersiniz.

▶ 3. Halen ıslak olan zemine fırça sapının ucunu sertçe bastırırsanız, ağaçlarda gördüğünüz gibi beyaz izler açabilirsiniz. Ancak bu tür izleri her tür fırçayla yapamazsınız. Bazı fırçaların ucu çok küttür. Boyayı tamamen alacak bu tür çizgiler oluşturmak için sivri bir kürdan ucu da kullanılabilir.

Bıçak ve Terebentin

Bir mutfak bıçağı veya jilet kâğıdı çok ince kazıyabilir; ancak, çok keskin oldukları için ıslak kâğıt üzerinde kullanmamak gerekir, yoksa kazımak yerine kâğıdın yırtılmasına yol açabilir. Maket bıçağı kalem gibi tutulabildiği için diğer bıçaklara göre daha kullanışlıdır. Suluboyada çok ilginç etkiler yaratan bir başka teknik de terebentin kullanmaktır. Bir fırçayla terebentin, bir fırçayla boya sürülen bir kâğıdın üstündeki karışımın yol açtığı doku incelenmeye değer.

▶ Maket bıçağıyla kurumuş boyayı istediğiniz gibi kazıyabilir, gerekiyorsa çok ince çizgiler yapabilirsiniz. Bıçağı kâğıdı kesecek şekilde kullanmamaya dikkat edin. Hafif yan tutarsanız, sadece geçtiği yerdeki boyayı kaldırır. Suluboya kuruyken uygulanabilecek tekniklerden biridir bu.

1. Bu küçük egzersiz suluboyada terebentin kullanım ve maket bıçağıyla beyazlıklar açma tekniklerinin birlikte kullanılmasını gösteriyor. Kitaptaki diğer bütün egzersizler gibi bunu da uygulamanız iyi olur; nasıl yapıldığını görmeniz anlamanızın tek yoludur. Suluboyada bütün çalışma çizimle başlar. Esas motif çizildikten sonra boyamaya başlanabilir. Bir fırça terebentine batırılır ve zeminin bazı alanları bununla örtülür; daha sonra üzerine koyu renk bir boya sürersiniz. Terebentin suluboyaya son derece dokulu bir görünüm verir.

2. Zemin tamamen boyandığında figürün biçimi iyice ortaya çıkar. Bitkinin yaprakları koyu yeşille boyanır. Bazı alanlara çok fazla terebentin sürülmüş, bazı yerlere ise hiç dokunulmamıştır. Terebentinli alanlara boya çok daha yoğun bir şekilde nüfuz eder.

▶ 1. Bu özel teknikleri kullanmak yerine suluboya ressamı daima temel teknikleri düşünmelidir: Renklerin ve tonların birbirine karışmasını istemiyorsanız, daha önce boyadığınız katmanın kurumasını bekleyin. Yeşil yapraklar kuruduğunda ortadaki kırmızı çiçekler boyanabilir. Bu alanda terebentin sadece aşıboyası rengi (ochre), toprak rengi (sienna) ve kırmızıyla boyanan üstteki çiçekte kullanılmıştır.

Teknikleri Birleştirmek

Suluboyada özel tekniklerin sürekli kullanılması gerekmiyor. Genellikle, bunları resimlerde çok özel vurgular olarak kullanmak daha iyidir. Suluboyadaki bütün teknikler son derece zekice birleştirilerek kullanılmalı, resim özel tekniklerin bir çorbası haline getirilmemelidir.

▼2. Bütün resim kuruduğunda maket bıçağıyla yeni dokular oluşturabilir, kâğıdın beyazını ortaya çıkarabilirsiniz. Uzun çentikler açarak ince beyaz çizgiler yapabilir, üstteki çiçekteki gibi yan yana küçük kazımalarla son derece dokulu alanlar yaratabilirsiniz.

3. Son olarak, gerekli kazımaları yaptıktan sonra, formları belirginleştirmek veya aradan kâğıdın zemininin görünebileceği katmanlar oluşturmak için daha koyu tonlarla yeniden boyama yapabilirsiniz.

▲

Adım adım

Denizde bir tekne

Aşağıdaki egzersizde, lavi tekniği ve kuru zemin üstündeki fırça vuruşları gibi suluboyanın iki temel tekniğinin birleştirilmesini göreceğiz. Maket bıçağıyla veya fırçanın sapıyla kazıma gibi çok gerekli olanlar dışında doku uygulaması pek yapmayacağız. Resminizin konusu limanda bir tekne. Aşağıda detaylarıyla gösterilen adımlara dikkat ettiğiniz sürece bir zorluğu yok.

MALZEMELER

Suluboyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kâğıdı (3), suluboya fırçaları (4), maket bıçağı (5) ve su kabı (6).

1. Böyle bir resim konusunu çizmek için çok fazla yetenek gerekmiyor, ama bir teknenin biçimini en azından temel çizgilerle ortaya çıkarmayı bilmek şart. Bu kabataslak çizgilerden sonra ilk rengi boyamaya başlayabilirsiniz.

2. Saydam bir maviyle arka planın ilk boyası yapılarak teknenin konturları ortaya çıkarılıyor. Suluboyada beyaz rengin kâğıdın beyazı olduğunu unutmuyor, beyazın gerekli olduğu bölgelerin boş olarak korunması gerektiğini artık biliyoruz. Denizin rengine koyu maviyle başlıyoruz. Aynı şekilde, yelkenlerin beyazı ve denizdeki ışıklı noktalar da boyanmadan korunuyor.

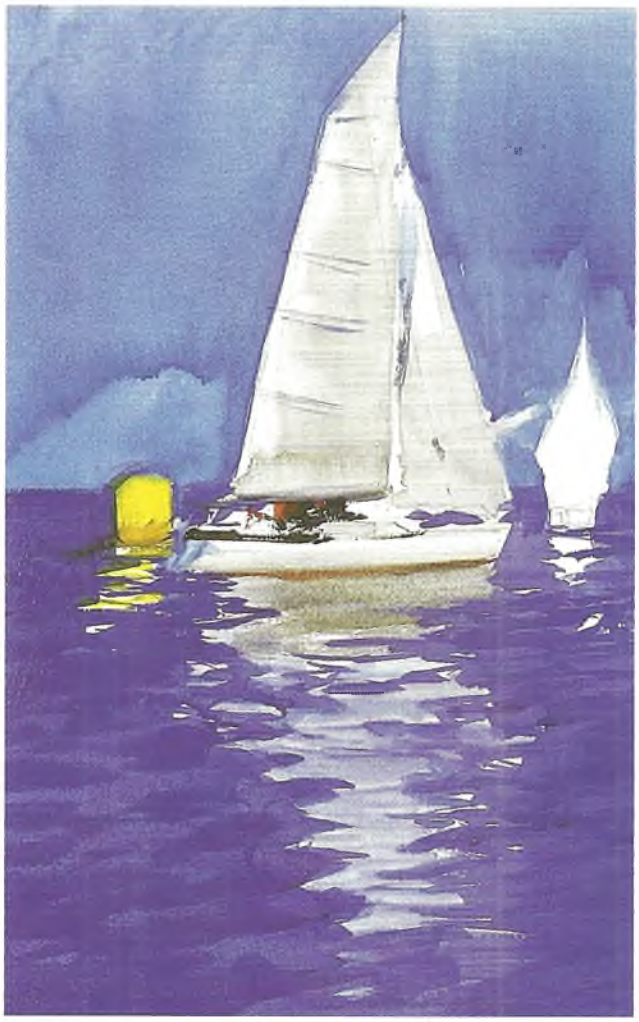

3. Bu aşamada, temel mavi tonlarıyla teknenin konturlarının tamamen belirginleştirilmesi tamamlanıyor. Sudaki beyaz alanların nasıl korunduğuna dikkat edin. Yansımaların koyu tondaki bölgelerini çizmek için fırça yatay darbelerle kullanılıyor. Korunan alandaki bazı noktalarda bu fırça darbelerinin son derece özgün bir görünümü var.

En ışıklı alanlar daima beyaz bırakılmalı. Daha sonra koyu değerler olarak gri tonlar eklenebilir.

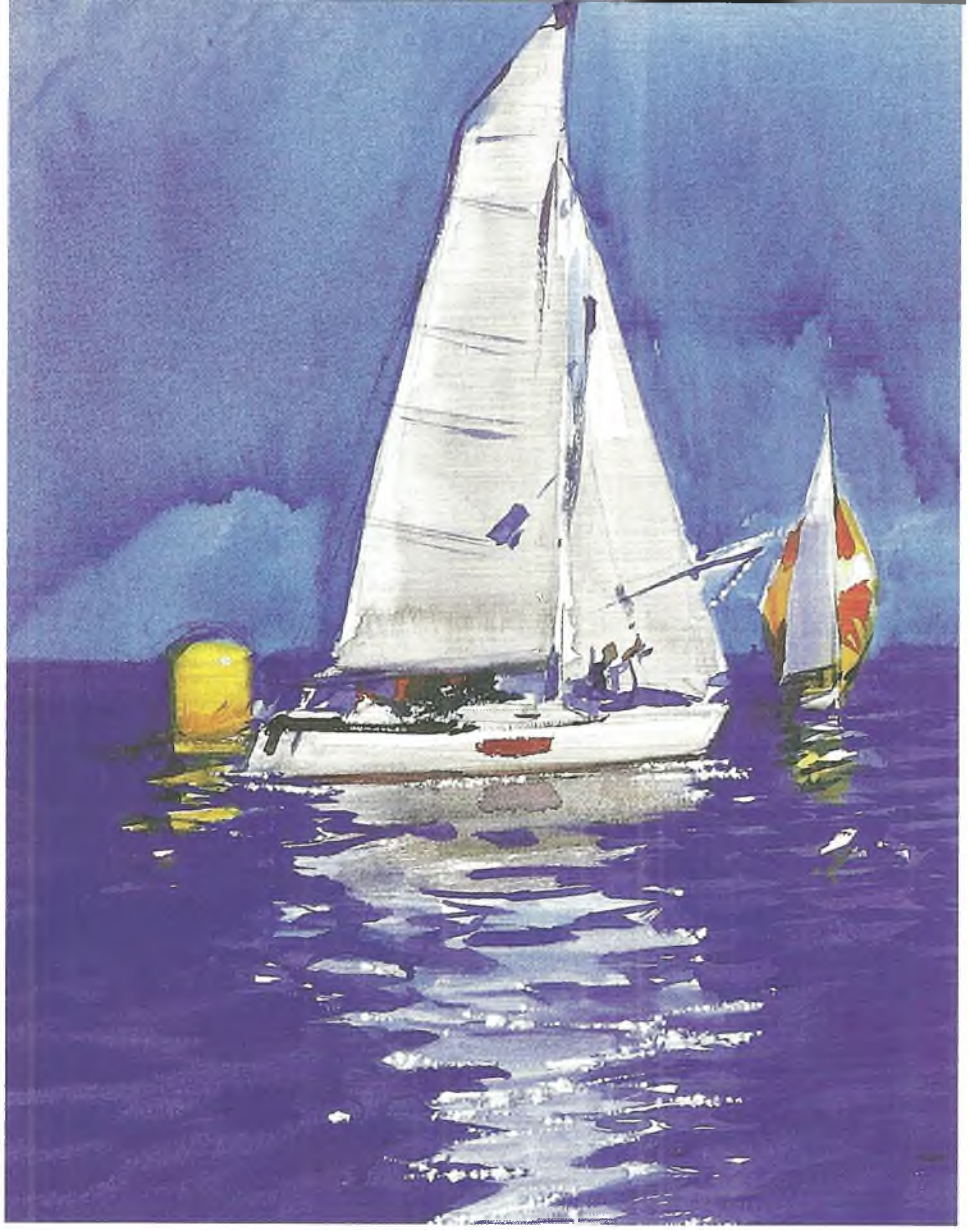
4. Açık mavinin iyice sulandırılmasıyla gökyüzünde renk biraz koyultulur. Alttaki boya kuru olduğu için bu ikinci katta yer yer kesintiler oluşur. Deniz ilk başta kullanılan koyu maviyle yeniden boyanır. Eski rengin üstüne yeni katlar sürülünce, dalgaları simgeleyen daha koyu bir ton elde edilir. Boyanın tamamı kuruyana kadar bekleyin, sonra yelkeni ve tekneyi griye boyayın, sudaki beyaz yansımaları da boyamayı unutmayın. Şamandırayı sarıya boyayın; tekneye kırmızı bir su hattı ekleyin.

5. Yelkenlerin gri tonu tam kurumadan fırçanın sapıyla üstlerindeki çizgileri oluşturun. Açtığınız "oluklar" hemen boyayla dolacak ve boya kâğıt tarafından emilecektir. Teknenin daha koyu tondaki bölgeleri ve sudaki yansımaları için aynı griyi kullanın. Denizin rengi artık tamamen kuruduğu için gölgeler gelişigüzel yatay fırça darbeleriyle boyanabilir.

6. Denizdeki ışıltıyı ortaya çıkarmak için maket bıçağını kullanın. Çok sert bastırarak kazımanız gerekmiyor. Bıçağı aynı yerden birkaç kez hafifçe geçirdiğinizde ışıltılı yansımalar mükemmel bir şekilde görünecektir.

7. Kâğıttaki boyanın ıslaklığıyla bağlantılı olarak bıçak veya fırça sapıyla zemin üzerinde doku oluşturma tekniklerini birleştiren bu alıştırma böylece tamamlandı. Kâğıdı kazıyarak elde edilen ışık etkilerinin ne kadar çarpıcı olduğu gösterildi. İlginçliğini koruyabilmesi için bu tekniği çok sık kullanmamak gerekir.

İri grenli kâğıtla çalışmak önemlidir. Bu etkileri ince kâğıt üstünde elde edemezsiniz.

Özet

İlk boya katları, teknenin biçimini fon üzerinde ortaya çıkarma, belirleme rolünü üstleniyor.

Yelkenleri yapmak için fırça sapının ucu kullanılıyor.

Denizin ışıltısı, kâğıdın beyazı üstünde fırça darbelerinin bıraktığı izle elde ediliyor.

Dokulu alan maket bıçağıyla hafif çizgiler yapılarak oluşturuluyor.

BÖLÜM

10 TON ve HACİM KAZANDIRMA

Aydınlık Alanlar, Işıklı Noktalar

Herhangi bir nesnenin üzerindeki ışıklı alanı belirlemek için esas ışığın nereden geldiğini bilmemiz önemlidir. Işık bir nesnenin üstüne düşer ve şeklini ortaya çıkarır; yoğunluğuna bağlı olarak farklı tonlarda gölgeler ve aydınlık alanlar oluşturur.

Tonlama, yüzey üzerinde belli bir dizi oluşturmak üzere renk değerlerinin doğru açılımını kapsar. Tonlama, bir renkten elde edilmesi mümkün olan bütün tonların sınıflandırılmasından başka bir şey değildir. Daha önceki bölümlerde suluboyanın çeşitli teknikleri incelendi. Eğer bir renk dizisinde iki ton arasındaki farklılık, bu farklılığın anlaşılamayacağı kadar hassas bir noktaya getirilmişse, hacim kazandırma etkisinin yaratılması söz konusudur. Bu açıklamadan yola çıkarak, bir nesnenin hacmi, üstüne düşen ışığa göre boyanır. Bu bölümdeki egzersizlerde daha önce öğrendiklerimizi uygulayacağız. Resimlere ve açıklamalara çok dikkat edin.

▶ 1. Daha önce de belirttiğimiz gibi, çizim bütün suluboya resimlerin temelidir. Boyamaya başlamadan önce bunu asla unutmamak gerekir. Bu kabataslak çizim mümkün olduğu kadar temiz ve titiz gerçekleştirilmeli; çizgiler, resmi yapılacak şeyin sadece temel hatlarını ortaya koymalıdır. Burada sürahi çizilmiş, gölgenin şekli de belirtilmiştir. Dolayısıyla, ışık etkisi daha iyi görülebilir. Arka plan aşıboyası rengiyle (ochre) boyanmıştır.

▶ 2. Fon iyice kuruyana kadar bekleyin. Sonra, sürahinin gölgeli alanı için aşıboyası rengiyle (ochre) karıştırdığınız mavi kullanın. Şimdi açıklanacak uygulamanın tamamı, kağıda sürülen boya kurumadan hızla gerçekleştirilmelidir.

3. Fırçayı temiz suyla yıkayın, fazla suyunu akıtın ve ve hala ıslak olan boyalı hat boyunca gezdirin. Fırça sürüşlerinin sürahinin şekline uygun olarak yapılması gerekiyor. Yıkayıp fazla suyunu akıttığınız temiz fırçayla boyayı tekrar tekrar yaydığınızda sürahinin şeklini tıpatıp yansıtan bir degrade alan elde ediyorsunuz. ▲

▶ 1. Son egzersizdeki gibi modelimiz seramik bir sürahi. Burada ışık önden geliyor, dolayısıyla en parlak alan tam karşınızda bulunuyor. Sürahinin şeklini dikkatle çiziyor, gereksiz ayrıntıları siliyorsunuz. Şekli daha iyi vurgulayabilmek için çevresindeki alanı sarımsı turuncuya boyuyorsunuz.

Her Zaman Açık Üstüne Koyu

Suluboyanın her zaman uyulması gereken ilkeleri vardır: Açık renkli alanlar daima korunmalı, koyu renkler ışıklı bölümlerin konturlarını belirlemeli, açık renkler koyu tonlar üzerine sürülmemeli. Beyaz rengin sadece kâğıdın rengi olduğu; beyaz alanların, koyu renklerle çevreleri belirlenerek öne çıkacağı akılda tutulması gereken önemli unsurlardır. Suluboyada beyaz renk konusu daha önceki bölümlerde de işlenmişti. Buradaki basit egzersizde toprak rengi (sienna) kullanarak tonlama çalışması yapacağız. Tonların dogradelenmesinde beyaz renk rol oynayacak.

▼ 2. İlk boyanın kurumasını bekleyin. Bu sefer, geçen defakinden farklı olarak koyu renk sürmeden önce sürahinin tüm beyaz zeminini ıslatıyorsunuz. Fırçayı toprak rengine (sienna) batırıp her iki tarafı aynı şekilde boyuyorsunuz. Boya ıslak zemin üzerinde yayılma eğilimi gösteriyor. Sürahinin ağız kısmındaki gölgeyi çok hafif fırça darbeleriyle boyuyorsunuz.

3. Boyanın kurumasına izin vermeden hızla fırçayı yıkıyor, fazla suyunu sıkıyorsunuz. Sürahinin şeklini izleyerek temiz fırçayla boyayı iki yandan ortaya doğru dağıtarak degrade boyuyorsunuz. En koyu ton iki yanda kalıyor. Boya neredeyse kurumak üzereyken, gölgenin sağ tarafında yapacağınız birkaç fırça darbesiyle renk biraz yayılıyor ve bir hacim etkisi yaratıyor. Suluboyayla yapılan bütün küresel şekillerde bu teknik kullanılacaktır. ▲

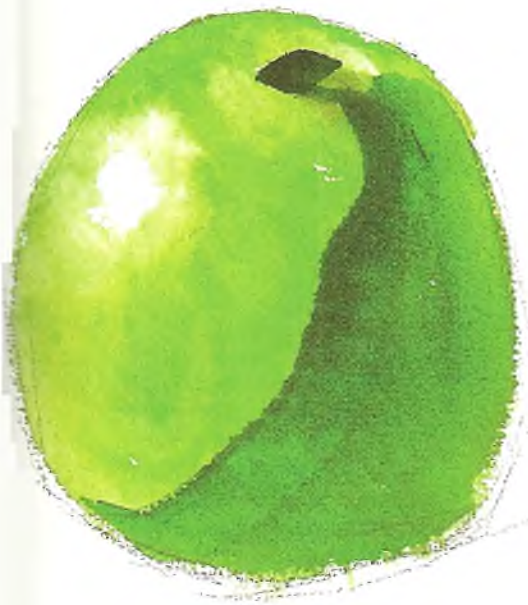

Renkleri ve Tonları Birleştirmek

Doğru hacmi vermek için tonların birbirine karışmasını denetlemek şarttır. Zeminin ve boyanın ıslaklık seviyesi, renklerin iç içe geçmesinin kontrolü için tayin edici bir unsurdur. Gerektiği kadar beklemek gerekir ki, yumuşak fırça darbeleriyle bir rengin diğeriyle birleşerek hacim kazanması mümkün olsun. Buradaki örneğimiz bir elma, ama her tür nesne veya renkte aynı teknik geçerli.

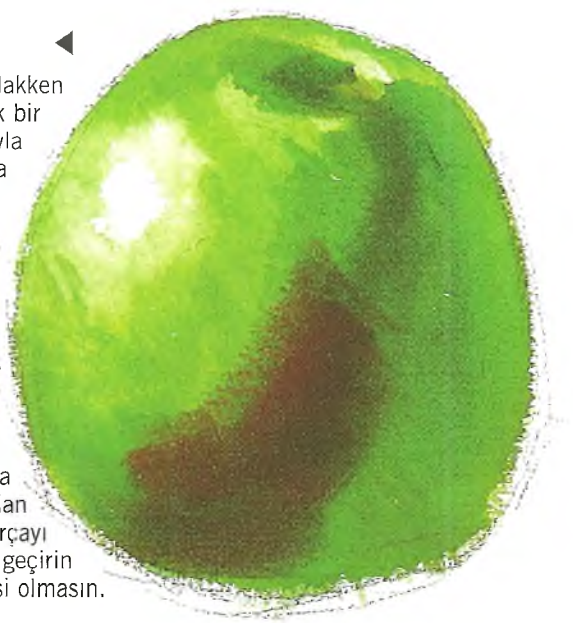

◀ 1. Bu tonlama ve hacim verme egzersizlerini yaparken seçeceğimiz modeller önemlidir. Genel olarak, elma gibi, mükemmel bir simetri gerektirmeyen nesneleri boyamak daha kolaydır. Meyveyi çizdikten sonra her tarafını son derece parlak bir sarımsı yeşille boyayın. En ışıklı alanı boyamadan bırakın. Daha önce de belirtildiği gibi, boyama en açık tonlardan koyulara doğru yapılmak zorunda olduğundan önce gayet saydam bir renkle başlayın, sonra orta kısmını biraz daha koyu bir tonda boyayacaksınız.

▼ 2. İlk kat boya kuruyunca gölgeli bölgenin tamamını koyu yeşille boyayın. Boya ıslakken yapılması gerekmiyor, çünkü tonlama, bu rengin bir öncekiyle birleşmesi sonucu değil, ikinci rengin degradesinde yapılacak. Resimde fırça darbelerinin yönünü görebilirsiniz. Önce fırçayla gölgenin konturu belirleniyor. Sonra fırça vuruşları hafif bir eğimle ve doğru çizgi halinde sağa doğru uzanıyor. Son olarak, temiz ve fazla suyu sıkılmış bir fırça elmanın sağ tarafının bütününe sürülerek tonlar yumuşatılıyor.

Işıklı bölümler açmak için her türlü fırça kullanılabilir, ama kılları çok, ucu düzgün olanlar daha iyidir. En iyisi samur kıllı fırçalardır.

◀ 3. Boya henüz ıslakken yumuşak bir degrade uygulamasıyla elmanın sol tarafına dağıtılıyor. Gerekirse orta kısmı biraz daha koyu yeşille boyayabilirsiniz ama degrade yapılan alanda değil, yoksa renkle tonlama yapma şansınız kalmaz. Hacim kazandırma işlemini tamamlamak için boya tamamen kurumadan temiz ve hafif nemli fırçayı gölge hattı üzerinden geçirin ki sert ton kesintisi olmasın.

▶ 1. Soğanın şeklini çizdikten sonra tamamen kuru zemin üstüne boya yapılır, bu arada ışıklı alanın yeri de belirlenir. Parlaklık uzun ve yumuşak fırça darbeleriyle yaratılır.
Tonlamanın boya ıslakken yapılması gerekir. İyice sulandırılmış, çok açık birinci kat boyanın üstüne, alt tarafta birkaç fırça darbesiyle kırmızı (carmine) eklenir.
Boya hemen konturlara doğru yayılır ve belli bir hacim kazandırır.

Hacim ve Son Rötuş

Bir önceki sayfada ton değerleri sayesinde hacim etkisini nasıl verebileceğimizi gördük. Bazen sadece renk ve tonla elde edilen etkinin ötesinde bir rötuş gerekebilir. Bunun için şimdiye kadar öğrendiğiniz teknikleri birlikte kullanabilirsiniz. Önce tonlar ve beyaz alanlarla yapılması gereken her şey yapılır, sonra kuru zemin üstüne doku eklenir.

▶ 2. Boyanın tatbikine soğanın sağından başlanır, ama ışıklı alana dokunulmaz. Zemin hâlâ ıslak olduğu için şimdi boyanan mor toprak renginin (sienna) yoğunluğunu koruyabilmesi için çok fazla sulandırılmaması gerekir. Fırça darbeleri boyayı ıslak alanın sınırlarına kadar dağıtırken kavislerde kendiliğinden birleşir.

▶ 3. Şu ana kadar ıslak zemin üstünde çalıştınız, degrade çalışması daha önce yapılanlardan pek farklı değildi. Doku oluşturabilmek için zeminin iyice kurumasını beklemek şart. Kabuğun dokusunun boyasına biraz kırmızı (carmine) ve mavi karıştırarak elde ettiğiniz morla başlayın. Işıklı alanda fırça vuruşları uzun ve esnek olmalı. Renklerin birleşmesiyle gölgeli bir alan da yapılır. Son olarak, bir önceki örnekte olduğu gibi, temiz ve ıslak bir fırçayla gölgeli alanın konturunda ışıklı bir bölüm açılır.

Adım adım

Meyveli natürmort

Renk, parlaklık, beyaz alanlar veya doku, bunların hepsi değişebilir, ama nesnelerin tonlaması veya onlara hacim kazandırma işlemi esas olarak aynıdır. Çarpıcı sonuçlar elde etmenin yolu, öğrenmek ve hepsinden önemlisi de bol bol uygulama yapmaktan geçiyor. Şimdi öğrendiğimiz kavramları uygulamaya koyacağız. Her alanın kuruma zamanına dikkat etmek çok önemli. Bazen ıslak zemin üstünde çalışacağız, bazen de kuru zeminde. Çeşitli renkler ve dokulara sahip bir model seçtik ki, renk değerleriyle ilgili sorunlara farklı çözümler bulabilelim.

MALZEMELER

Suluboya kâğıdı (1), suluboya ve palet (2), suluboya fırçaları (3), su kabı (4) ve destek (5).

1. Çalışmaya resmini yapacağınız şekillerin çok basit bir eskizini çizerek başlıyorsunuz. Gördüğünüz gibi, çok karmaşık değil ama çizimin titizlikle ve dikkatle yapılması gerekiyor. Eskizi tamamlamadan boyamaya başlamayın.

2. Bu konudaki ilk egzersizlerde yapıldığı gibi, resmin ana unsurlarını dışarıda bırakarak zemini tamamen boyayın. Böylece şeklin konturları ve kâğıdın beyazı belirgin biçimde ortaya çıkmış olur. Zemin doymamış bir yeşil tonu, toprak rengi (sienna) ve aşıboyası rengine (ochre) boyandı. Beyazın parlaklığını artırmak için meyvelerin şeklini çevreleyen alanda ton biraz daha koyu. Zemin kuruduğunda portakalı boyamaya başlayabilirsiniz. Işıklı bölüme dikkat edin: Rengin tonu gölge alanda en koyu noktadadır.

Tonlar ve renklerle hacim kazandırmayı doğru şekilde yapabilmek için boya tam kurumadan çalışılmalı.

3. Portakalın tonlaması, hacim için daima aynı ışıklı bölüm referans noktası olacak biçimde saklanarak aynı rengin tedrici tonlarıyla yapılıyor. Gölgenin etrafındaki tonlama için açık yeşil, turuncu ve biraz toprak rengi (sienna) palet üstünde karıştırılıyor. Modele sadık kalan bir kavisle, portakalın üstü boyanıyor. Işıklı alanın gölgeyle buluştuğu yere küçük kırmızı fırça darbeleri ekleniyor. Portakal kuruyunca muzu, formunu ortaya çıkaran uzun fırça darbeleriyle açık yeşille boyamaya başlıyorsunuz.

4. Muzun tonlamasında çok dikkatli olun. İlk fırça darbelerinin yeşili tamamen kurumadan kabuğun altın sarısına başlayın. Fırça darbeleri muzun formunu izlemeli; yeşili de fırçayla çekerek konturlara yumuşak bir şekilde karışmasını sağlayın. Alt kısımda tonlamayı biraz toprak rengiyle (sienna) turucuyu karıştırarak yapın. Muzu tamamladıktan sonra, en ışıklı bölümün üstünden temiz ıslak bir fırça geçirerek boyanın bir kısmını alın.

5. Armudu boyamaya önce sarımsı bir yeşille başlıyoruz. Meyvenin ışıklı bölümünü bu renkle çevreleyerek belirliyoruz. Gölge kısım sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanırken üst kısmı iyice saydamlaşıyor ve neredeyse yeşille birleşiyor.

6. Çok az suyla karıştırılan koyu yeşille armudun rengi koyulaştırılıyor; fırça darbeleri meyvenin formuna sadık kalmalıdır. Gölgenin rengiyle birleşmesine dikkat edin. Armudun alt tarafında hacim etkisini artırmak için her zamanki gibi temiz ve ıslak fırçayla ışıklı alan açıyoruz. Armut kuruyunca çok saydam yeşil bir tabakayı son olarak ışıklı bölümün üstünden geçiriyoruz. Masa örtüsünün üstündeki gölge çok sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) boyanıyor.

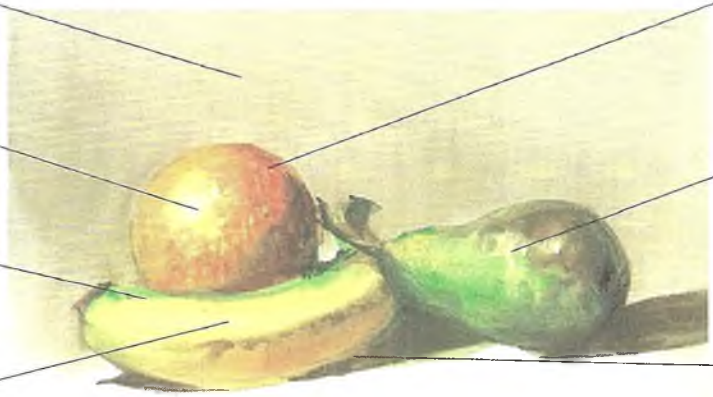
Kâğıdın rengi boyaya ışık verir. Koyu renkler kâğıttan gelen yansımaları engeller. Bu renkler sadece en karanlık bölümlerde kullanılmalıdır.

7. Şu ana kadar üç meyveye de hacim verme çalışmasını tamamladık, ama kontrastları yeterince vurgulamadık. Gölgelerin kontrastları artırılırsa, ışıklı bölümler daha çok öne çıkar, hacim de vurgulanır. Portakalın rötuşuna, çok koyu turuncu (cadmium) aldığımız fırçanın küçük darbeleriyle dokuyu artırarak başlıyoruz. Gölgenin üst kısmı mor ve kırmızı (carmen) karışımıyla boyanıyor ve aşağı doğru sıcak koyu kahverengiye (burnt umber) dönüşüyor.

8. Portakalın boyanması, son sürülen koyu renklerin birbiri peşi sıra fırça darbeleriyle zeminle birleşmesiyle tamamlanır. Armudun üstündeki gölge sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanır ve yeşille birleştiği noktada yumuşak fırça darbeleriyle iki ton bütünleştirilir. Armut gölgesinin sağ tarafında, kuru zemin üstünde, uzun, ıslak fırça vuruşları hafif ışıklı bir alan açar. Son olarak, muzu koyultmak için alt kısmı biraz nemlendirilir, böylece gölge tonu hafifçe yayılır. Nihayet, gölgelerin ve kâğıdın beyazının önemli rol oynadığı bu tonlama çalışması da sona erer.

Özet

Meyvelerin formunu ve ışığını belirlemek için önce ***arka plan*** boyandı.

Portakalın ışıklı bölümü ilk baştan itibaren dokunulmadan bırakıldı.

Muzun yeşili sarıyla yumuşak bir geçişle birleştirildi.

Muzun ışıklı bölümü temiz, ıslak bir fırçayla açıldı.

Portakalın üstündeki kontrastlar hacim etkisini artırıyor.

Armudun yeşili iki aşamada yapıldı. Birincisi, yaklaşık olarak tonu vermek için; ikincisi, gölgenin tonunu oluşturmak için daha koyu bir yeşille.

Muz üzerindeki en koyu düzlem, alttaki katman kuruduktan sonra boyandı. Önce o alan ıslatıldı, böylece gölge rengi alta işleyebildi.

BÖLÜM

11

NATÜRMORT (ÖLÜ DOĞA)

Modeli Hazırlamak

Bu bölümde natürmort tekniği ve uygulamasıyla ilgili önemli kavramlar geliştireceğiz. Gerçeğe uygun bir natürmort yapmak için önce doğru bir yerleştirme gerekir, çünkü bu, kompozisyonun bir parçasını oluşturur.

Natürmort, geleneksel olarak, en fazla ilgi çeken resim türüdür. Suluboyaya başladığınız andan itibaren natürmort yapabilirsiniz. Resim meraklısının bütün türleri denemesi ve kendi yaratıcılık yeteneğine en uygununu bulması önemlidir. Natürmortta söz konusu olan özellikten ve kavramlar peyzajda önemsiz olabilir. Örneğin, bir formun oranları veya biçiminin aslına uygun kusursuzluğu peyzajda en önemli nokta değildir. Oysa natürmortta bunlar asla göz ardı edilemeyecek konulardır.

▶ Natürmort, ressamların çoğunu en fazla meşgul eden konulardan biridir. Bir natürmortta modelin dikkatle hazırlanması ve mümkün bütün kompozisyon tekniklerinin düşünülmesi gerekir.

Bir natürmort yapmaya başlamadan önceki aşama, ressamın isteğine göre çok basit veya çok karmaşık olabilir. Natürmordunuzun sıradanlıktan kurtulmasını, formların bütünlüğü ve renkler açısından çekici olmasını istiyorsanız hazırlık aşamasına biraz zaman ayırmak her zaman gerekli olacaktır.

▲

Çiçeklerin düzenlenmesinde çok çeşitli araçlar kullanılabilir. Makas, su püskürtücüsü, tel, demet yapmak için sentetik mantar. Çiçeklerin konulduğu kap da önemlidir, çünkü resim büyük oranda kompozisyonu meydana getiren nesnelere bağlıdır. Boyamaya başlamadan önce modeli, resmini yapmak istediğimiz şekilde hazırlamalıyız. Eğer bir çiçeğin boynu hafif bükükse, sapına iliştireceğimiz bir tel parçasıyla istenilen diklikte tutabiliriz.

▶ Nesneleri üst üste yığmak veya çok yakın yerleştirmek doğru bir kompozisyonu her zaman engeller. Arada hiç boş alan olmaması, nesneler üzerinde baskı yaratır ve göze yorucu gelir. Bir grup nesnenin çevresindeki alan da resmin bir parçasıdır. Nesneleri çok yakın gruplamak kompozisyondaki uyumu bozar.

Natürmortta Model

Natürmort hazırlarken, modelin kompozisyonu gibi, bazı temel noktaları akılda tutmak gerekiyor. Natürmorttaki unsurların gruplandırılması, iki veya daha fazla nesne kullanacaksak mutlaka dikkate alınması gereken temel bir sorun. Burada size, farklı unsurların yerleştirilmesi ve aralarındaki mesafeye göre belirlenen ilişkiler konusunda birkaç pratik kavram açıklayacağız.

▶ Nesneler birbirinden çok uzak yerleştirilince de bütün kompozisyon bir anda bozulur. Natürmort unsurları arasındaki mesafe, ortaya görsel bir ritim koyar ve kompozisyonun ana hatlarının belirlenmesine yardımcı olur. Bu nedenle, natürmortu oluşturan unsurları birbirinden çok uzağa koymamak gerekir.

▶ Resme başlamadan önce nesneleri doğru bir şekilde gruplandırmak çok zor değildir, sadece biraz dikkat ve bir kompozisyon anlayışı gerektirir. Nesneleri yerleştirdikten sonra geri çekilip bir bütün olarak nasıl göründüklerine bakmalısınız. Model üstündeki bütün düzeltmeler, resmi yaparken bakacağınız noktadan bakarak yapılmalı. Hem fazla yığmadan hem çok fazla dağıtmadan, uyumlu ve dengeli bir kompozisyon oluşturmak natürmordun layıkıyla yapılmasını sağlar.

Natürmort Türleri

Natürmort yapmak için her yerde resin kaynağı bulabilirsiniz; sadece çevrenize bakmanız bile etrafımızdaki nesnelerin çoğunluğunun kompozisyon unsurları olabileceğini anlamanızı sağlar. Şimdiye kadar elmalar, şişeler, çiçekler gibi klasik unsurlardan oluşan natürmortlar gördük, ama bunlarla sınırlı değilsiniz. En sıradan, günlük eşyalar bile resmi yapılmaya değer modeller olabilir.

Çiçekçi dükkânı uygulama için ideal bir yer olabilir. Çiçek tarhını model olarak alabileceğiniz bir park da alternatiflerden biridir. Evde veya atölyede çalışmanıza imkân sağlayan fotoğraflar da iyi bir kaynaktır.

▲ Natürmordu boyamaya başlamadan önce resmi yapılacak modeli mutlaka hazırlamak gerekir. Resmin unsurları elimizin altında, kolayca bulabileceğimiz şeyler olabilir. Çiçek, meyve, kap kacak veya çeşitli nesnelerden oluşan bir grup, uygun bir kompozisyon meydana getirebilir. Gerekli malzemeleri masanın üstüne koyduktan sonra dengeli bir kompozisyon yaratmak için natürmordunuzu düzenleyebilirsiniz. Bu masanın üstündekiler buna bir örnektir.

▲

Yerleştirme ve Gölgeleme

Daha önce de açıkladığımız gibi, boyamaya başlamadan önce, natürmordun farklı unsurlarını yerleştirmek gibi, modelle ilgili çeşitli meseleleri sonuçlandırmak gerekir. Bütün nesneleri gerektiği şekilde yerleştirdikten sonra çalışmaya başlayabilirsiniz. Bu küçük deneme natürmortta bir adım daha ilerlemenize yardımcı olacak. Bu çiçekleri boyayarak en küçük detayın bile hazırlık gerektirdiği fikrini tekrarlamak istiyoruz. Bir sonraki egzersiz için önce yandaki çiçekli natürmordu hazırlayın, kompozisyonu oluşturan unsurları dikkatle inceleyin. Sonra aşağıda gösterildiği şekilde boyayabilirsiniz.

▶ Her natürmordun tamamlanması için eskiz gereklidir. İşe basit bir çizimle başlanır, biçimler kabataslak şekillendirilir, çizgiler kâğıt üzerinde ilerledikçe formlar detay ve hacim kazanır. Resme rehberlik eden hiçbir şey olmadan başlamak yerine nesnelerin yerli yerinde belirtildiği iyi bir altyapıyla çalışmak çok daha doğrudur. Zaten oluşturulmuş bir şemaya göre formları ve renkleri tamamlamak kolaydır. Yanda, çiçeklerin beyazları, daha koyu renkler tarafından mükemmel biçimde ortaya çıkarılmış.

▶ Suluboya resim her zaman genelden detaya, açık tonlardan koyulara doğru ilerlemeli. Genel renklendirme, küçük formları detaya girmeden çevreleyip konturlarını çizdiği için onları daha ön plana çıkarır. Taslağın tamamı çizildiğinde formlar üzerinde gerekli düzeltmeler yapılır, küçükler gölgelendirmeyle belirlenir. Renklerin birbirine karışmasını istemiyorsanız farklı katmanların kuruma zamanına dikkat edin.

▶ Renkler daima açıktan koyuya doğru, adım adım uygulanır. En ışıklı renk tonları daha koyu renkler tarafından çevrelenir, böylece formlar pekiştirilebilir. Son olarak, küçük detaylar ve beyaza küçük farklılıklar veren renklerle katmanlar boyanır.

Işıklandırma

▲ Işıklandırma, bir natürmortta en önemli unsurlardan biridir. Yukarıdaki iki resimde aynı iki natürmordun ışıkla nasıl değiştiğine dikkat edin. Her iki versiyon da doğru, ama tamamen farklı.

Adım adım

Natürmort

Bu model için seçilen natürmort sıcak renkler açısından çok zengin. Aynı zamanda, balkabağı veya meyveler gibi bazı nesnelerin özellikle soğuk renkli bölgeleri olduğu görülebilir. Bunlar, sıcak renklerin fazlalığının telafi edilmesine yardımcı olacaktır. Model titizlikle hazırlanmış, farklı nesneler birbirine ne çok uzak ne de çok yakın konularak belli bir uyum sağlanmaya çalışılmıştır. Natürmortta kompozisyon en önemli faktörlerden biridir. İlk adımı da modelin hazırlanmasıdır.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), orta grenli kâğıt (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5) ve bant (6).

1. Nesneler arasındaki oranlara dikkat ederek kabataslak bir eskiz çizin. Boyama sırasında herhangi bir hataya meydan vermemek için gölgeleri de dikkatle belirtin ve boyamaya iyice sulandırılmış sarıyla başlayın. Zeminin her tarafını boyamayın, en ışıklı vurguların bulunduğu alanları beyaz bırakın. Boya her tarafta eşit yoğunlukta da olmasın; alt kısımları biraz daha koyu, diğer yerleri daha açık tonlarda boyayın. Balkabağının içi tamamen doymuş bir turuncuyla boyanırken sol tarafında biraz maviyle ton koyulaştırılıyor.

2. Şimdi renk dizisinin sıcak tonlarıyla boyuyorsunuz, ama bunları soğutmak, gölgeleri koyultmak için maviler ve yeşiller de kullanacaksınız. Balkabağının dış tarafındaki koyu alanlar da bu şekilde gerçekleştiriliyor. Şişeyi boyamaya biraz toprak rengi (sienna) karıştırılmış koyu kırmızıyla başlıyorsunuz. Şişenin ışıklı noktaları için ayrılan alan boş bırakılıyor. Şişenin bu ilk rengi daha sonraki koyu tonlar için zemin görevi üstlenecek.

3. Paletteki kırmızıya sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ekledikten sonra şişenin koyu kısımlarını boyuyorsunuz. Daha önceki boya bu yeni koyu rengin arasından ışıklı alan olarak görülüyor. Ayrıca, alttaki kırmızının görülebilmesi için ayrılan yeni bir alan koyu tonla boyanmadan korunuyor. Balkabağının kesik kısmı uzun, kırmızı fırça darbeleriyle boyanıyor. Ortadaki bölüm çok koyu bir kırmızıyla boyanıyor, koyu kısmı için de sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ekleniyor. Dış kısmı parlak yeşille boyanıyor, fırça vuruşları turuncuyla karışıyor. Erikler, koyu morumsu mavi olanların dışında, kırmızı (carmine).

4. Geri kalan erikler kırmızı, kırmızı (carmine), sarı gibi sıcak renklerin çeşitli tonlarında. Gölgeler karışıma eklenen biraz sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanıyor, en ışıklı noktalar boyanmadan bırakılıyor. Daha koyu renkli meyve, bu karışıma mavi (cobalt) ve koyu kırmızı (carmine) eklenerek boyanıyor.

5. Balkabağının ortasını kırmızı ve kahverengilerle boyarken fırçanızın darbeleri yumuşak olsun. Natürmorttaki meyvelerin her birinin gölgesinin rengi onu yansıtan nesnenin rengine göre değişiyor: Erikler için morumsu, balkabağı için hafif grimsi.

6. Gölgelerin ve ışıklı bölümlerin renklerini doğru biçimde kullanarak erikleri bitirin. Sıcak renklerle temas noktasında eklenen mavi veya mor nüanslarıyla meyvelerin boyanması biter. Gölgelerin tonları da çevrelerindeki renklere göre değişir. Balkabağına en yakın gölge diğerlerinden daha koyudur. Şişenin parlak yerleri koyu mor karışımıyla güçlü bir kontrast yaratmıştır, gene de, şişenin en ışıklı yerleri parlak değildir.

7. Kabağın dışı biraz kırmızı (carmine) karıştırılan yeşille boyanmış ve ortaya çıkan zeytin yeşili, tonu parlak yeşil ve aşağıdaki turuncu alanla kontrast yaratmıştır.

8. Bu aşamadaki ince varyasyonlara, özellikle de sonuncusuna dikkat edin. Soldaki iki eriğe hacmini verme çalışması tamamlandı. Eriklerin gölgelerinin kontrastları soğuk olmakla birlikte kırmızıdan (carmine) elde edilen morumsu ton sıcak bir nüans vermektedir.

9. Resmi bitirmek için, balkabağının iç kısmında farklı dokularla kontrast yaratan sıcak tonlar kullanılıyor. Kullanılan renk dizgeleri kompozisyonun renkleriyle uyum sağlıyor. Bu egzersizde sıcak tonların kompozisyonu uygulanırken yeşiller ve maviler de göz ardı edilmiyor.

Özet

Başlangıç eskizinde natürmort unsurları düzenlemiş ve dikkatli bir kompozisyon oluşturmuş olmalı.

Eriklerin koyu tonları mavi ve kırmızıların (carmine) üst üste sürülmesiyle sağlanıyor.

Işık yansıtan alanlar baştan itibaren korunmalı.

Kabağın iki düzlemi farklı tonlarda, biri diğerinden daha koyu.

Gölgeler bu natürmortta kompozisyonun bir parçasını oluşturuyor. Her gölgenin diğerlerinden farklı belirgin nüansları var.

BÖLÜM

12 İNSAN FİGÜRÜ

Orantı İçin Temel Oluşturan Eskiz

İnsan figürü, suluboya ressamının en iddialı konularından biridir; bunun nedeni sadece konunun kendisi değil, suluboya teknikleriyle yapılabilecek uygulamaların zenginliğidir. Diğer resim temalarında suluboyanın bazı sınırları olabilir, ama insan figüründe tam tersi geçerlidir. Ancak bu konu, elbette eskizle başlayan, epey özen ve dikkat istiyor. Gerçi bu kitap suluboya üzerine ama eskiz çiziminin de boyanın temeli olduğunu unutmamak gerek. Dolayısıyla, eskiz çizerken boyama sürecinin gereklerini hiç akıldan çıkarmamak lazım.

Doğadaki bütün nesneler kendilerinden çok daha basit olanlarla yan yana getirilebilir. Bunu göstermek için bir elin yapısına bakacağız. El, insan vücudunun en karmaşık bölümlerinden biridir, ama şimdi göreceğiniz gibi, iyi bir çizimle, oranlar ve temel anatomik biçimler gayet mükemmel bir şekilde gösterilebilir.

▶ Başlangıç eskizi en temel ve basit konturları, içlerini boyayla doldurmadan önce, kağıtta gösterme görevini üstleniyor. Bu konturların hem son derece kesin ve net hem de doğru çizilmesi gerekiyor. Bu eli çizmek için iç taraftaki planları, her bir çizginin eğimini ve aralarındaki mesafeyi gözlemleyin. Bu kadar basit bir çizimle başlamanın avantajı, konturlardaki düzeltmelerin kolayca yapılabilmesidir.

◀ Başlangıç eskizini çizip doğruluğuna karar erdikten sonra çizimi fazla uzatmadan tamamlıyoruz, ama boyama sırasında hataya yol açabilecek bir çizgi kalmamasına dikkat ediyoruz. Boyaya geçmeden önce eskizin, çok basit de olsa, mükemmel şekilde bitirilmesi gerekiyor. Buradaki örnekte de el eskizi en temel çizgilerle ama başarılı şekilde tamamlanıyor. Önce elin çevresindeki koyu renkli alanı, sonra da parmak eklemlerinin biçimini ortaya çıkartan daha açık tonu boyuyoruz. Son olarak, parmakların tamamı boyanmıyor, sadece gölgeleriyle belirtiliyor.

Figür Planı

Vücut da, el gibi, detaylı bir şekilde planlanmalı; geometrik şekillerin sağlayabileceği imkânların yanı sıra iç yapısının dikkatle incelemek de yararlı olur. İnsan vücudu, genel planda, nasıl hareket ettiğine bağlı olarak duruşunu değiştiren çeşitli eksenler üzerinde hareket eder. Bu eksenler omuzlar, belkemiği ve kalça hatlarıyla gösterilir.

▼ 1. Üstteki çizgi omuzların duruşunu göstermek için kullanılacak. Belkemiği ortadaki dikey çizgiyle temsil ediliyor. Kalçaların çizgisi de, tıpkı omuzlar gibi eğimli, böylece bacaklar doğal bir şekilde duruyor. Kalça çizgisinden itibaren bacakların oranı düz çizgilerle gösteriliyor ve eklemler de belirleniyor.

▼ 2. İlk eskizin üzerine figür inşa ediliyor. Sizin de kabul edeceğiniz gibi, vücudu çizmek epey tecrübe gerektirir; ancak eksenleri kullanarak sistemi oluşturmak, oranları doğru, güvenilir bir çizim için yardımcı olabilir.

▼ Figürün esas planını çalışmak için bu bitmiş çalışmanın iç çizgilerini bulmaya çalışın. Önce omuzlar ve kalçaların eksenini, sonra belkemiğini çizin. Sonra kollar ve bacakları çizersiniz.

Figürün Hacmi

Figürü doğru olarak çizmeyi öğrendiğinizde ikinci adım çizime biçim vermektir. Bu da renkler ve kâğıt üstündeki çeşitli ışık etkileriyle yapılır. Suluboya resmini yaptığımız diğer modellerde olduğu gibi her figürün üstüne belli bir miktarda ışık düşer. Bunun anlamı, bazı planların ışıkla, bazılarının gölgeyle temsil edilebilmesidir. Işıklı planlar her zaman daha koyu planlar tarafından çevrelenir. Hacim etkisini veren de budur zaten. Figürün en çok ışık alan kısımlarının konturu, daima anatomiye uygun belirlenen gölgeyle çizilir. İşte size iki uygulama.

◀ 1. Figür belirlendikten ve çizildikten sonra hacmi kazandıran boyamaya gölgeleri ve ışıklı planların yerleştirerek başlanır. Hacim oluşturmaya başladığınızda dikkatle ilerleyin, çünkü en ışıklı alanların gösterilmesi gerekir. Bu örnekte en ışıklı planlar koyu bölgeler tarafından mükemmel olarak belirlenmiş. Aynı şekilde, bu gölgelerde daha orta tonlar da boyanmış. Kâğıt henüz ıslakken temiz ve kuru bir fırçayla boyanın bir kısmını alabilirsiniz. Eğer boya tamamen kurumuşsa o bölgeyi temiz ve ıslak bir fırçayla sulandırabilirsiniz.

▼ Önce, eskiz mümkün olduğu kadar doğru çizilmeli. Koyu planlardan başlayarak en koyu gölge tonları belirlenir. Bunlar ışıklı planların arka fonunu oluşturacaktır. Son olarak, zemin koyultulur ve gölgeler en ışıklı planlarla birleşir.

◀ 2. Hacmi, koyu renklerin bir kısmını açık renklere doğru çeken ve en ışıklı alanların üstünden defalarca geçen fırça vasıtasıyla birbirine karışan orta tonlarla tamamlıyoruz. Figürün kontrastına son rötuş için yapılması gereken tek şey arka planı koyu bir renge boyamak. Böylece, daha açık tonlar parlaklık kazanırken gölge tonları da kontrast sayesinde daha hacimli görünüyor.

Sentez Tekniği

Suluboya ressamının faydalanacağı esas teknik sentez olmalı. Sentez, nesnelerin temsilinin en temel unsurlarla sağlanması sürecine verilen isimdir. Tecrübeli olmayan insanlar resim yaparken genellikle detaylar arasında boğulma tuzağına düşerler. Tecrübe kazanıldıkça gereksiz unsurlar temizlenir. Burada, insan figüründeki sentez sürecini ve tekniklerdeki ekonomik kullanımın, resmin ifadesindeki etkiyi genel olarak nasıl artırdığını inceleyeceğiz. İyi resim yapmak için neyin önemli, neyin gereksiz olduğunu bilmeniz gerekiyor.

▶ Bu figürü şu adımları takip ederek çizin: Önce, detayları bir kenara bırakarak bir üçgen formu içinde genel hatların eskizini çizin. Omuzlar ve belkemiği çizgileri olsun. Vücut çizimini sadece temel unsurlarla tamamlayın. Gördüğünüz gibi, parmakları çizmedik, bacakların konturları da belli belirsiz. Yine de figür tamamen belirginleşti. Hızlı bir gölgelendirmeyle ışıklı planları öne çıkartan formlar da tamamlandı.

▶ 1. Figürün karanlık kısımları ışığın temel noktalarını gayet iyi belirliyor ve formun hacim kazanmasını sağlıyor. Bir yandan gölgeyi ışıklı planla bütünleştiriyor, öte yandan memelerin hacimlendirilmesinde küçük ışıklı alanlar oluşturuyorlar. Azami kontrastı elde etmek için ışıklı planla temas eden bölgelerin tamamı koyulaştırılıyor.

◀ 2. Ekonomik bir teknik kullanımıyla önemsiz detaylar bir kenara bırakılarak oldukça gelişmiş görünüme sahip figürler resmetmek mümkündür. Işıklı alanlar ve gölgelerin biçimlendirmesiyle figür belirlenmiş ve hacim kazanmıştır.

Adım adım

Kadın sırtı

Bu egzersizdeki amaç çok karmaşık bir resim yapmak değil. Gölgelerden başlayarak hacimlerle ilgili yaklaşımlar incelendiğinde çok kolay olduğu anlaşılacak.

Model olarak kullanılacak resmin üstüne çizilen grafik bellibaşlı düzlemlerin eskizini kolaylaştırmak için yapıldı. "a" ve "b" çizgileri omuz ve kalça çizgilerini karşılıyor. Bu iki çizgiden yola çıkarak bir tarafta bir yamuk, diğer tarafta bir üçgen ve bir kare yapılıyor.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kâğıdı (3), suluboya fırçası (4), su kabı (5).

1. Model üstüne çizilen basit geometrik şekillerden yola çıkarak figürü çizin. Sırt bir yamuğa, belden kalçalara kadar pelvik bölge kareye, bacaklar ve ayaklar da bir üçgene uyuyor. Bu şekillere göre modelin temel anatomisini belirlemek zor değil. Boyamaya başlamadan önce eskiz tamamen bitmiş olmalı. Daha sonra koyu bölgeleri boyamaya sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) başlayabilirsiniz.

2. Temiz ve ıslak fırça darbeleriyle sırttaki renk yumuşak bir degradeyle dağıtılırken belkemiği çizgisi korunur. Bu işleme kaba etlerin yuvarlaklığını belirleyen ve kalçanın gölgesini çerçeveleyen bacakların gölgesiyle devam edilir.

Özellikle üst üste katlar sürüleceği zaman bir rengin diğerinin üstünde nasıl sonuç vereceğini kestirmek bazen zordur. O yüzden, resim yaptığınız kâğıdın aynısından bir miktar el altında bulundurmanız ve renk karıştırma denemelerini onun üstünde yapıp sonucu görmeniz tavsiye edilir.

3. Ten rengi turuncu saydam bir tabakayla elde edilir. Kâğıt ıslakken vücudun alt tarafına eklenen toprak rengi (sienna) hemen dağılır ve hacim sağlar. Koltukaltı bölgesine çok açık bir mor eklenir. Kalçaların formunu vermek için neredeyse kuru bir boyayla çalışılır: Birbiri peşi sıra fırça darbeleriyle sıcak koyu kahverengi (burnt umber) karıştırılır. Daha önceki renk katmanlarının üstüne sürülen çok saydam yeşilimsi sarı tabaka resmin bütününe karışır.

4. Koltukaltının kontrastı artırılır, saç sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ve maviyle (cobalt) boyanır. Cildin rengi, figürü çevreleyen boşluğun ışığından sağlanır. Resmin arka planını belli bir düzene bağlı kalmadan açıklı koyulu boyamak için, iyice sulandırılarak saydamlaştırılmış sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ile mavi hazırlanır. Mavi ton kalça civarında biraz daha yoğundur.

5. Renklerin veya düzlemlerin üst üste uygulanmasında suluboya ressamının esas amacı sentez veya sadeleştirme olmalıdır. Gölgelerin doğru yerleştirilmesi ve gereksiz detayların dikkate alınmamasıyla çok şey ifade edilebilir. Bu nedenle, elin resmini yaparken parmaklar çizilmez. Bu kısım ışıklı planı çevreleyen koyu gölgelerle çözülür. Elin üst kısmının kontrastında hafif mavimsi koyu kahverengi (burnt umber) kullanılmış; parmaklar, saçlar ve yüzün gölgesiyle belirlenmiştir.

Resim bittiğinde kaptaki kirli su resmin bütününe bir kat sürülebilir. Bu tekniğin genellikle kullanılmasının nedeni bu kirli suyun son derece saydam bir doymamış tonu olmasıdır. Şayet bu katı süreceksiniz, alttaki boyaların tamamen kurumuş olması gerekiyor; tekrar yumuşayıp karışmamaları için ıslak fırçayı boya üstlerinde uzun tutmamaya da dikkat edin.

6. Ayaklar için bacakların gölgesinin kontrastı artırılmış ve en ışıklı planlar belirlenmiştir: Sağ baldır kası ve ayak tabanları. Tabanlar çok az mavi karıştırılmış sıcak koyu kahverenginin (burnt umber) iyice sulandırılarak saydam bir hale getirilmesiyle boyanır. En parlak noktalar beyaz bırakılır. Tenin ışıklı noktalarına hacim vermenin en iyi yolu budur.

7. Ayak tabanlarının kontrastı, ayak parmaklarının ışıklı noktalarını belirleyen küçük fırça darbeleriyle artırılıyor. Daha önce sürülen boyanın iyice kurumuş olması lazım ki, renkler karışmasın. Bacakların derinlik kazanabilmesi için yıkanmış ve fazla suyu sıkılmış fırçayla gölgelerinin üstünden yavaşça geçin. Son olarak, bacağın iç kısmının kontrastı yapılır ve kalçalar belirlenir. Kalçalara hacim verme işlemine dikkat edin: Fırça darbeleri kavisli olmalı ve üst üste uygulanan tonlar sırasında gölgeyi bozmadan renklerin birleşmesi sağlanmalı.

Özet

Parmaklar çizilmiyor. Saçlar ve yüzün gölgesiyle belirleniyor.

Sırt renginde boya ıslak fırçayla dağıtılarak degrade yapılıyor ve belkemiği çizgisi korunuyor.

Figürün eskizini ortaya çıkarmak için modele uygun basit geometrik şekiller çiziliyor.

Kalçalarda fırça vuruşları kavisli olmalı ve gölgeleri bozmadan renkler birbirine geçip karışmalı.

Ayak tabanları çok açık, sulandırılmış sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ve maviyle boyanıyor; en ışıklı bölümler beyaz bırakılıyor.

BÖLÜM

13 BASİT ESKİZLER

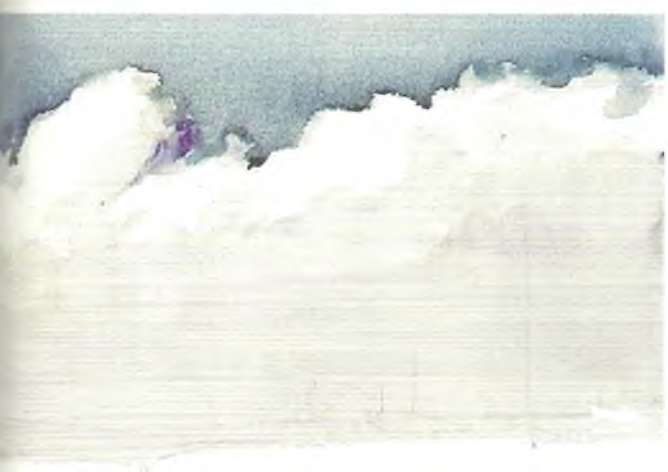
Peyzaj Eskizi

Resim meraklılarının en sevdiği türlerden biri peyzaj eskizleridir, çünkü konuyu kendi zevklerine ve yeteneklerine göre uyarlayabilmeleri için sonsuz imkân ve özgürlük sunar.

Basit eskiz, suluboya ressamının kendisini geliştirebileceği en iyi egzersizlerden biridir. Sürekli olarak yapılan eskizler, suluboya tekniklerini hızlı ve içgüdüsel şekilde uygulanmasını öğretir, becerileri geliştirir. Eskiz yapmak, sürat ve sentez yapma yeteneği gerektirdiği için epey çaba ister. Detayların bir kenara bırakılması, gölgeye ve ışıklı alanlara öncelik tanınmasını gerektirir. Eskiz her yerde yapılabilir. Sadece kağıt, fırça ve biraz boya yeterli olacaktır.

▶ 1. Bulutlar çok hızlı şekil değiştirdiği için ressamın hızlı çalışması gerekir. Burada önerilen fırça darbelerini uygularsanız renk karışımları ve beyaz alan açma sorunlarını hızla çözebilme becerisi kazanırsınız.

▼ 2. Gökyüzünde bulutların sınırını belirleyen bir çizgi çekilir. İkinci bir çizgi ufku belirler. Bu eskizden başlayarak toprak yolun formu gösterilir. Fırçayı temiz suyla ıslatın ve gökyüzüne taşırmadan bulutların konturlarını belirleyin. Daha sonra mavi gökyüzünü boyayın. Bulutlar hâlâ ıslak olduğu için mavi boya kenarlarda biraz karışır, böylece çizginin sertliği de kırılmış olur.

▼ 3. Mavi (cobalt) ve sulandırılmış toprak rengini (sienna) karıştırarak elde ettiğimiz soğuk gri, bulutların kontrastı içindir. Ufkun gölgeleri boyanır. Yolun rengi için kırmızı (carmine), mor ve toprak rengiyle (sienna) karıştırılır. Temiz ıslak fırçayla yolun üst kısmında ve öndeki çamurun içinde ışıklı alan açılır. Soldaki çalılıklar için koyu yeşille kontrastlar yapılarak eskiz tamamlanır.

Natürmort Eskizi

Günlük hayatımızdaki nesnelerin çoğu her an eskiz yapabilmemize imkân verir. Evdeki veya bahçedeki eşyalarla egzersiz yapmak, çeşitli modeller ve mükemmel geometrik şekiller üstünde çalışmamızı sağlar. Bunlar saksılar, vazolar, çiçek tarhları olabildiği gibi çiçekler, yapraklar ve diğer natürmort unsurları gibi daha basit ama en az diğerleri kadar çekici formlar olabilir.

▶ 1. Evdeki herhangi bir eşya, basit bir eskiz için kullanılabilir, ama seçim yaparken titiz davranmanın yararları vardır. Burada size bir natürmort eskizi öneriyoruz. Unsurları çok basit gibi görünmesine rağmen geometrik açıdan kusursuz bir nesnenin çizimi ve boyanması peyzajdan veya bulutlardan çok daha zordur. Bu çalışmada ışıklı alanlara ve nesneler arasındaki kontrastlara özel dikkat gösterilmelidir.

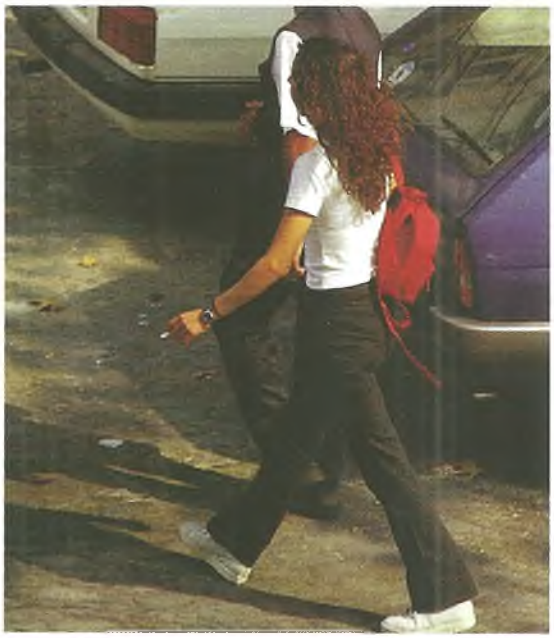
▼ 2. Çizim için birkaç kalem hareketi yeterli olacaktır; aslına bire bir sadakat gerekmiyor. Kalemle sadece en temel çizgileri belirleyin yeter. Önce vazoyu biraz mavi karıştırılmış ve iyice sulandırılmış sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyayın. Geniş fırçayla vazonun tamamının gölgelemesi yapılırken öndeki saksı da ana hatlarıyla ortaya çıkar. Bu açık tonun üstüne daha koyu bir ton sürerken vazonun ışıklı alanını boyamadan bırakın.

▼ 3. Yeşilimsi bir griyle saksının gölgesi boyanır. Saksı daha önce kullanılan yeşille bitirilir. Daha önceki rengin üstüne sürülen bu kat, koyu bir form meydana getirir. Temiz ve ıslak bir fırçayla bu gölgenin sol tarafını dikey bir zikzak şeklinde dağıtın, sonra vazonun boyandığı renkle gölgenin sol tarafının biçimini ortaya çıkarın. Yapraklar çok çeşitli tonların üst üste sürülmesiyle boyanır. Açık tonlar kuruduktan sonra koyular sürülür.

Figür Eskizi

Figür eskizi natürmorttan zordur. Hem renkler hem de gölge açısından çok daha karmaşıktır, çok daha fazla dikkat edilmesi gereken nokta vardır. Sadece çizim sırasında oranlara dikkat etmek yetmez, hem ten renklerine hem de giysilerin renklerine boyama sırasında özen göstermek gerekir. Işıklı planları belirleyen gölgelerdeki çözümün sadeliğine dikkat edin.

◀ 1. Hareket eskizleri için en iyi yer sokaktır. Kolların ve bacakların hareketi ve pozisyonuna özellikle dikkat edilmelidir. Eskizi aslına bakarak yapmak daha iyidir, ama fotoğraftan da her zaman yararlanabilirsiniz.

▶ 2. Eskizin konusu olan kişiyi bir süre dikkatle gözlemledikten sonra bellibaşlı hatlarını kurşunkalemle çabucak çizin. Model hareket halindeyse ilk çizeceğiniz taslağın önemi daha da artar, çünkü siz boyamaya başladığınızda onun ortalıkta olmayacağı kesindir. Yandaki yeni başlanmış eskizi incelerseniz, esas önemli alanlarının başın biçimi, sırt kavisi, dizler ve ayakların taban kısmı olduğunu görürsünüz.

◀ 3. Pantolon, gölgeli bölgenin boyanmasında kullanılan koyu maviyle bitirilir. Doymuş koyu kahverengi (burnt umber) boyanan saçların tepe kısmı daha koyu, uçlarda turuncuyla karışıktır. Sırt çantası iki aşamada boyanır; önce çok saydam bir kırmızıyla, ardından gölge kısmında aynı rengin biraz daha opak bir tonuyla. Son olarak da, gözler, ağız ve gömleğin gri bölgesini belirleyen küçük detaylar eklenir.

Doğa Eskizi

Bölümün başında da belirtildiği gibi, doğa eskizleri daha fazla titizlik isteyen natürmort veya figür eskizlerine göre daha kolaydır. Bu eskizleri yaparken önemli olan doğayı yeniden yorumlayabilmek, mümkün olabildiğince değerlendirmek, bir köprünün yatay düzlemi veya ağaçların dikeyliği gibi, dikey veya yatay unsurlarla doğru biçimde oynayabilmektir. Eskizi dilediğiniz gibi değiştirmekten çekinmeyin, çünkü model her zaman sanatsal ifadenin temsilcisi değildir.

▶ 1. Resimdeki gibi ağaçlık bir alanın resmini yapmayı düşünüyorsanız, her tarafta göze çarpan detay bolluğu yüzünden, bunun karmaşık bir konu olduğunu düşünebilirsiniz. Bakmayı öğrenmek ve karşımızdaki imajın ilk bakışta bıraktığı izlenimi değerlendirmek gerekir. Burada, tam ortadan bir köprünün ikiye ayırdığı simetrik bir kompozisyon görüyorsunuz.

▶ 2. Burada sadece köprünün kemeri ve otların arasında kaybolmuş dere yatağı çizilmiş. Büyük oranda sarı ile karıştırılmış yeşil ve aşıboyası rengiyle (ochre), kemerin alt kısmı hariç resmin bütün yüzeyi homojen olmayan bir biçimde boyanıyor. Çok ışıklı bir yeşille üst taraftaki gölgeler de boyanıyor; bunun arka plandaki renkle karışmasının bir önemi yok. Yukarı kısımdaki ağaçlar oldukça saydam bir koyu yeşil; sağdaki gövdeler koyu yeşil üstüne çok az sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) çiziliyor. Köprüyü belirleyen, iyice sulandırılmış bir kırmızımtrak toprak rengi (burnt sienna). Kemerin altındaki alan ise oldukça opak koyu yeşil.

▼ 3. Eskiz kabataslak bitince toprağı ve otları belirleyen kontrastları boyayın. Arkadaki ağaçları küçük fırça darbeleriyle boyayın ki, açık tonlar aralarından görülebilsin. Son olarak da otları küçük ve esnek fırça darbeleriyle safra yeşili, koyu yeşil ve parlak yeşille boyayın.

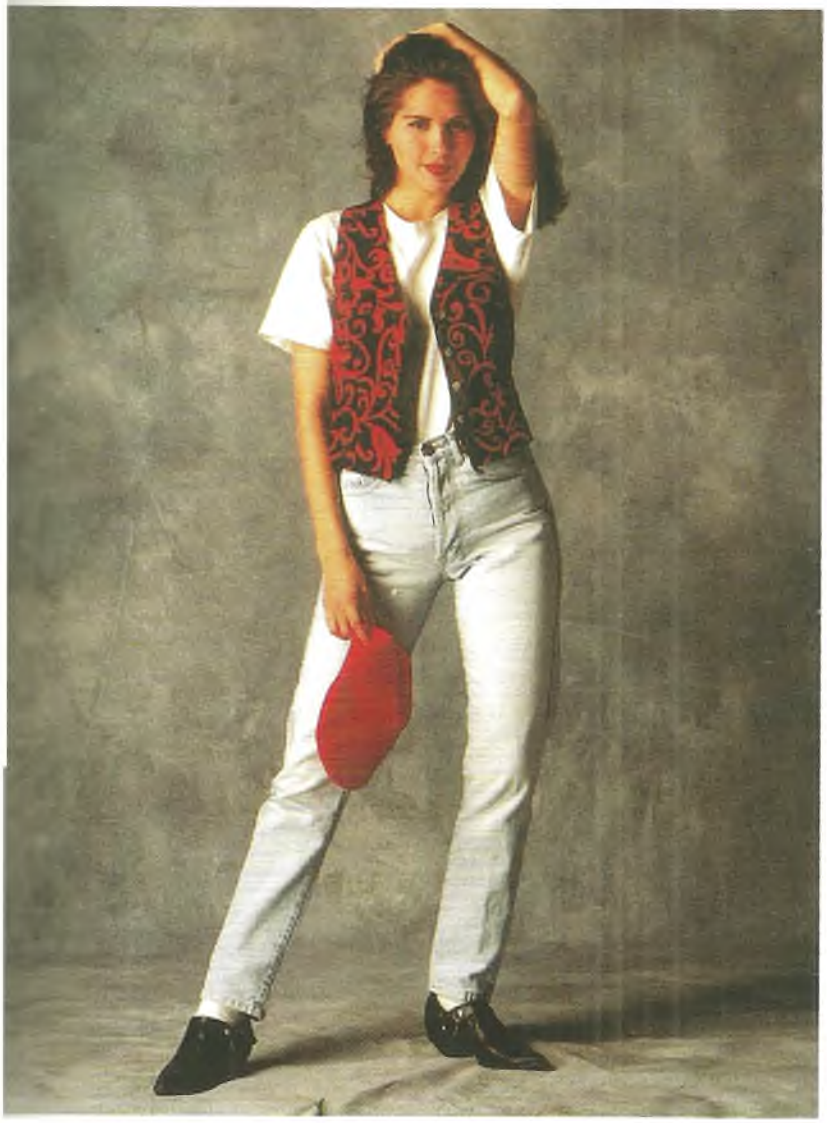
Adım adım

Figür eskizi

Bu egzersiz her suluboya ressamı için ilginç bir çalışmadır, sadece basit bir uygulama örneği değildir. Daha ileri bir görevi vardır ve hızlı eskizin ne olduğunu, nasıl canlı ve spontane olduğunu göstermeyi amaçlar. Bu nedenle suluboyaya yeni başlayanların mutlaka yapması gereken bir alıştırmadır.

Bir ressam, ne kadar karmaşık olursa olsun her türlü beden hareketini hızla çizebilmelidir. Burada, eskiz yapmak için giyimli bir modeli seçtik. Hareket gördüğümüz gibi zor değil, ama başlangıçta ana yapıya ve açık renkli planlara özellikle dikkat edin.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), orta grenli kâğıt (3), suluboya fırçaları (4), bant (5), su kabı (6) ve destek (7).

1. Modele her zaman büyük dikkat gösterilmelidir, ama bu kural figür söz konusu olduğunda çok daha fazla geçerlidir. Çizmeye başlamadan önce figürün içyapısını anlamaya çalışmalı, anatominin her bir parçasının oranlarının, vücut üstündeki giysilerin hacmiyle bağlantısına dikkat etmelisiniz.

2. Bu bölüm boyunca farklı eskiz uygulamaları inceledik, mümkün olan en az sayıda unsur kullanımıyla karmaşık biçimlerin sentezi sürecini gösterdik. Bölümdeki örnekler izlendiğinde, en çok detay gerektiren formlarla ilgili sorunların ışıklı planlardan yararlanarak nasıl kolayca çözüldüğünü göreceksiniz. Yüzün tamamı aynı renkle boyayın, sadece, solda boya biraz daha sulandırılır; en zor bölge buradadır. Saçın ışıklı kısımlarını boyamadan bırakın. Daha sonra, kırmızımtrak toprak rengiyle (burnt sienna) tamamlanan mavi ve kırmızı karışımıyla boyanacak. Ten rengi çok canlı bir sarımsı turuncu olacak, ışık yansıtan alanlar boyanmayacak. Yukarıdaki kolun ten rengi biraz daha koyu olmalı. Boya kuruyunca yüzün gölge kısımlarını kırmızımtrak toprak rengiyle (burnt sienna) boyayın.

3. Figür çizimi hızla yapılır. Vücudun farklı planları arasındaki orana ve ana çizgilerin birbiriyle ilişkisine dikkat edin. Tek bir detay bile çizilmiyor; hacimleri gösteren çizgiler de ilerledikçe düzeltiliyor. Çizim bittiğinde boyamaya başlanıyor. Bu örnekte, vücudun farklı kısımlarında çalışmanın devamlılığını sağlayan bir renk sırasına göre boyama yapılıyor. Aşağıdaki kol çok saydam renkle boyanıyor.

4. Yüze verilmek istenen hacmi ışıklı planlar sağlıyor, tonlardaki değişim de düzlemlerin farklı konumlarını gösteriyor. Canlı bir kırmızıyla dudaklar çiziliyor. Yelek ve berenin ışık yansıtan kısmı hızla boyanıyor. Morumsu maviyle gerideki bacağı boyuyor, hacim kazandırmak için üst bacaktaki boyayı alıyorsunuz. Öndeki bacak da diğeriyle aynı renkle boyanıyor ama çok daha saydam bir tonda.

5. Bu detayda bedenin üst kısmıyla yüz çalışmasının gelişimini görebilirsiniz. Çok hızlı çalışılmış ve fazla detay üzerinde durulmamış. Gömleğin deseni, grafik etkiyi sağlamak için aynı zemin rengini koruyarak birkaç koyu renkli fırça darbesiyle çözülmüş.

Giysilerin ışıklı bölümleri ve kıvrımlarına dikkat edilmelidir. Bunlar omuz ve diz eklemlerini gösterir.

6. Figürün düzlemlerinin temel gölgelemesine karar verince, gölgeli alanlardan başlayarak biçimlerin ve hacimlerin kontrastlarını boyayın. Bu çalışmada renklerin hacimlendirilmesi, kuru zemin üstünde farklı tonların değerlenmesiyle sağlanmıştır. Hacim kazandırmak için her orijinal tonun üstüne kendi dizisinden bir renk sürülerek kat kat boyayla derinlik verilmiştir. Bereyi tutan kolun gölgeleri toprak renginin (sienna) birkaç fırça darbesiyle tamamlanmıştır. Daha koyu renkle bacağın gölgeleri yapılmış ve pantolonun kıvrımları mavi fırça vuruşlarıyla eklenmiştir.

7. Pantolonun sol bacağındaki kıvrımların aynısı sağda da yapılır. İlk uygulanan mavi renk, şimdi uygulanan daha koyu tonun zeminidir. Sol bacakta ton morumsu bir hal alır. Sağ bacak çok daha doymuş ama ışıklı bir maviyle boyanır. Ayakkabılar, ışıklı noktalarına dokunmadan, siyahla boyanır.

8. Başparmağın yanındaki turuncu rengin birazını alın ve kolu aynı rengin iyice sulandırılmış, saydam bir katıyla boyayın. Artık yapılacak tek şey zemine düşen gölge. Böylece, elbiseli figür eskizi tamamlandı. Hızlı yapılan basit eskizlerde bile boyanın kurumasını beklemenin ne kadar önemli olduğu görüldü; üst üste renkler sürerken birbirine karışmasını engellemek için kuruması şart. Ayrıca, en ışıklı planların boyanmadan korunmasından başlayarak renk sentezinin başlangıçtaki çizimi nasıl güçlendirdiğini de gördünüz.

Özet

Yüz hatları çok kabataslak, ama her bölgeyi mükemmel şekilde belirliyor.

Tişörtün en ışıklı planları beyaz bırakılıyor.

Yeleğin rengi iki aşamada yapılıyor: Önce zemin, sonra koyu gölgeler.

Yüzde, beyaz bırakılan ışıklı kısımların etrafı renklendiriliyor.

İlk baştaki çizim kurşunkalemle çabucak, kabataslak yapılıyor.

Pantolon aşama aşama yapılıyor. En son kıvrımları boyanıyor.

BÖLÜM

14 PEYZAJ (MANZARA) TEKNİKLERİ

Kuru ve Islak Zeminde Suluboya

Ağaçların çok çeşitli biçimleri olabilir, ama basit bir gölgeleme bileşimiyle çok kolay gösterilebilir. Suluboya mutlaka açıktan koyuya doğru boyanmalıdır. Ağaçların bulunması gereken alanı belirledikten sonra sulandırılmış açık yeşille renklendirip sonra da kontrastları ekleyebilirsiniz.

Zemin ıslaksa boya dağılır. Kuru zeminde, tam tersine, fırça daha kolay kontrol edilir. Önemli olan doğru yerde ve doğru zamanda doğru tekniği kullanmaktır. Bu iki teknik her tür peyzajın gerçekleştirilmesini kolaylaştırır. Şayet bu iki teknik belli bir ustalıkla birlikte kullanılırsa yapılan peyzajda veya ağaçlarda, yansımalarda veya resmin arka planındaki atmosferde mutlaka karşılığını ödüllendirerek verir.

▼ Lavi tekniği için önce fırçanın ucuyla aldığınız boyayı palete koyun; sonra fırçayı suya daldırıp bolca su alın ve fırçayı palete bastırın ki, suyu bıraksın. Boyayı suyun içinde eritin ve homojen bir karışım oluşturun.

▼ Fırçanın fazla suyunu süzdürün. Hazırladığınız karışımla ağaçların yeşil kısmı için ayrılan alanı renklendirin. Fırça darbeleri muntazam olmalı ve bütün alanı kaplamalı.

▼ Ağacın en açık tonu kuruyunca, orta kısmına biraz daha koyu bir tonla ve esnek fırça darbeleriyle gölge yapılır. Orta tonlar ışıklı alanların ortaya çıkmasını sağlar. Son olarak, çok koyu fırça darbeleriyle kuru zemin üstüne gölgeler boyanır.

▶ Uzak mesafedeki bir ağaç grubunu boyamak istediğinizde, yapılacak işlem başta anlatılan gibidir. İlk rengin tonu homojen olmalıdır. Orta tonlar, daha açık renkli bölgeleri ayırmalı; kuru zemin üzerine en koyu fırça darbeleri de gölgeli alanlar boyamalıdır.

Uzaktaki Ağaçlar

Peyzajların arka planı, örneğin gökyüzü veya su, genellikle ıslak zemin üstüne boyanır. Peyzajın atmosferini ve ışığını yansıtan degradeler ve renklerin birbiriyle karışması bu yüzey üstünde yapılabilir. Arka plandaki renk kuruduktan sonra ağaçları ve yansımaları göstermek için farklı uygulamalara geçilir.

▶ 1. Her şeyden önce kâğıdın destek tahtasına bantla yapıştırılması gerekir. Kâğıt ıslandığında çabucak bükülür, bombelenir. Dört köşesinden sıkıca tutturulunca, gergin duracaktır. Kâğıdı süngerle ıslatın, böylece ıslak bölgeler yüzeyde eşit dağılır. Islak kâğıt en tepede maviyle boyanır. Boya fırçayla aşağıya doğru bütün kâğıdı kaplayacak şekilde yayılır. Aşağı doğru indikçe renk açılacaktır.

▶ 2. Gereken sayıda degrade yapılabilir. Arka plan diğer bütün renkler için zemin olarak kullanılabilir. Zeminin tonunu, kâğıdın parlaklığı ve saydamlığı kaybolacak kadar koyulaştırmamaya dikkat edin. Işığı yansıtan bir nokta varsa veya daha açık bir ton kullanılacaksa, bu alanın boyanmadan bırakılması gerekir. Zemine uyguladığınız boya kuruduğunda, üstüne daha koyu bir degrade yapabilirsiniz. Gerektiğinde tahta desteği yan çevirin ki, yatay fırça darbelerini daha kolay çalışabilesiniz. Dikey destek üzerinde çalıştığınızda boya aşağı doğru akma eğilimindedir. Damlamasını önlemek için fazla suyu fırçayla alın ve dağıtın.

3. Kuru zemin üstüne düzgün ve net fırça darbeleri uygulanabilir. Yeni renkler eklemek veya ağaçları boyamak için fırçayla aldığınız boya iyice sulandırılmış da olabilir, daha yoğun da. Ön plan sorununun çözümündeki basit yollardan biri aşağıdaki resimde gösterilmiştir. Arka zeminin önüne birkaç fırça darbesiyle bir iki dal ve yapraklar eklenmiştir. ▲

Gökyüzündeki Beyaz

Kitabın başından beri anlatıldığı gibi, suluboya o kadar saydamdır ki, kâğıdın beyazı boyanın arkasından bile görünür. Gökyüzündeki bulutlar beyazlıklarıyla göze çarpar. Bunlar çeşitli yollardan gösterilebilir, ama önemli olan bulut bölgesini beyaz bırakmaktır.

▼ 1. Farklı yoğunluklarda beyaz isteniyorsa, ilk başta hemen hemen tamamen saydam bir şekilde kâğıdı ıslatmak ve en ışıklı alanları boyamadan bırakmak gerekir. Ton kesintileri olmadan beyazın uyumlu bir şekilde dağılabilmesi için zeminin süngerle veya geniş bir fırçayla ıslatılması gerekir. Kâğıdı ıslatmadığınız yerlerde kâğıdın beyaz rengi aynı kalacaktır. Amaç, boya rengini, beyazı belli belirsiz ölçüde değiştirecek kadar, iyice saydam hale getirmektir.

▼ 2. Zemin rengi kuruduğunda gökyüzü boyanabilir, çünkü mavi ilk baştaki saydam renklendirmeden daha koyudur. Kesif bulutlar dokunulmadan bırakılmalı. Gökyüzünün mavisi homojen şekilde boyanabilir.

Kâğıt, gür ve doğal kıllara sahip, çok su tutan fırçayla daha iyi ıslatılır. Belirli bir alanda rengi dağıtmak veya ince, beyaz çizgiler çekebilmek için samur fırça kullanılır. Kılları daha bol su tutabildiği gibi, ucunun sivri olması da küçük detayların gerçekleştirilmesinde kolaylık sağlar.

◀ 3. Boyanmayan beyaz alanlara dokunmadan, boya henüz ıslakken mavinin bir kısmını temiz ve kuru bir fırçayla kâğıttan alın. Fırçayı aynı yer üstünden ne kadar çok geçirirseniz, daha fazla boya almış olursunuz. Her fırça darbesi arasında fırça yıkanmalı ve bir bez parçasıyla iyice kurulanmalı. Kâğıt üstünde beyaz alanlar açıldıktan sonra, iyice sulandırılan yeni bir maviyle bulutlara biçim verilir. Bu yeni zemin üstünde yeni bulutlar da oluşturulabilir. Bu yeni bulutlar fırçayla biçimlenenlere göre daima daha süngerimsi olacaktır.

Sudaki Yansımalar

İyi bir sonuç almak için suluboyada yansımaların esas olarak iki şeye bağlı olduğunu bilmemiz gerekir: Kompozisyonun arka planı ve yansıma için kullanılan koyu renk. Degradenin nasıl yapıldığını daha önce gördük. Yansımanın arka planının da degrade olması önemlidir. Boyanın akmaması için titrek ışıklar tamamen kurumuş bir zemin üstüne yapılmalıdır.

1. Arka plandaki degrade, belli bir mesafede bulunan ağaçlar ve otlar, gökyüzü gibi, bir nehir peyzajı için gereken tekniklerin çoğunu bu bölümde gördük. Su her zaman gökyüzünden biraz daha koyu boyanmalıdır. Üst üste uygulanan boya katlarında kesintiler olmaması için fırça darbelerinin sürekliliğini kaybetmeyen uzun sürüşler halinde olması gerekir.

▶ 2. Ağaçları ve sahili boyadıktan sonra suyun bulunduğu alanda, ağaçlarda kullandığınız renkle yatay fırça darbeleri uygulayın. Kıyıya yakın bölgede renk çok daha koyu ve yoğundur. Yansıyan ışıkların olduğu alanı ağaçların rengiyle biraz koyulaştırın. Yansıma azaldıkça ince fırça darbeleriyle zikzaklar yapın.

▶ 3. Zemin tamamen kuruduktan sonra yansımaları tamamlamak için kontrastlarını baştakinden biraz daha koyu bir tonda boyayın. Koyu fırça darbelerinin arası biraz açık olmalı ki, aradan zemin rengi görülebilsin.

Kâğıda elinizle dokunduğunuzda veya silgiyle sildiğinizde yağlanması mümkündür. Yağlı bir zeminde suluboya yapamazsınız. Bu sorunu çözmek için kâğıda talk pudrası serpilir. Pudrayı silkelediğinizde boyanın kâğıt üstünde düzgün bir şekilde yayılacağından emin olarak resminizi yapabilirsiniz.

Adım adım

Sudaki yansımalarıyla peyzaj

Yetenekli bir peyzaj ressamı olabilmek için yılların tecrübesi gerekir. Ama birkaç temel kavramdan yola çıkarak kabul edilebilir peyzajlar yapmak mümkündür. Bu bölümde peyzajların ortak unsurları üzerinde durduk; bunların çoğu, örneğin gökyüzü veya uzaktaki ağaçlar gibi unsurlar genel olarak bütün peyzajlarda kullanılabilir. Yansımalar ise, doğal olarak, nehir veya deniz manzaralarında söz konusudur. Buradaki adım adım uygulamamızda, ilk başta karmaşık görünebilecek bir manzara seçildi. Aslında bunu yapmak hiç de zor değil. Kullanılan bütün teknikler, bölümde detaylı şekilde açıklandı.

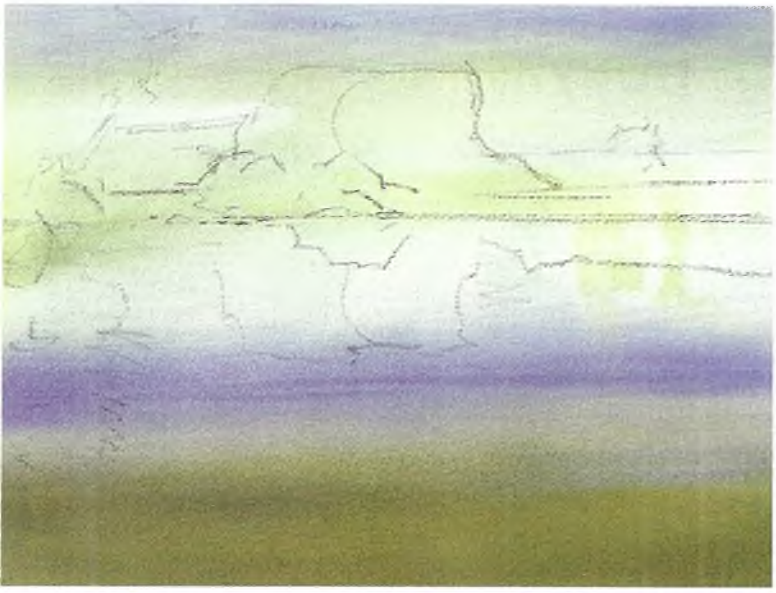

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), palet kutusu (2), orta grenli suluboya kâğıdı (3), suluboya fırçaları (4), geniş fırça (5), kurşunkalem (6), bez (7), bant (8), kâğıdı tutacak tahta (9) ve su kabı (10).

1. Bellibaşlı şekiller dikkatle çizilir. Önce su ve otları ayıran düz bir çizgi çekilir. Çizginin üst tarafında ağaçların esas hacmi kabataslak gösterilir. Aynı çizim su tarafına da yapılır, ama aynadaymış gibi başaşağı gösterilir. Sol tarafta otların genel olarak konturları çizilir.

2. Teorik kısımda görüldüğü gibi, arka plan degradelerle, renklerin uzun ve yatay fırça darbeleriyle birleştirilmesiyle oluşturuluyor. Her şeyden önce kâğıt ıslatılıyor; gökyüzünün alt kısmı çok açık bir sarı tonuyla boyanıyor. O kurumadan, üst tarafına mavi bir degrade yapılıyor. Orta kısma biraz daha koyu bir mavi tonu sürülüyor. Aşağı kısım aşıboyası rengi (ochre), toprak rengi (sienna) ve yeşil karışımıyla boyanıyor.

Islak ve kuru tekniklerin birlikte çalışıldığı bir resimde kâğıdı çabucak kurutmak için saç kurutma makinesi çok yararlı olabilir. Makineyi kâğıda çok yaklaştırmayın, boya akabilir, istenmeyen damlalar oluşturabilir.

3. Arka plan tamamen kuruduğunda, üstüne boyanacak renklerin birbiriyle karışmayacağından emin olabilirsiniz. Bu bölümün başında da gördüğünüz gibi, ağaçlar birkaç aşamada boyanıyor. Önce saydam bir renklendirme tekdüze bir şekilde gerçekleştirilir ve sonra ağaçların zemini boyanır. Daha sonra, dikey fırça darbeleriyle bazı alanların orta bir tonla gölgelemesi yapılır. Uzun fırça darbeleriyle boyadığınız nehir kıyısında aşıboyası rengi (ochre) ve açık yeşil karışımı kullanılır. Nehir kıyısı çizgisinin hemen üstünde turuncuyla uzun bir çizgi çekilir.

4. Teknik bölümde anlatılan süreci izleyerek sudaki yansımayı şimdi yapacağız. İlk önce yapılan lavi tekniği kâğıdın beyazında yumuşak bir degrade oluşturdu; bu da sahilin en açık tonlu bölümüne karşılık geliyordu. Kıyıdan başlayarak çok koyu yeşille uzun fırça darbeleri uygulanıyor. Yansımaların yukarı kısmında bu fırça darbeleri neredeyse iç içe geçmiş. kâğıtta aşağı doğru indikçe çizgiler inceliyor ve fırça vuruşlarının arası açılıyor.

5. Yansımanın sağındaki tonlar daha koyu, açık yeşiller solda. Bu alanda biraz daha açık bir safra yeşili karıştırın. Yansımanın koyu kısmında uzun, yatay ve ince fırça darbeleri kullanın, en koyu kısmın üstünden de birkaç kez geçin. Böylece, daha önce sürdüğünüz boya kurumuş olmasına rağmen iki renk birbirine karışır. Yansımanın açık tonlu kısmının boyanması bittiğinde aşağı kısmın çizgileri biraz daha koyu bir tonla boyanır. Yansımanın açık renkli kısmının ağaçların açık renkli kısmıyla çakışmasına dikkat edin.

6. Ağaçların yeşil kısmının tepesine yeni fırça darbeleriyle formunu verin. Arka plandaki ağaçlar koyu yeşil dikey fırça darbeleriyle boyanırken, soldaki ağaçların ilk sırasına mavi eklenir. Yansıma bölgesiyle devam edin. Ağaçlar için nasıl iki farklı düzlem varsa, yansıma için de aynı şey söz konusu. Yansımanın esas kısmı, ağaçlarla aynı açık yeşil tonda tamamlanıyor. Kuruyunca, arka plandaki ağaçların yansıması çok koyu yeşil yatay fırça darbeleriyle boyanıyor. Daha önce teknik bölümde anlatılan şekilde, mavi gökyüzünün üstüne esnek fırça darbeleriyle dalları boyayın.

Sudaki yansımaları ağaçlarla aynı büyüklükte olmalı, çünkü zaten suyun hemen kıyısındalar. Eğer uzakta olsaydılar, yansımaları da daha küçük olacaktı.

7. Soldaki ormanlık alanda, çok az yeşil eklenmiş bir turuncu sarıyla dikey bir gölge yapın. Sağ tarafta açık yeşil ağacı boyayın ve arka plana derinlik vermek için çevresine biraz koyu gölge yapın. Nehir kıyısına ekleyeceğiniz koyu renkli bir çizgiyle de yeşillikler ve suyu ayırın. Çalılıkların yansıması aynı renk birkaç fırça darbesiyle gösterilir.

8. Soldaki yansıma alanı zikzaklar halindeki sayısız fırça darbesiyle tamamlanır. Mavi ve yeşili kullanırken zemindeki sarının ışıklı tonlarının tamamen kaybolmamasına dikkat edin. Üst kısımdaki yansımadan aşağı doğru inerken fırça darbelerinin arasını açın. Bu alandaki yeşilliği zemin tamamen kapanana kadar boyayın. Son olarak da, ön plandaki suda uzun fırça darbelerinin mavisinin, kahverengimsi gri zeminle kaynaşmasına dikkat edin.

Özet

Ağaçların orta tonları koyu renkli dokunuşlarla karıştırılıyor, böylece hacim kazanılıyor.

Arkadaki kuru zeminde ***dallar ve yapraklar*** ince çizgiler ve gölgelerle boyanıyor.

Yansımalar ince yatay fırça vuruşlarıyla gerçekleştiriliyor. Yansımanın sonuna doğru yaklaşırken fırça darbelerinin arası açılıyor.

Ağaçları boyamak için açık bir tonun üstüne gayet koyu, yoğun bir yeşil sürülüyor.

Arka plan ıslak kâğıt üzerinde son derece saydam degradelerle oluşturuluyor. Yassı bir fırçayla uzun, yatay sürüşler uygulayın.

Boya kuruduğunda, bu renkle çok iyi kaynaşabilecek çeşitli tonlar kullanılabilir. Koyu bir tonla ıslattığınız fırçanız ısrarla aynı yerden geçmeli. ***Işıklı noktaları açmak için*** de temiz, ıslak bir fırçayı aynı alan üstünde defalarca kullanmalısınız.

BÖLÜM

15 DAĞ PEYZAJI

Peyzajın Yapısı

İlk adım, peyzajın temel yapısını planlamak. İlk başta iyi bir çizim şart. Mutlaka çizim yapıldıktan sonra renk kullanımına geçin. Bu örnekte gökyüzünde kullanacağımız renk mavimsi gri. Palette bu rengi elde edebilmek için koyu moru çok az siyahla karıştırın. Bu karışımdan yola çıkarak mümkün olan bütün degradeleri elde edebilirsiniz.

Dağ peyzajı, hiç kuşkusuz, suluboyadaki en ilginç konulardan biridir. Figür veya natürmort gibi konulardan çok farklıdır, çünkü oranlarda kesin bir sadakat gerektirmez, böylece tekniğin uygulanışında daha fazla özgürlük sağlar. Yine de, çok kolay olduğu söylenemez. Biraz egzersizle buradakine benzer çalışmalar yapabilirsiniz. Her şeyden önce, kuru ve ıslak tekniklerini değişimli olarak kullanmayı öğrenmek gerekir.

◀ 2. Alt kısım, üste oranla daha parlak renklerle boyanıyor. Bu rengi, gökyüzünü tamamen kapatana kadar ıslak fırçayla yayın. Ara bölgelerde, zemine karışmasına izin vermeden, çok daha koyu tonlar kullanılıyor. Son olarak, en koyu renkler siyaha yakın bir tonda boyanıyor; koyu tonlar aşağıda da kullanılıyor. Ufuk düzlemi, gökyüzünün zeminiyle kontrast yapacak şekilde çok ışıklı olarak bırakılıyor.

▶ 1. Resmin üst kısmı, bazı alanları daha saydam ve ışıklı bırakan, iyice sulandırılmış koyu bir renkle boyanıyor. Toprakta, gökyüzüyle kontrastı göstermek için gayet açık yeşil ve sarı tonları kullanılıyor.

İlk Gölgeler

Boyamaya başlamadan önce peyzajın eskizini çizmek şart. Bulutların her zaman çizilmesi gerekmiyor; formlar soyutsa veya degradelerle oluşturulma düşünülüyorsa eskiz çizmeden boyaya geçilebilir. Dağ peyzajında toprak, bulutlardan daha önemlidir, çünkü hem formlar daha karmaşıktır hem de açık tonlar veya ışıklı beyazlar için ayrılması gereken alanlar vardır. Suluboyada her zaman olduğu gibi, ilk renklendirme sırasında mutlaka açık renkli, ışıklı alanların korunması gerekir.

▶ 1. İlk renk, son derece ışıklı, neredeyse saydam. Bunu yapmamızın amacı kâğıdın beyazını kırmak; böylece bulutlar, karlı alanları en doymuş beyazla gösterilen dağın en açık tonlu kısımlarında ön plana çıkabiliyor. Bu lavi tekniği, resmin üst kısmında kullanılacak ve zeminle karışacak kurşuni grinin zeminini oluşturacak.

▼ 2. En ışıklı alanlar en koyu tonlar tarafından yavaş yavaş kuşatılıyor. Zemin kuruduğunda üstteki koyu renkli alanın aşağısı çok açık griyle boyanıyor. Boyayı palete alıp iyice sulandırın ve bulutların açık grilerini boyamadan önce çok az da mavi katın. Bu kat kurumadan gökyüzünün mavilerini boyayın.

▼ 3. Gökyüzünün ilk renklendirmesinin ardından sağ arkadaki açık renkli dağları boyayın, en ışıklı alanlara dokunmayın. Burada, karın beyazı gökyüzünün mavisinde öne çıkacaktır. Uzaktaki dağlarda, karın üstündeki kontrast, küçük ve neredeyse saydam yeşil lekeler halinde boyanır. Ön plan çok koyu kahverengiyle boyanır.

Koyu Tonlar ve Kontrastlar

En saydam renkler ve tonlar boyandığında, ilk kontrastlar en ışıklı alanların konturlarını belirler. Koyu renklerin ve kontrastların şimdi uygulamasına geçilir. Böylece, en fazla ışık yansıtan bölgeler ilk baştan itibaren parlaklığını ve varlığını korumuş olur.

◀ 4. En ışıklı alanları belirleyip ilk renkleri sürdükten sonra soldaki ağacın yer aldığı beyaz alan için aynı şekilde kontrastı artırın. Bu koyu gölgelemelerin son derece dikkatle, kâğıdın beyazını boyar gibi özenle yapılması gerekir. Çok ince fırça darbeleriyle dalların her iki tarafının biçimi ortaya çıkar. Daha sonra, arka plan çok koyu renkli küçük fırça darbeleriyle boyanır.

▼ 5. Sağdaki ağaç tıpkı soldaki gibi, ama daha açık griyle boyanır. Arkadaki dağlarda bazı alanlar maviyle koyulaştırılır. Arka planın mavisi şimdi gölgedeki kar gibi görünmektedir. Gökyüzünün aşağı kısmındaki maviler şimdi yeniden yapılır. Artık kontrastlar tarafından güçlü bir şekilde aydınlatılan dağlara formunu verebilirsiniz.

▼ 6. Toprak renginin farklı tonlarıyla ön plandaki koyu alanları boyayın ve sağdaki ağacın beyaz dallarını belirginleştirin. Toprağın ve bulutların koyu kontrastlarına karşılık olarak beyazın kilit rolü oynadığı bu güzel dağ manzarası böylece bitmiş oldu.

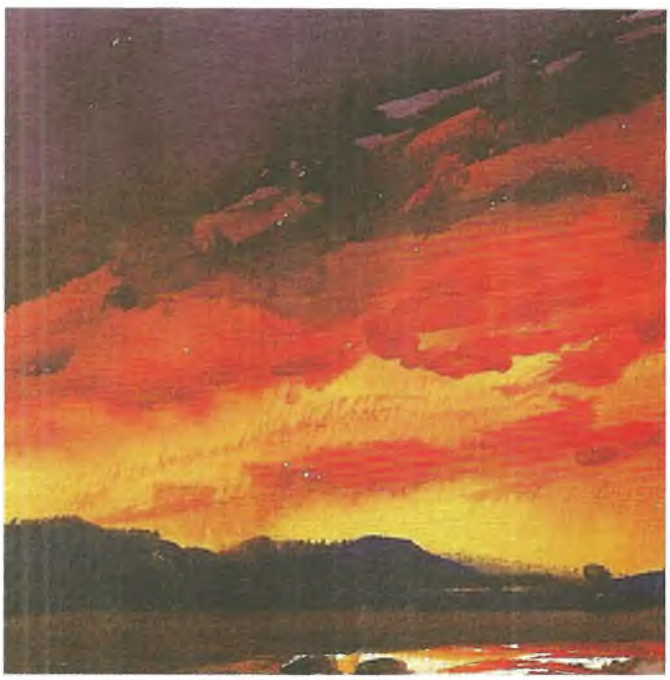
Derinlik ve Renk

Dışarıda resim yaparken doğanın kendisini bütün ihtişamıyla ortaya koyduğu saatleri seçmek önemlidir. Biraz da şans yardım ederse, gökyüzünün neredeyse gerçekdışı bir renk kazandığı o muhteşem anı yakalamak mümkündür. Bu anların dolu dolu kullanılması gerekir. Bu uygulamada, ışık ve renk yüklü bu tür bir gökyüzü resmi yapacağız.

▶ 1. Peyzajın eskizi için her şeyden önce gökyüzüyle yeryüzünü ayıran ufuk çizgisinin çizilmesi gerekir. En uzak mesafede bulunan dağlar da çizilir. Oranlar, aradaki mesafeye göre değiştiği için arazideki yükseltiler, düzlemler arasındaki farklılıkların belirlenmesinde yardımcı olur. Yukarıdan başlayarak gökyüzü iyice sulandırılmış morla boyanır; yüksek kısımlar daha saydam, aşağılar biraz daha yoğundur. Kurumadan turuncuyla boyanır. Mor ve turuncu karışarak birbirlerini güçlendirir. Fırça darbesinin belirgin olmasını istediğiniz alanlarda zeminin kuru olmasına dikkat etmelisiniz.

▼ 2. Turuncunun üstünde kalan beyaz kısım ve ufuk aşıboyası rengiyle (ochre) boyanır. İki renk temas ettiği yerde ıslaklık derecelerine bağlı olarak karışır ama birinci boya neredeyse kuruduğu için tam anlamıyla iç içe geçmez. Oysa, resmin en son boyanan alt kısmında aşıboyası rengiyle (ochre) tamamen kaynaşır. Bu renk yüklü gökyüzünün altında, çok koyu morla silüetin boyanmasına geçilir.

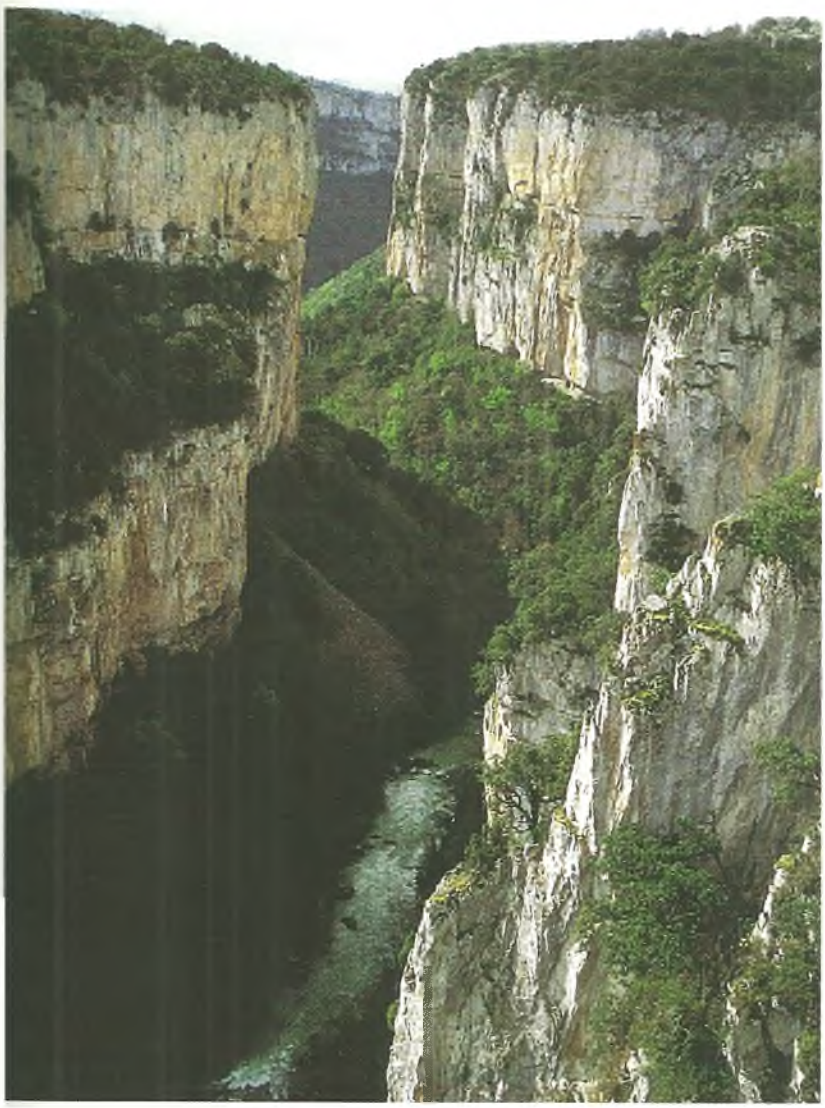
▼ 3. Gökyüzündeki renkler kururken, bulutlara hacim vermek için farklı fırça dokunuşları devreye girer. Dağlarda morun kontrastı iyice artırılır. Bu renk, bulutları ve sağda yukarıdaki bazı açık tonlu alanları ön plana çıkarır. Kırmızıyla (cadmium) gökyüzüne birkaç ışık huzmesi çizilir. Yeryüzü, gökyüzüyle sert kontrast yapan çok koyu renklerle tamamlanır. Bazı noktalar, su yüzeyinin parlaklığını göstermek için tamamen açık bırakılmıştır.

Adım adım

Dağ peyzajı

Suluboya saydamdır. Üst üste sürülen renkler örtücülük derecelerine göre sıralanmalı, en açık tonlar, koyular tarafından kuşatılarak öne çıkarılmalıdır. Daha önce koyu renge boyanmış bir alanda da beyazlıklar açılarak ışıklı bölgeler kazanılabilir. Baştan korunan beyaz alanlar tekniğine ek olarak bu teknik sayesinde her tür doku elde etmek mümkündür. Dağ peyzajında, renklerin birbirine karışması, hem kuru hem de ıslak zeminde farklı dokular elde etmek, saydamlığı belirginleştirmek için çok çeşitli tekniğin birlikte uygulanması gerekir. Şimdi uygulayacağımız egzersiz çok zor değil, ama resmin her alanındaki tanımlamalara çok dikkat etmek gerekiyor.

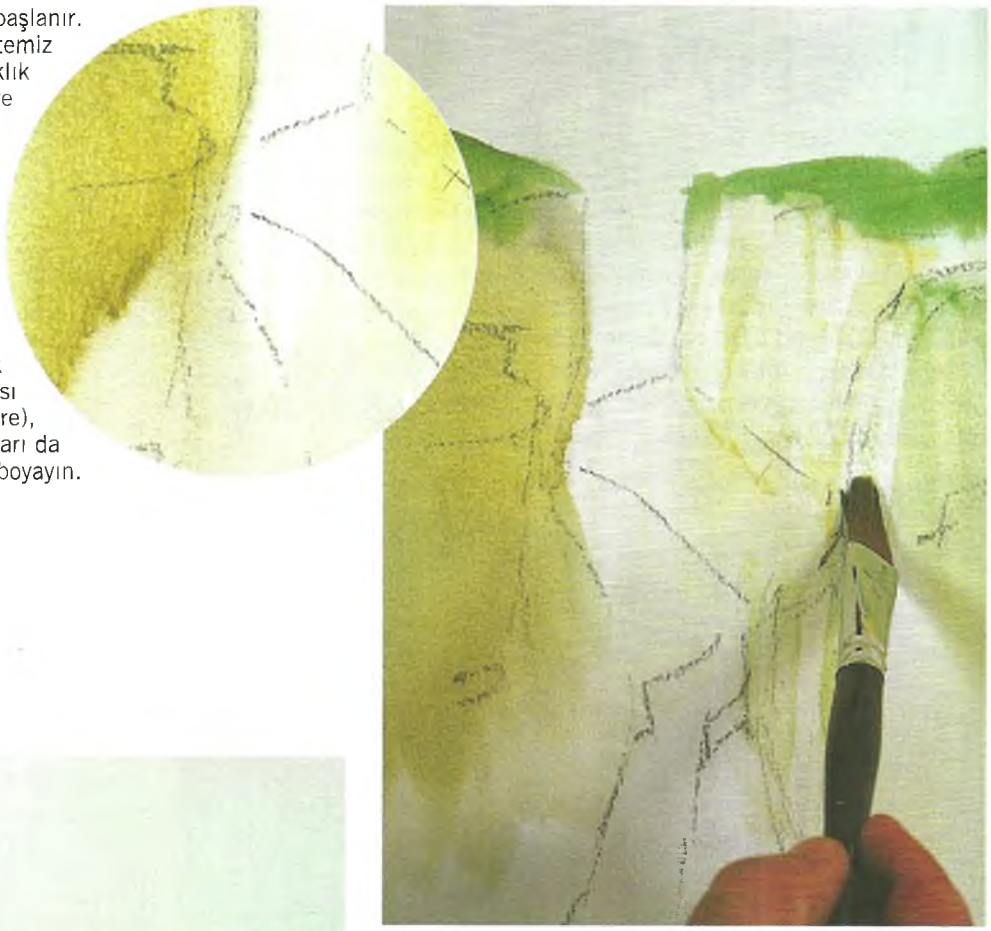
MALZEMELER

Suluboyalar (1), palet (2), orta grenli 250 gr kâğıt (3), suluboya fırçaları (4), kömürkalem (5), su kabı (6), bez (7).

1. İlk çizgiler, her türlü detaydan veya gölgeden uzak, gayet net olmalı. Sorun çıkmadan düzeltilebilmesi için daha çok kömürkalem kullanılmalıdır. Kurşunkalemden daha kolay silinir. Herhangi bir hata hiç iz bırakmadan yok edilebilir.

2. Resme ıslak kâğıtla başlanır. Bunun için önce kâğıt temiz suyla ıslatılır ve ıslaklık fırçayla bütün yüzeye dağıtılır. Islak zeminde çalışırken kâğıdın dikey pozisyonda olması, boyanın aşağıdaki ıslak yüzeylere doğru yayılabilmesi açısından çok önemlidir. Zemin kurumadan sarp kayalık yamaçları aşıboyası rengine (ochre), üst kısımdaki otları da yeşille boyayın.

3. Hâlâ ıslak olan zeminin üst tarafında temiz, ıslak bir fırçayla ilk beyaz alanları açın. Bunlar açıkça belirginleşinceye kadar dikey fırça darbeleriyle kanyon yamaçlarının üstünde çalışın. Her beyaz alan açıldığında yeniden başlamadan önce fırçayı yıkayın ve kurulayın. Eğer alttaki boya çok ıslaksa, yeni açılan beyaz alanlar yeniden bu renkle doldurulacaktır. Her rengin kuruma zamanına işte bu yüzden çok dikkat edilmelidir.

4. En çok ışık yansıtan beyaz alanlar açıldığında, renklerin birbirine karışmasını engellemek için yeni boya sürmeden önce kâğıdın tamamen kuruması beklenmelidir. Zemin kuruduğunda, kayalığın üst tarafındaki koyu renkler boyanabilir. Önce maviler boyanır, sonra bunların üstünden fırça geçirilerek yeni alanlar açılır. Paletin renklerine dikkat edin: Yeşilin iki tonu kullanıldı, biri kanyonun üst kısmı için daha açık ve ışıklı bir yeşil, biri de gölgeler için daha koyu yeşil.

5. Nehir son derece saydam maviyle (cobalt) boyanıyor, ama ışıklı alanlar için beyazlıklar bırakmayı unutmayın.

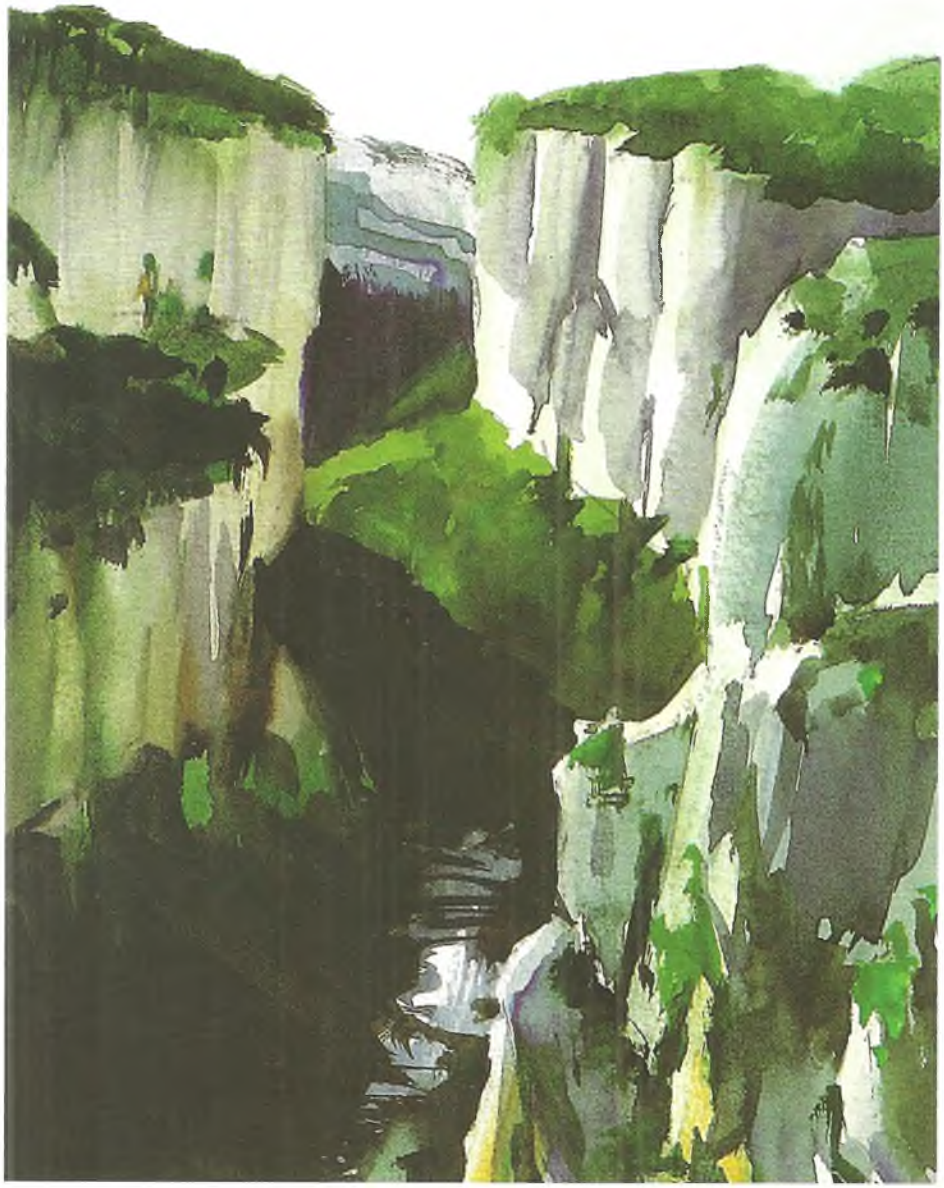
Islak zemin üstünde beyaz alan açmak kolay. Temiz fırçayı belli bir noktadan geçirdikten sonra temizleyip kurulayıp aynı işlemi yeterince tekrarlamak kâfi.

6. Herhangi bir dağ peyzajında kullanılacak renkler tamamen sizin isteğinize bağlı. Mesafeye ve dokuya bağlı olarak dağın renkleri herhangi bir ton veya karışım olabilir. Örneğin burada, sağ gerideki yamaç kayaları boyamak için morla mavi (cobalt) karıştırıldı. Bu renk daha sonra iyice sulandırıldı ve en yakındaki kayalığın koyu renkli kısımları boyandı.

7. Nehirde, kalın ve yoğun mavi boya tabakasının arasından kâğıdın beyazının yanı sıra daha önce kullanılan renklerin yansımaları seçilebiliyor. Soldaki çalılıklar koyu yeşillerle kontrast yapıyor. Soldaki yamacın boyasına, aşıboyası rengiyle (ochre) karıştırılmış yeşille başlanmış. Arka plan tamamen kuruduğu için, rengi belli belirsiz değiştirecek kadar saydam bir tabaka sürülebilir. Bu yeni katman tam kurumadan fırçayı temizleyin ve yeni açık tonlu alanlar oluşturun. Çok ışıklı çizgiler elde edene kadar ısrarla çalışın.

8. Son ışıklı alanlar da elde edildikten sonra kayalık yamaçlarındaki en koyu kontrastlar boyanır. Bazı bölgelerde aşıboyası rengi (ochre) kullanılır. Devam etmeden önce, boyanın akmasını engellemek için kurumasına izin verin. Sonra alt kattaki boyanın yumuşamaması ve bozulmaması için hızlı hareketlerle az sulandırılmış koyu mavi sürün. Artık yapılacak tek şey, temiz, ıslak bir fırçayla kayaların bazı kısımlarında yeni, çok ışıklı alanlar açmak.

Özet

Kanyonun üst kısmındaki çalıların renginin yamaçların rengiyle biraz karışmasına izin veriliyor.

Yamaçların koyu renkli bölgesini boyamadan önce zeminin tamamen kurumuş olması gerekiyor.

Kanyonun arka planı ıslak zemin üzerine boyanıyor.

Yamaçların yüzeyinde hafif nemli, temiz bir fırçayla ışıklı alanlar açılıyor.

Yamaçların sağında açılan ***son beyaz alanlar*** renk kontrastını güçlendirmeye yardımcı oluyor.

BÖLÜM

16 CİLT DOKUSU

Cilt Rengi

Tenin renk kompozisyonu farklı renkler, tonlar ve yansımalarla elde edilir. Cilt gençken ışığı eşit biçimde yansıtır, pırıltıları belirgindir. Olgun ciltte, tam tersine, ışığın eşit şekilde yansıması azalır, kırışıklıkların yol açtığı gölgeler yüzde yoğunluk kazanır.

Cildin boyanması, ton değerleri çalışmasının ileri bir aşamasıdır. Pembe, yani cilt rengi, suluboyadaki en zor ve karmaşık konulardan biridir. Bu sayfalarda göreceğiniz örnekler tamamlanmış çalışmalardır. Bu bölümde figür ve portreye ilişkin en sık rastlanan sorunlardan biriyle, cilt ve cilt yapısıyla ilgili temel teknikleri işleyeceğiz.

◀ 1. Bu resimde, ışıklı planlarla gölgeli bölge arasında çok küçük ton farkı yaratılmıştır. Hatta, bu açık tonlu planlardaki pembemsi rengin ışığı yansıtabilmesi için yeterli ölçüde beyazlatılması gerekiyor. Tenin boyanmasına, ışığı en çok yansıtan alanı koruyarak, pembeyle başlanıyor. En ışıklı bölgeleri ortaya çıkaracak renk, son derece saydam bir sarıyla (carmine naples yellow), çok şart olmasa da, biraz aşıboyası rengidir (ochre). Önemli olan pembemsi rengin çok sıcak ve çok saydam tonlarda olması.

◀

2. Kuru zemin üstüne, ışıklı alanlara dokunmadan, uygulanan çeşitli renklerle gayet açık tonlar boyanabilir. Bazı yerlerde, daha saydam ve ince bir cilt havası vermek için mavi bir kat sürülebilir ya da temiz fırçayla ışıklı alan açılabilir. Boya kuruysa, fırçayı defalarca aynı yerden geçirmek, gayet belirgin, beyaz veya açık tonlu alanlar açılmasını sağlar. Burada cilt yapısı farklı renklerin iki tonunun karışımıyla gösterilmiştir. Gölge, alttaki tona temas eden alanlarda renklerle karışarak boyanır. Bu karıştırma işlemi asgari düzeyde ve çok kontrollü yapılmalıdır.

Cilt Dokusu

Genç cilt dokusu yaratabilmenin yanı sıra figürün ten renklerine hatasız bir yapı verebilmek için biçimlendirme, hacim kazandırma noktasında da ustalaşmak önemlidir. Bu süreçte atılması gereken adımları teker teker detaylı bir şekilde inceleyeceğiz. Şimdiki egzersiz suluboyada uygulanabilecek birçok yöntemden birini gösteriyor.

> Çalışma sırasında sürekli düzeltme yapılacaksa kullanılan kâğıdın kalitesi çok önemlidir.

▶ 1. İlk kat boya, daha sonra uygulanacak bütün ten tonları için zemin görevini üstlenecektir. Bu zemin rengi sayesinde daha sonra sürülecek boyalar bir filtre gibi, orijinal boyaları, uygulandıkları opaklık derecesine göre değiştirecektir.

▼ 2. Zemin koyulaştırılır, bellibaşlı gölgeler boyanır. Kullanılan renkler şunlardır: Sırtta toprak rengi (sienna), kolda sıcak koyu kahverengi (burnt umber). Hem bu hem de bir sonraki aşama kâğıt kurumadan yapılmalı ki, renkler birbirine karışabilsin. Fazla ıslaklıktan kaçınmak ve kâğıdın nemini kontrol etmek önemlidir.

▼ 3. Gölgeler, zeminle kaynaşabilmesi için ıslak fırça yardımıyla ve ısrarlı bir çalışmayla boya dağıtılır. Işığı en çok yansıtan bölgeler dokunmadan korunur. Cilt rengi üzerinde çalışırken akıldan çıkarılmaması gereken önemli bir noktadır bu. Işıklı planlar ilk baştan itibaren korunursa daha sonra fırçayla açmak için uğraşmak gerekmez. Son olarak, bütünü üzerlerinden ıslak fırça geçirerek gölgeler yumuşatılır. En sert kontrastlar yumuşak bir biçimde gösterilmiş olur. Böylece figürler ortaya çıkar, cilt yapısı gerekli hacmi ve parlaklığı kazanır.

Yüz Hatları

Cilt dokusunu aktarabilmenin yanı sıra figürün pembemsi cilt rengine hatasız bir yapı verebilmek için biçimlendirme, hacim kazandırma noktasında da ustalaşmak önemlidir. Bu süreçte atılması gereken adımları teker teker detaylı bir şekilde inceleyeceğiz. Bu egzersiz suluboyada uygulanabilecek birçok yöntemden birini gösteriyor.

◀ 1. Çizim olabildiğince kusursuz olmalı, yapılabilecek hataları engellemelidir. Yüzün bütün kısımları büyük bir dikkatle, aralarındaki oran hiç unutulmadan çizilmelidir. Bu çalışmada planlar son derece belirgin. Yüzü ön plana çıkarmak için arka plan koyu bir tonla boyanır. Yüzün her tarafına önce neredeyse saydam olan bir kat toprak rengi (sienna) sürülür.

▼ 2. İster renklerin birbiriyle karışmasını isteyin, ister üst üste ayrı boyalar sürün, boya katları arasındaki gerekli kuruma zamanına mutlaka uyulması gerekir. Alın biraz toprak rengi (sienna) karıştırılmış turuncuyla boyanır. Kırışıklıkların olduğu alan dokunulmadan bırakılır; bunun için zeminin kuru olması şarttır. Renk yukarıdan aşağı doğru inerken kırmızı (carmine) eklenir. Alındaki kırışıklar, çevreleri turuncu bir tonla boyanarak ortaya çıkarılır.

▼ 3. Burun bölgesi ve alındaki kırışıklıklara sarımsı bir katman sürülür. Alttaki renkler kuruysa, kırışıklıkların tonlarının birbirine karışması ve gölgelerin formlarını belirlemek için ıslak bir fırça üstlerinden geçirilir. Fırçayı bu bölgeden geçirdiğinizde, arka plandaki rengin karışmasını kontrol edersiniz. Yeni tonlar eklemek için arka planın bir kısmını silebilir (burun bölgesinde). Arka planın üstüne yeni tonlar sürülmesi kontrastı güçlendirmek içindir (alındaki kırışıklıklarda).

Işıklı Alanlar ve Gölgeler

Cilt üstündeki ışıklı alanlar cildin gerginliğine ve üstüne düşen ışık miktarına göre değişir. Alın veya burun gibi hafif yağlı veya düz kısımlar diğer noktalara göre biraz daha fazla parlama eğilimindedir. Cildin ışığı yansıtan bölümleri ilk baştan itibaren korunmalıdır ki, ilk boya katmanları kurur kurumaz koyu alanlar boyanabilsin. İlk renk müdahalesiyle birlikte açık ve koyu tonları parlak bir şekilde kullanabilirsiniz.

▶ 1. Yüzün ışıklı alanları baştan korunur. Zemini renklendirmek üzere hazırlanan boya açık renkli planları birbirinden ayırmak için iki ton halinde hazırlanır. Çizim tamamlandığında açık renkli alan, çok ışıklı bir aşıboyası rengiyle (ochre) boyanır. En ışıklı alan boyanmaz. Işığın en yoğun noktası burun üzerindedir. Karanlıkta kalan bölge koyu bir tonla boyanır. Böylece ışıklı alan daha da parlak görünür, korunan alanın daha aydınlık görünmesini sağlar.

▼ 2. Yüzün bir tarafındaki gölgeleri artırmak, bunun hemen yanındaki açık renkli alanlarla kontrast yaratır. Cildin parlaklığını dengelemek için kaşın alt tarafı güçlü bir kontrast yaratmak üzere toprak rengiyle (sienna) boyanır. Böylece, göze derinlik verilir. Bu rengi biraz sulandırarak burnun gölgesi hafifçe koyultulur. Şimdi ışıklı alanlar çok daha parlak görünmektedir. Alında son derece saydam bir kırmızı fırça darbesi cilde daha gerçekçi bir hava verir.

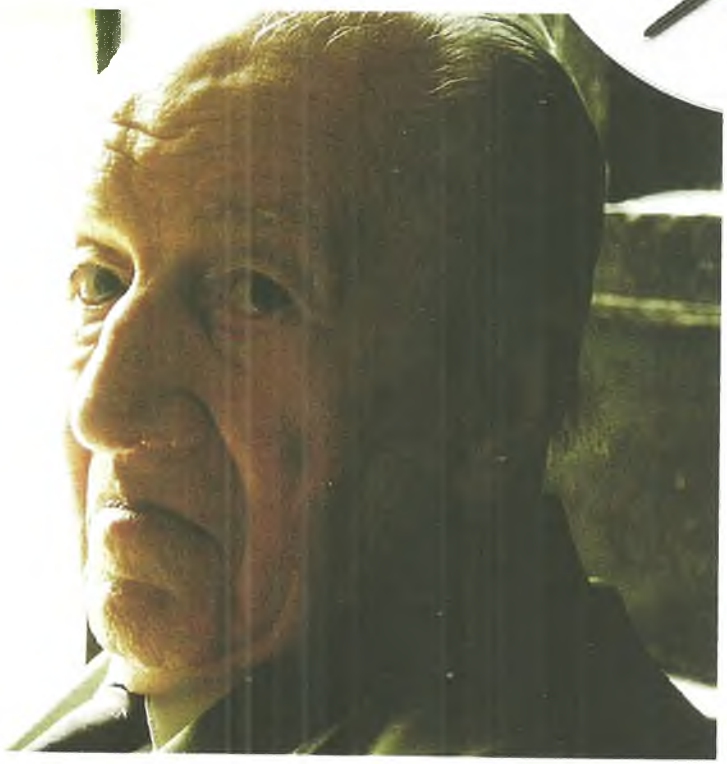
▼ 3. Son kontrastlarla cildin dokusunun verilmesi tamamlanır. Bu kontrastlar, yüzün en karanlık bölgelerinin doymuş bir toprak rengiyle (sienna) elde edilir. Gördüğünüz gibi, çevrelerine kat kat boya sürülmesine rağmen cildin ışıklı alanlarına ilk baştan itibaren hiç dokunulmadı.

Adım adım

Yaşlı bir adam portresi

Cilt dokusunu, renklerini, yüzdeki ışığın yansımalarını aktarmak sürekli çalışarak öğrenilebildiği gibi, ünlü ressamların çalışmalarını kopya etmek de yararlı bir yöntemdir. Üstelik, buradaki örnekte olduğu gibi, hem bir modeliniz olup hem de ressamın atması gereken adımların kaydı elinizde bulunursa, öğreneceğiniz kesindir. Buradaki model, ışığa karşı resmi yapılan yaşlıca bir erkek. Yüzü, hatları, cilt dokusu ve ışığın model üstüne düşme şekli bu uygulama için mükemmel bir örnek sunuyor.

MALZEMELER

Suluboyalar (1), iri grenli, kaliteli resim kâğıdı (2), kurşunkalem (3), suluboya fırçaları (4) ve su kabı (5).

1. Yapılması gereken ilk şey, çizimin çok iyi olması için çaba harcamak. Bunu yapmak çok zor geliyorsa, kopya da çıkarılabilir. Bu uygulamada kabataslak bir eskiz yeterli olmaz. Çizim ayrıntılı olsun ki, boyamaya sıra geldiğinde renkler net bir şekilde gösterilen yapıyla bütünleşebilsin. Hatlar kesin ve açık şekilde belirlenmeli, ışıklı planlar ve en göze çarpan kırışıklıklar, gölgelemeye gitmeden ince çizgilerle gösterilmeli.

2. Kusursuz biçimde çizilmiş kafadan başlayarak bütün yüzün zemin rengi boyanır. Bu renk palette turuncu, aşıboyası rengi (ochre) ve toprak rengi (sienna) karıştırarak elde edilir. Kuruyan tonların birbirinden ayrılmaması için kuru zemin üstüne hızla boyanmalıdır. Bütün yüz keskin ton farklılıklarına izin verilmeden boyanır. En temel ışıklı alanlar boyanmadan bırakılır. Saçlar griyle (Payne's) boyanır.

Portre yaparken ilk kaba çizimin yeterince detaylı olması, yüz hatlarını belirleyen bütün unsurların bulunması daha sonraki aşamaları kolaylaştıran bir zorunluluktur. Bitmiş portrenin modelle gerçekten benzerlik göstermesi çok önemlidir.

3. Zemin rengi tamamen kurumadan kırmızımtrak toprak rengi (burnt sienna) ilk kontrastlar yapılır. Gölgenin koyultulması sadece yüzün en karanlık alanlarında yapılır. Cildi boyarken zeminde kullanılan renk daha sonra kullanılacak renkler açısından çok önemlidir. Burnu koyulaştırmak için kullanılan renkle kaş çizgisi, çene ve üstdudak dikkatle boyanır. Kontrast etkisi sayesinde koyu renkli planlar boyanırken ışıklı bölümlerin çarpıcılığı artar.

4. Boyaların iyice kurumasını bekleyin. Şimdi, renkler karışmadan üstüne boya sürebilirsiniz. Yüzün sağ tarafı iyice sulandırılmış çok açık griyle koyulaştırılır. Bu noktada çok dikkatli çalışmak gerekir. Önce alından başlayın, çok ışıklı alanlara dokunmayın. Gri alan boyanırken kaşın üst kısmı ve elmacık kemiğini ortaya çıkartan ışıklı bölüm de belirlenmiş olur. Alındaki kırışıklıklar aynı renkte yumuşak, hızlı fırça vuruşlarıyla gösterilir. Gri boya kuruduktan sonra çene ve yüzdeki çizgiler boyanır. Böylece renkler karışmaz.

5. Cilt dokusu üzerinde çalışmaya başlamadan önce zeminin kuruması gerekir. Kalın kâğıt kullandığımız için, daha önceki boya katmanları üzerinde renk karışımlarını veya sulu renklendirmeleri gönül rahatlığıyla gerçekleştirebiliriz. Cildin karanlıkta kalan bölümleri kırmızımtrak toprak rengiyle (burnt sienna) koyulaştırılır; kaş bölgesinin çevresi, gözler ve elmacık kemiklerinin gölgeleri artırılır. İyice yayılıp karışıncaya kadar çizgileri gösteren gölgelerin üstünden geçilir. Elmacık kemiğinin gölgesi ağız çevresiyle birleşen bir üçgen şeklinde yapılır.

6. Kırmızımtrak toprak rengiyle (burnt sienna), koyu kahverengi (umber) karıştırıp iyice sulandırın ve elde ettiğiniz rengi, ışıklı kısımlara dokunmadan, yüzün bellibaşlı çizgilerini belirlemek için kullanın. İlk başta kullandığınız turuncu, çeşitli renklerin saydamlığı arasından bütün yüzde görülmektedir. Bu zemin rengi bazı yerlerde başka renklerle kapatılmış, bazı yerlerde hiç dokunulmadan bırakılmıştır. En önemli ışıklı alanlar ilk baştan itibaren korunur. Yüzün sağ tarafının tamamı ve dudakların gölgesi koyulaştırılır. Böylece, yüzün hacmi vurgulanır. Alın çizgileri ince fırça darbeleriyle gösterilir.

7. Kulak boyanıyor; kendi gölgesiyle belirleniyor. Alındaki çizgiler koyulaştırılarak hacim kazandırılıyor. Kırışıkların ışıklı kısmı olarak zemin rengi (turuncu) bırakılıyor. Sağ kaş hızlı fırça darbeleriyle koyulaştırılıyor. İyice sulandırılmış bir kırmızı (carmine) ve biraz toprak rengi (sienna) altdudağın formunu belirliyor. Artık yapılacak tek şey, fona son derece saydam bir kat sürmek; böylece, cilt dokusu üzerine bu zorlu çalışma da sona erdi. Biraz karmaşık bir çalışma olmasına rağmen birçok tekniğin uygulanması gerekti. Bunlar ileride de yararlı olacak.

Özet

Gölgenin koyu kısmı saydam ve yüzün ortaya çıkmasını sağlıyor. Kaliteli kâğıt olduğunda, kuru zemin üzerinde renkler karıştırılabilir.

Çizimin, boyaya geçmeden önce özenle tamamlanmış olması gerekiyor. Cildin tek bir rengi yok, onu çevreleyen birçok renge bağlı olarak değişiyor.

İlk renk olarak, daha sonraki renklere zemin görevi üstlenecek sulandırılmış turuncu kullanılıyor.

Bir portredeki giysilerin renginin aslına uygun olması gerekmez. Resmin ihtiyacına uygun olarak ve yüzü ön plana çıkartacak renkler seçilebilir.

BÖLÜM

17 HAYVANLAR

Temel Yapı ve Çizim

Hayvan resmi yapmadan önce atılması gereken ilk adım hayvanın anatomisini incelemektir. Kurşunkalem veya kömürkalemle yapılacak basit bir eskiz yeterlidir, bu hazırlık aşaması asla atlanamaz. Boyama aşamasına geçmeden önce hayvanın her bir bölümünü inceleyerek gölgeleri veya diğer hacimleri belirlemelisiniz.

◀ Çizimleri, verilen bu eskiz konturlarını kopyalayarak yapmaya çalışın. Daha sonra iç kısmı yapın ve son olarak kontrastların yerini belirlemek için çizgileri birleştirin. Bunu daha iyi kavramanın bir yolu da, kopya kağıdıyla eskizin kopyasını çıkarmaktır. Sonra bu kopyayı çizim kağıdına aktarın ve hayvanın formu tamamlanana kadar üstünde çalışın. Bu çalışmayı hem bu eskizlerle hem de hayvan fotoğraflarıyla tekrarlamak yararlı olacaktır.

Suluboya hayvan resmi yapmak biraz zor olmakla birlikte gerekli tecrübe kazanılınca bu engel, kendini geliştirmek isteyen ressam için motivasyon unsuru haline gelir. Suluboya ressamı, seçtiği konu ne olursa olsun, mutlaka çizimini geliştirmelidir. Anatomik çalışma isteyen konular söz konusu olduğunda eskiz çizmek, peyzajdaki gibi, destek olmaktan çok gerekliliktir. Oranlar, ölçüler, gölgeler ve ışıklı alanlar üzerinde önceden çalışılmalıdır. Hayvan resmi yapmak, hiç kuşkusuz, resim meraklılarının en çok ilgisini çeken konulardan biridir. Dolayısıyla, bu sayfalara büyük dikkat gösterin.

▶ Bir hayvanın yapısı, hazırlık çalışması aşamasında, basit geometrik şekillerle gösterilebilir. Bu şekiller her tür model için geçerlidir. Örneğin, buradaki at eskizinde, hayvanın formu çizgilerle belirlenmiştir. Bunu yaptıktan sonra, eskiz, bacakların başladığı yeri göstermek üzere iki bölüme ayrılmıştır. Bu bölümlere ayırma işlemi hayvanın oranlarının ortaya çıkması açısından da önemlidir çünkü bu basit çizgiler, ne kadar karmaşık olursa olsun bütün formların kavranmasında yardımcı olmaktadır.

▼ Bu köpek, bütün karmaşıklığına rağmen, son derece basit bir form. Yakından incelediğinizde, şeklinin, neredeyse kusursuz bir ovale tıpatıp oturduğunu göreceksiniz. Bacakları görünmediği için çizim daha da kolay. Eskizi tamamladıktan sonra süreceğiniz ilk kat boyanın rengi son derece açık olmalı. Kâğıdın beyazının sınırlarını belirleyen en ışıklı grileri boyayın. Bu ilk kat kuruduktan sonra köpeğin başını koyu toprak rengi (sienna) ve sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) boyayın.

▼ Gördüğünüz gibi, bu horozun pozu diğerinden farklı. Ancak kullanılan yöntem hiç değişmiyor. Zemindeki sulandırılmış turuncu üzerine kanatta uygulanan kırmızı fırça darbeleri görülebiliyor.

Çizimi Renklendirmek

Çizim tamamlandığında renklendirmeye başlayabilirsiniz. Öğrenmenin en iyi yolu bol uygulamadır. Burada size bazı bitmiş çalışmalar göstereceğiz; ileride ki çalışmalarınızda başvuru kaynağı olarak kullanabilirsiniz. Bu örneklerde kullanılan teknikler, daha önceki natürmortlar veya peyzajlardakilerden farklı değil, sadece fırça darbelerinin şekli değişiyor.

▼ Yukarıdaki şemaya bakarsanız horozun anatomisinin ne kadar kolay çizilebileceğini anlayacaksınız. Gövde için bir daire, baş ile boyun için de birer üçgen. Çizim tamamlandıktan sonra boyamaya göğsün açık tonları için gayet saydam bir aşıboyası rengi (ochre) ve koyu kahverengiyle (umber) başlanıyor. İlk katın sulu renklendirmesi tüylerin dokusunu vermiyor. Bu tüyler kısa ve kesik fırça darbeleriyle daha sonra boyanıyor. Işıklı alan olarak korunan beyazlara dikkat edin.

Post Dokusu

Farklı hayvanların formlarını çizmeyi öğrendikten sonra sıra, ileride yararlı olacak bir egzersize, bir köpeğin başının resmini yapmaya geldi. Bu çalışmada hayvanın temel yapısını öğrendikten sonra en önemli şey, postunun veya derisinin dokusunu verebilmek. Işığı yansıtan alanların her zaman nasıl korunduğunu aklınızdan hiç çıkarmayın.

◀ 1. Çok iyi bir eskiz çizmeden boyamaya başlamayın. Suluboya saydamlık üzerine kurulu olduğundan düzeltmelerin asgari olması gerekir. Arka planı önce temiz suya batırılmış bir fırçayla ıslatın. Bunu yaparken köpeğin başının konturları da belirlenmiş olur, böylece boya bu kısma girmez. Kâğıdın ıslaklığı boyanın yayılmasına neden olur.

▼ 2. Arka plan henüz ıslakken ilk renk uygulamaları da yapılabilir, böylece renkler kâğıt üzerinde kaynaşır. Arka plan kururken daha belirgin tonlar ve fırça darbeleri uygulanabilir. Gözün boyanmasına toprak rengiyle (sienna), postunkine de çok açık griyle başlanır. Koyu renkler beyaz alanların korunmasını sağlar.

▼ 3. Postun üstündeki en ışıklı kısımlar boyanmaz, böylece kâğıdın beyazı her zaman görülebilir. Bu tamamen beyaz kısımların yanında, kuru zemin üzerinde, köpeğin alnı ve kulağı, suyu iyice süzülmüş bir fırçayla turuncu kullanılarak boyanır.

Renk, Işık ve Gölge Alanları

Hayvan resmi yapmak, sürecin karmaşıklığı nedeniyle, bazen ressamın her türlü teknik beceriye sahip olmasını gerektirir; oysa başarılı bir çalışmanın sırrı genellikle basitlikte yatar. Formların sentezi, tek tek bütün hatların kombinasyonu, gerçekçilik yüklü müthiş bir çalışmaya yol açacaktır. İşte size bir muhabbetkuşlu basit bir egzersiz. Işıklı alanlara, renge ve açık tonlara dikkat edin.

▶ 1. Her şeyden önce, kuşun anatomisinin çizimine büyük özen gösterilmelidir. Çizim, doğru yerleştirilmiş iki kıvrımı temel almalı ve basit olmalı. Resme dikkatlice bakarsanız, kuşun gövdesinin ovalimsi, başının da neredeyse kusursuz bir daire olduğunu görürsünüz. Kaba hatlar bittiğinde, kuşun anatomisini belirleyen diğer çizgileri de tamamlayın.

▼ 2. En ışıklı alanlar çalışmanın başından itibaren beyaz bırakılmalı. Kuşun ana rengi mavi. Çok saydam bir ton kullanılıyor ki, daha sonra koyu ve açık tonlu alanlar yerleştirilebilsin. Eskizin önemi burada ortaya çıkıyor: Eskiz olmadan beyaz bırakılacak alanların yerini koruyabilmemiz mümkün değil. Koyu gölge tonları en ışıklı renklerin üstüne sürülüyor. Baş ve kanatlardaki fırça darbeleri kuru zemin üstüne yapılıyor.

▼ 3. Kuşun ancak gölgeli alanlardaki koyu tonları boyandıktan sonra resmi tamamlayacak kontrastlar yapılabilir. İşte, gölgeler, kullanılan tonları yoğunlaştırarak koyultuluyor. Kuyruğun altındaki maviye bakın. Son olarak, kuşun farklı bölümlerindeki kontrastlar tamamlanıyor. Bu egzersizde, kuşun beyaz alanlarının parlaklığı daha iyi ortaya çıksın diye arka plan koyulaştırılıyor.

Adım adım

Bir çift muhabbetkuşu

Çizilmesi ve boyanması en kolay hayvanlar kuşlardır. Bunun nedeni, karmaşık bir yapıya sahip olmamaları, giderek incelen yuvarlak gövdeleridir. Kuş resmi yapmak için çok uzaklara gitmeye de gerek yoktur. Evinizde, evcil hayvan mağazasında, kitap veya dergilerdeki fotoğraflarda veya hayvanat bahçesinde gayet güzel bir model bulabilirsiniz. Fotoğraf kullanmak, özellikle kıpır kıpır hayvanların resmini yapacaksanız, çok daha iyi bir yöntemdir.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kâğıdı (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5) ve bez (6).

I. Bölümün başından beri tekrarladığımız gibi, boyamaya başlamadan önce mümkün olduğu kadar kusursuz, çizgilerin ve formların sentez tekniğiyle basite indirgendiği bir çizim gerekir. Boyama sırasında eskiz rehberlik etmeli, böylece farklı alanların birbirine karışması engellenmelidir. Soldaki muhabbetkuşunu çizerek başlayın. Her iki kuş da birer oval çizerek gösterilir. Sırt kısmı düz bir çizgiyle uzar; baş, gaga ve gözler yerleştirilir.

ADIM ADIM: Bir çift muhabbetkuşu

2. Birinci muhabbetkuşu bittikten sonra ikinciyi de çizin. Onun da oval bir gövdesi ve yuvarlak bir başı var. Pek detay gerektirmediği için böyle bir şeklin çizimi hızlı ve zevkli. Çizim tamamlandığında soldaki kuşu boyamaya başlayın. Önce, göğüsteki en ışıklı alanı koruyarak, altuni sarı kullanın. Göğsü boydan boya kesen bu ışıklı alanda kullanılan son derece parlak yeşil, aynı zamanda gövdeye biçim ve hacim kazandıran tonla birleşir. Kuşun en gölgeli kısmı biraz koyu kahverengiyle (umber) boyanır. Alt boya henüz ıslak olduğundan renkler kolayca birbiriyle kaynaşır.

3. Birinci kuşun boyası kururken sağdakini boyamaya başlayın. Renklerin birbirine karışmaması için kâğıdın ıslak kısmına sakın dokunmayın. Bu kuşta maviyle (ultramarine) karıştırılan Cobalt mavisi iyice sulandırılarak kullanılıyor. Kuyruk tek bir fırça darbesiyle boyanmadan önce, boya daha da sulandırılarak iyice saydam hale getiriliyor.

4. Boyanın kuruma zamanlarını bekleyerek çalışmanızı bölmemek için iki kuşu dönüşümlü olarak boyayın. Eğer tek bir kuş boyayacak olsaydınız, kuru zemin üstüne çalışmak istediğinizde alttaki katın kuruması için beklemek zorunda kalacaktınız. Gövdenin son bölümünü boyamak için kullandığınız tonla, başın arka kısmını ve kanat üstündeki gölgeleri de boyayın. Küçük siyah fırça darbeleriyle tüyleri belirleyin.

5. Soldaki muhabbetkuşunun tüylerini boyamaya başlamadan önce renklerin karışmaması için, daha önce sürdüğünüz koyu tonların kurumasını beklemeniz gerekiyor. Bu arada, sağdaki muhabbetkuşuna özel dikkat gösterin. Şimdi beyaz bir daire şeklinde gördüğümüz başındaki ışıklı alanı gayet saydam bir gri boyayla belirleyin. Bu bölge henüz ıslakken boynun alt kısmına küçük gölgeler ekleniyor. Fırçanın ucuyla konulan bu renkler ıslak zeminle hemen karışıyor.

6. Kuşun sırtındaki bütün fırça vuruşları tamamlandı. Gördüğünüz gibi, çizgilerin kavisli olması hacim kazandırılmasında yardımcı oluyor.

Eğer tek bir hayvanın resmini yapıyorsanız, kuru zemin üstünde çalışmak istediğinizde, her zaman alttaki boyanın kurumasını beklemeniz gerekir.

7. Sağdaki muhabbetkuşu üzerinde tekrar çalışırken mavi kullanın. Göğsün sağ tarafını yeniden boyayın. Oval biçimli bu gölge kuşa daha fazla hacim vermektedir.

8. Bu egzersiz kolayca yapılabiliyor. Bunun birinci nedeni iki kuşun formlarının son derece basit olması; ikincisi, birbirlerine yeterli kuruma zamanını tanıdıkları için kuşların dönüşümlü boyanabilmesi. Artık yapılacak tek şey, ışıklı alanlara dokunmadan, gagaların kontrastlarını ve her iki kuşun gözlerini dikkatle boyamak.

Özet

Soldaki kuşta kullanılan ***ilk renk sarı***. O kurumadan yeşil boyanıyor.

Kuşların kuyrukları tek bir fırça darbesiyle boyanıyor. Daha sonra gerekli kontrastlar ekleniyor.

Sağdaki kuşun başındaki ışıklı alan çok saydam bir katmanla belirleniyor, boyundaki noktalar bunun üzerine boyanıyor.

Soldaki kuşun sırtındaki siyah fırça darbeleri, tüylerinin karakteristik dokusunu tamamlamakta kullanılıyor.

William Turner
(Londra 1775 - Londra 1851)

Saint Mark Meydanı

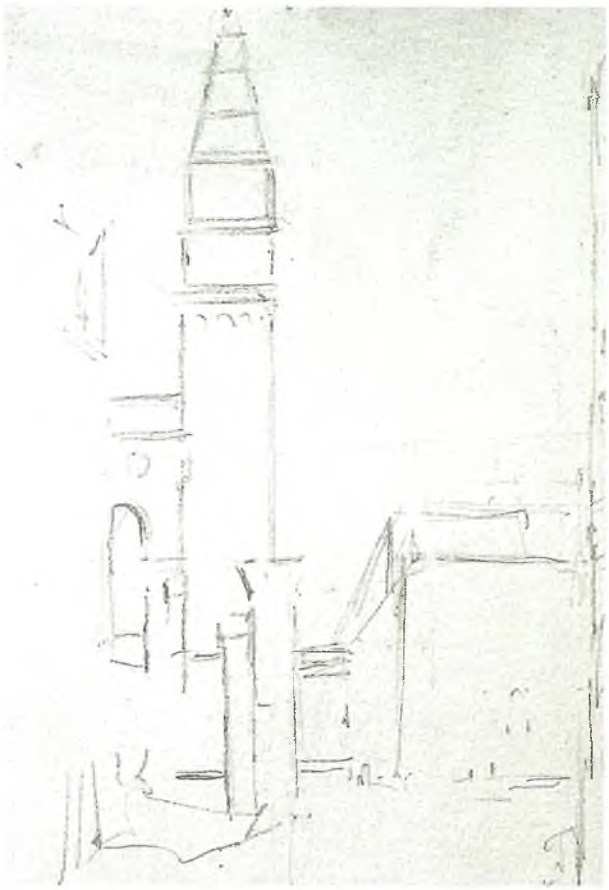
Bu İngiliz ressam peyzajları ve deniz manzaralarıyla ünlüdür. Resme suluboyayla başlamış, sonra yağlıboyaya geçmiştir. İtalya'ya yaptığı bir yolculuk ışığın, parlak ve canlı renklerin resmine damgasını vurduğu bir dönemin başlangıcı olmuştur. Daha sonra, ışığın kendisini bütün resimlerinin merkezi haline getirmiştir; rüya gibi Venedik resimlerinde bu gayet iyi görülebilir. Romantik olarak nitelenen çalışmaları izlenimciliğin habercisidir.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kağıdı (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5) ve bir bez (6).

Bu resmi yeniden yaparken amacımız bire bir kopyasını çıkarmak değil, kitabın daha önceki bölümlerinde açıklanan ve Turner'ın sürekli kullandığı tekniklerden bazılarını incelemektir. Turner'ın kullandığı teknikler çok karmaşık değil, ancak resmin değişik kısımlarının her birinde büyük bir özen ve dikkatle uygulanmış. Islak zemin üzerinde çalışmak renklerin ve formların yayılmasına tipik bir özellik kazandırıyor; renklerin karışımını belirleyen ise boyanın ıslaklık derecesi. Turner, farklı kuruma zamanlarına göre çalışma konusunda mükemmelliğe erişmişti; bu uygulamada biz de bunun üzerinde duracağız. Başlamadan önce resme dikkatle bakın. Önce hangi alanları boyadığını ve bunu nasıl yaptığını tahmin edebilecek misiniz bakalım.

1. Her şeyden önce, yapılacak resmin iyi bir eskizini çizerek çalışmaya başlamak önemli. Çizimin tıpkı model gibi olması gerekmiyor ama farklı unsurlar arasında aşağı yukarı yaklaşık bir oran olması şart. Eskizde çizgilerin eğimindeki olası bir değişiklik dikkate alınmalı. Örneğin burada, modelin sağındaki binanın üst kısmının perspektifini karşılaştırın. Boyanmış bina biraz daha az eğimli değil mi? Bunlar, yapılması gereken düzeltmeler.

2. Orijinal resme yakından bakarsanız hiç beyaz bırakılmış alan olmadığını görürsünüz. Beyaz yerine ilk kat olarak sürülen boyanın, sarının yarattığı en açık tonları var. Aşıboyası renginin (ochre) sulandırılmasıyla son derece saydam bir sarımsı karışım elde edilmiş ve bina olan bütün alanlar bununla boyanmış. Ama gökyüzü boyanmadan bırakılmış. Turner'ın gökyüzünün zemin rengi olarak sarı kullanmadığını nereden biliyoruz? Biliyoruz çünkü sarı kullansaydı daha sonra sürdüğü mavilerle karışıp yeşile dönerdi ki, böyle bir şey söz konusu değil.

Renklerin üst üste sürülmesinin yaratacağı etkiler konusunda son derece dikkatli olmalısınız.

3. Soldaki alanı iyice sulandırılmış turuncuyla boyayın. Bu renk gökyüzünün az önce boyanmış kısmıyla karışacaktır ama önemli değil, daha sonra düzeltilebilir. Gökyüzünün belirli noktalarda toprak rengi tonunu alması, Turner'ın başına da aynı şeyin geldiğini anlamamızı sağlıyor. Modele baktığımızda gökyüzünün bir kerede boyanmadığı, fırça darbelerinin aradan göründüğü birçok boya katmanından oluştuğu anlaşılıyor. Biraz koyu kahverengi (umber) katılarak iyice sulandırılmış koyu maviyle gökyüzü tekrar boyanıyor ve fırça izlerinin son derece belirgin olması sağlanıyor. Solda, Turner'ın nasıl bir düzeltme yaptığı görülebiliyor. Burada da, fazla boya temiz ve kuru bir bezle alınarak başka bir düzeltme yapılmış.

4. Binaların bazı kısımları, en çok da soldaki ve arka plandaki bina, gökyüzünün mavisiyle iç içe geçmiş, degrade yapılmış gibi görünüyor. Bunun nedeni, ressam gökyüzünü boyarken bu bölgelerin henüz tamamen kurumamış olması ve ilk renkle yeni rengin karışması. Aynı şekilde, binaların renginin kâğıdın beyazı üstündeki ilk boya katmanına nüfuz etmesine de izin verilmiş. Kuru bir rengin üstüne yeni bir renk sürüldüğünde, tonu koyulaşır. Bu yöntemle, binaların üst kısımlarının ilk renklerini değiştiren koyu tonlar elde edilebilir. Arka plan neredeyse tamamen kuruyana kadar bekleyin ve biraz toprak rengi (sienna) karıştırılmış maviyle tekrar boyayın. Binaların gölgeli kısımları sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanıyor.

5. Devam etmeden önce arka plan ve daha sonra eklenen renkler tamamen kuruyana kadar bekleyin. Sonra, iyice sulandırılmış maviye biraz toprak rengi (sienna) karıştırıp arka plan üzerine dikey fırça darbeleriyle sürün. Bu yeni renk katmanı binaların konturlarını ortaya çıkardı. Şimdi, çok az mavi katılmış ve iyice sulandırılmış kırmızımtrak toprak rengiyle (burnt sienna) arka plan üzerinde binaların gölgelerini çok saydam bir tabaka halinde boyayın. Zemindeki renk, aslında oldukça koyu olan bu tonu değiştirecektir.

6. Yukarıdaki resimde de gördüğünüz gibi, çizime uygulama boyunca devam ediliyor. İlk kat renkler sürüldükten sonra binaların hacmini vermek için bir fırçayla çizgiler yapılıyor. Binaların üstündeki süslemeleri de aynı şekilde yapın. Fırça darbelerinin boyanın dağılmasına veya akmasına izin vermeden gayet kesin ve net olması gerekiyor. Çizgileri yeterince saydam bir toprak rengiyle (sienna) boyayın ki, alttaki renk tamamen kaybolmasa da fırça izleri görülebilsin.

Alttaki katmanlar kurumuşsa üstüne sürülen renklerle tamamen yeni bir etki elde edilir.

7. İlk lavinin üstüne yapılan çizimler formları belirginleştiriyor, bina cephelerindeki geniş silmeler, duvarlardaki nüanslar ve soldaki giriş kemeri ortaya çıkıyor. Fırça darbelerinin çok da göze çarpmamasına dikkat etmeli, boyayı palette yeterince sulandırmalısınız. Her rengin kuruma zamanına dikkat edin. Bir fırça vuruşu tamamen kuruduğunda ton yoğunluğu azalır.

8. Çizgiler boyandıkça detaylar ortaya çıkıyor. Önce kulenin silmesindeki ana çizgiler boyanıyor, bunların üstüne bezeme detayları ekleniyor. Resmin sağındaki alanı turuncuyla tamamlarken fırça darbelerinin iyice yayılıp birbirine geçmesini sağlayın. Soldaki pencereyi çizin; sütun sırasının kontrastlarını şimdiye kadar kullandıklarınızdan daha koyu bir tonla yapın. Aşağıda sağda bazı kırmızı (carmine) tonları kullanıldığını göreceksiniz. Onlar tamamen kurumadan bir sonraki aşamaya geçmelisiniz.

Islak renkler üzerine uygulanan yeni renklerle alttakiler karışır, dağılır.

9. Kırmızı (carmine) tonlarının çevresine sürülen sıcak koyu kahverengi (burnt umber) onlarla karışır. Kulenin üstüne dikey fırça darbeleriyle çizgiler çekin, sağdaki binanın girişinin kontrastını yapın. Artık yapılması gereken tek şey gölgenin alt kısmına biraz renk ve kontrastların güçlendirilebileceği yerlerde biraz nüans eklemek. Gerçi amaç tam bir kopya çıkarmak değil, Turner'ın kullandığı bellibaşlı teknikleri uygulamaya çalışmaktı ama sonuçta ortaya çıkan çalışma orijinaline bayağı yakın oldu. Orijinal resimle buradaki çalışma arasındaki fırça darbeleri farkı, kâğıdın emme kapasitesi ve ıslak katmanların kuruma zamanlarıyla açıklanabilir. Ayrıca, farklılıklardan çok benzerlikler söz konusu. Elbette, her sanatçının tarzı, fırça darbeleri ve ifadesi kendine özgüdür.

Özet

Önce kurşunkalemle ***eskiz*** çiziliyor ve bütün binaların formları belirleniyor.

İlk kat olarak sürülen neredeyse saydam bir sarı, kent peyzajının tamamını örtüyor ve daha sonraki koyu tonlar için zemin oluşturuyor.

Arka plan rengi kulenin üst kısmında görülüyor.

Gökyüzüne üst üste mavi katları sürülüyor, her kat uygulamasında renk biraz daha koyuluyor.

Arka plandaki binanın pencereleri neredeyse iyice ıslak bir zemin üstüne boyanıyor.

Henri de Toulouse-Lautrec

(Albi 1864 - Malromé 1901)

Güzel Hélène

Gençlik yıllarında yaşadığı iki kaza bu sanatçıyı hayat boyu sakat bırakmıştır. Paris'te bohem bir yaşam sürmüş, Bonnat ve Degás'dan etkilenmiştir. Genellikle kafelerde, tiyatrolarda, müzikhollerde, randevuevlerinde dolaşmış, buralarda gördüğü ve tanıştığı insanlar onun için önemli bir esin kaynağı olmuştur. Mükemmel biçimde çizilmiş çalışmaları fırça darbelerinin kendiliğindenliği, ifade tarzı ve hareketin özgürlüğüyle tanınır.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kâğıdı (3). suluboya fırçaları (4), su kabı (5) ve bez (6).

Bu suluboya, basitliğin resim için çok güvenilir bir temel olabileceğini ispatlıyor. Bu egzersizdeki amaç, verilmesi gereken en zor kararlardan birini uygulamak. Zor olmasına rağmen bir bakıma da kolay bir karar bu: Resmin bittiğini nasıl anlayacağız? Pek tecrübesi olmayan ressam adayları gayet iyi ilerleyen bir çalışmanın, fazlasıyla uğraşılmaktan neredeyse mahvolduğunu görüp ümitsizliğe kapılırlar. Resimde başarının sırrı, büyük oranda, nerede duracağını bilmektir. Önemli olan sadece gerektiği kadar boyamaktır.

Formların sentezi ve renk uygulamasının yanı sıra kâğıdın beyazı üstünde en saydam katmanların nasıl çalışılacağını ve üst üste uygulanan fırça darbelerini de göreceğiz.

1. Diğer bazı çalışmalarda olduğu gibi burada da doğrudan boyayla başlayabilirsiniz ama renklerin saydamlığının çok önem kazandığı bu çalışmada böyle yapmamak daha doğru olacak, çünkü hemen yanında biraz daha koyu tonlar bulunan bazı bölgelerin boş alan olarak korunması gerekiyor. Boyaya geçmeden önce çizimin çok iyi yapılması, çizgilerin çok temiz olması gerekiyor, çünkü renklerin saydamlığının ön planda olduğu bu çalışmada kötü çizilmiş kalem izleri kolayca görünebilir.

2. Çizim tamamlandığında aşıboyası rengiyle (ochre) sarının karıştırıldığı gayet saydam bir renk tabakası resmin her tarafına eşit şekilde sürülür. Çok saydam olmasına rağmen bu ilk tabaka yine de kâğıdın parlaklığını değiştirir. Daha sonra uygulanacak renkler bu zemin tonundan etkilenecektir. Devam etmeden önce bu tabakanın tamamen kurumasını beklemeliyiz, yoksa ıslak zemin üstüne sürülecek renkler birbirine karışır ki, bu da istediğimiz bir şey değil.

Bütün suluboya çalışmalarda ilk çizim önemli bir rehberdir, çünkü daha sonra yapılacak olanlar o yapıya göre şekillenir.

3. Arka plan kuruduğunda, saçın ilk katmanına karşılık gelen birinci zemin rengi boyanır. Kadın sarışın olduğu için saçın zemin rengi olarak ışıklı bir sarı kullanılır ama bu açık sarı yine de arka plan rengi kadar saydam değildir. Arka plana genel olarak sürülen renkle şimdi daha özgün bir yerde kullandığınız rengi kıyaslayın. Saçın her tarafı aynı yoğunlukta boyanmıyor; farklı özellikte ve farklı saydamlıkta uygulanan boya, bazı bölgelerde arka planın tamamen görülebilmesine imkân veriyor.

4. Kâküllerin üst kısmını kırmızıyla (cadmium) boyayın ve başın arka tarafına birkaç sıcak koyu kahverengi (burnt umber) fırça vuruşu ekleyin. Bu bölgede arka plan hemen hemen kuruduğu için sarı olarak korunan bazı alanlar aradan görülebiliyor. Resmin kuruması beklendikten sonra ten rengini arka plandan ayırmak için figürün etrafı yeni bir saydam katmanla boyanıyor. Yüz hatlarında saydam toprak rengi (sienna) kullanılıyor. Renklerin birbirine karışmaması için bu çalışmanın çok dikkatli yapılması şart. Elbise son derece saydam bir kırmızıyla boyanıyor ve ışığı en çok yansıtan bölge boyanmadan bırakılıyor. Renklerin zemindeki boyayla karışırken ton kesintileri olmaması için bundan sonraki adımların çok hızlı uygulanması gerekiyor.

5. Yüz ve saçlar, daha da önemlisi yüzde korunması gereken boş alanlar, bu çalışmanın en zor kısmı. Toprak rengi (sienna) tonlarının ve daha önceden boyanan kaşın iyice kurumuş olmasına dikkat edin, yoksa renkler birbirine karışır. Yüzün ışıklı kısımları boş bırakılırken, gölgeli kısımlar saydam bir toprak rengiyle (sienna) boyanıyor. Bu gölge de kuruyunca kirpikler boyanıyor. Biraz toprak rengi (sienna) ve turuncu eklenerek saçlar zenginleştiriliyor.

6. Işıklı alanlar boyalı alanla karışana kadar hafif nemli fırçayı elbisenin üstünde gezdirin. Elbise ıslandığından daha kırmızı, daha koyu bir ton omuz askısı kısmına uygulanabilir. Kırmızıyı yukarı tarafa sürün, kâğıdın ıslaklık derecesine bağlı olarak yayılacaktır.

Kaliteli bir kâğıt kullanmak çok önemli çünkü sıradan bir kâğıt söz konusu olduğunda, boya bir kere kuruduktan sonra renklerin birbirine karışması mümkün değildir.

7. Bütün dikkatinizi elbisenin kuruması üzerinde yoğunlaştırın, çünkü üst üste serbest fırça darbeleriyle uyguladığınız renk katmanlarının yeterli hacmi vermesini istiyorsunuz ama bu arada renklerin de birbirine karışmasını istemiyorsunuz. Yine de, saçın boyanmasında gösterilmesi gereken özen ve dikkatle kıyaslandığında bu bölgedeki çalışma çok zor değil, yeter ki daha önce sürülen boya katmanlarının ihtiyaç duyduğu kuruma zamanlarına saygı gösterin.

8. Kol, yüz ve göğüs dekoltesinin büyük bir kısmı çalışmanın başından beri beyaz alan olarak korunuyor. Bu renk kâğıt üstündeki ilk boya katmanı olacak. Biraz Carmine kırmızısıyla karıştırılmış kırmızıyı göğüs kısmında elbisenin konturunu güçlendirmek için kullanın. Kolun çevresini açık bir kırmızıyla (cadmium) boyayın ki kolun formu belirginleşsin; bu arada boyanın kol kısmına yayılmamasına dikkat edin. Arka planı boyamak için toprak rengini (sienna) iyice sulandırarak tekrar hazırlayın. Sağ tarafı biraz daha koyu bırakın ki, figürün sırt kısmıyla kontrast yaratsın.

Arka plan üstüne birkaç kat boya sürüleceği zaman mutlaka en açık tonlardan başlanmalı, daha sonra, gerekiyorsa, bunun üstüne sürülecek katlarla renk koyulaştırılmalı.

9. Arka plan tamamen kuruduğunda, elbisenin kumaşına doku kazandıracak boyamaya geçilir. Islak zemin üstüne belirgin fırça darbeleri gerektirdiğinden bu son aşamada hem fırça hem boyada özel ustalığa ihtiyaç var. Elbisenin bu kısmında gayet saydam Carmine ve Cadmium kırmızıları kullanılıyor; bu arada, ışıklı alanlara da dikkat ediliyor. Kumaşın kıvrımları keskin fırça vuruşlarıyla boyanır. Artık resim bitti. Orijinaline çok benzedi. Ancak, bu çalışmanın amacının her şeyden önce büyük ressamın tekniklerinin yorumlanması olduğu unutulmamalı.

Özet

Başlangıçtaki çizim son derece temiz ve net olmalı, çünkü daha sonraki boyama aşamasında bütün renkler gayet saydam olacak.

Arka plan sadece kâğıdın beyazını yumuşatacak kadar açık bir sarıyla boyanır.

Saçın zemin rengi sarı. Bu zemin üstüne daha koyu tonlar boyanıyor, ama korunan bazı kısımlardan alttaki sarı görülüyor.

Elbise üst üste sürülen kırmızı (Carmine ve Cadmium) katmanlarıyla boyanıyor; daha açık tonlardaki alt katmanlarda ışıklı alanların korunması unutulmuyor.

Marià Fortuny

(Reus bilinmiyor - Roma 1874)

Bir Endülüs Evi

Fortuny'nin daha geleneksel tarzdaki resimleri ve gravürleri arasında çok çarpıcı renk etkileriyle Goya'yı hatırlatanlar da vardır. Sanat dünyası tarafından akademik ve gösterişçi olarak görülmesine rağmen kullandığı renkler o kadar ışıklı, o kadar pırıltılıdır ki izlenimcilikle de ilişkilendirilir.

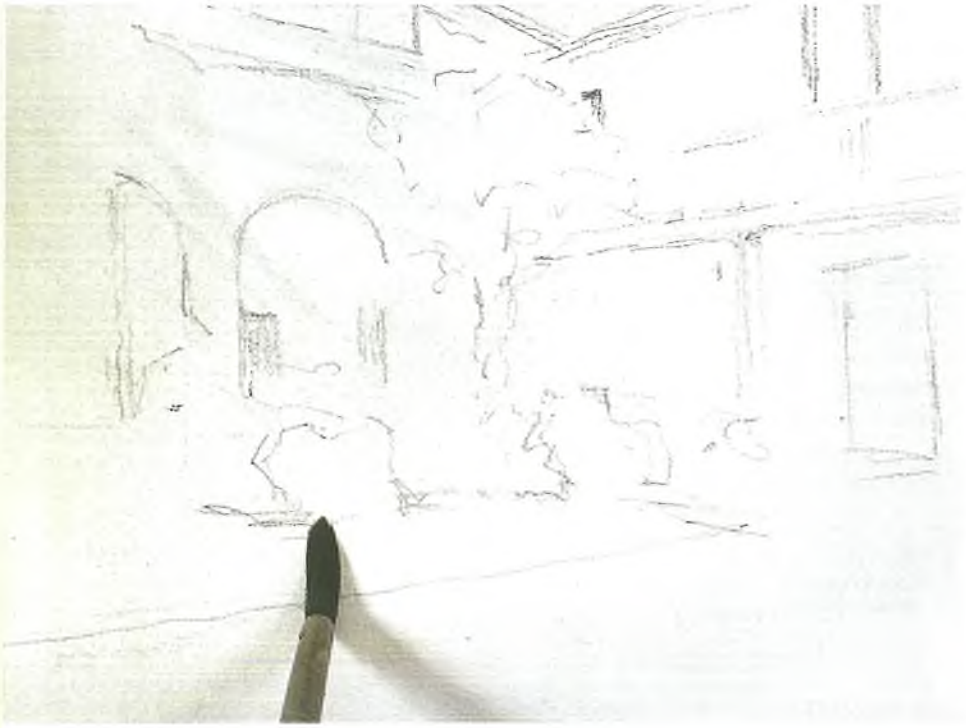
Bu çalışmada, bina duvarlarının meydana getirdiği alanlar ve boşluklardaki beyazlar ve renk kontrastları üzerinde çalışacağız. Genel olarak, kırsal bölgede veya köylerdeki temiz ve düzgün cepheli evler model olarak seçilir. Bu muhteşem suluboya çalışmada Marià Fortuny de aynı şeyi yapmış.

Egzersizin zorluğu uygulanan tekniklerde değil, bunların ne zaman kullanılacağını bilmek ve her boyamadan sonra kuruma zamanını doğru tespit etmek.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya kâğıdı (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5) ve bez (6).

1. Konunun eskizini çizmek kolay görülüyor. Fortuny resme çok iyi tanımlanmış bir çizimle başlamış. Her rengin doğru yere uygulanması ancak iyi bir eskizle mümkün olur. Eskiz tam ve anlaşılır olmalıdır. Her plan ve nesneyi en küçük fırça darbesiyle anlatabilecek şekilde çizin; ağaç, bitkiler, açılan kapılar, kemer ve pencereler. Verandanın bütünü çizildikten sonra, çok saydam renklendirmeyle en ışıklı alanları boyamaya başlayın, böylece kâğıdın beyazlığı yumuşatılmış olur.

2. Boyamaya gölgeli alanın üst parçasından başlayın. Bu alanda çok fazla renk tonu var. Renkler çok saydam ve dikkatlice uygulanmalıdır. Böylece, sağ köşedeki sütun, zemin ile gölgeli duvarın üst kısmı arasındaki ton farkı gibi konturlar ve en ışıklı alanlar ortaya çıkacaktır. Ağacı saydam yeşil tonla, verandanın o bölümündeki daha gölgeli alanını sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) boyayın.

3. Kemerli bölgenin iç kısımlarını içine biraz mavi katılmış sıcak koyu kahverengi (burnt umber) ile boyayın, böylece soğuk bir ton elde edersiniz. Buradaki renklendirme, resmin ışıklı beyaz alanını ortaya çıkaracaktır. Bu alan renkler arasında herhangi bir sınır çizgisi olmadan boyanmalıdır. Boyama yaparken bitişik alanlardaki boyaların kuruma zamanına dikkat edilmelidir. Sağ taraftaki duvarın koyu tonları boyanırken, fırça darbeleri duvarın dokusunu verecek biçimde olmalıdır.

4. Gölgeli alanlarda daha iyi bir ton karışımı elde etmek için sadece küçük verandaya derinlik vermek yetmez, ayrıca soldaki sütun ve duvar ortaya çıkarılmış olmalıdır. Üst kattaki gölgeli alanı toprak rengi (sienna) ile boyayın. Bunu yaparken parmaklıkları belirten ışıklı alanın dikkatli bir şekilde işlenmesi gerekir.

5. Evin iç kısmının en koyu bölgelerini boyayın. Soldaki gölgeli alanda odaların koyu renkli girişlerini boyayın. Avludaki bitkiler için parlak yeşil kullanın. Her bitki öbeği için yeşili farklı yoğunluklarda kullanmalısınız.

Resimdeki bütün alanlar, bitişiğindeki alan tamamen kuruduktan sonra boyanıyor. Farklı alanların renklerinin birbirine karışmaması için bu çok önemli.

6. Üst kat ve çatının koyu renkli kısımlarında saydam bir toprak rengi (sienna) kullanılıyor. Koridorun iç kısımlarındaki koyu bölgeler toprak rengi (sienna) katlarıyla yoğunlaştırılıyor. Ağaç, her defasında kuru zemin üstüne, yeşilin çeşitli tonlarıyla boyanıyor. Tırabzan parmaklıkları, aradan koridorun göründüğü, arkadaki koyu renkli alan tarafından belirleniyor. Sağdaki kapı kahverengimsi griyle boyanıyor; tırabzan parmaklıkları da yapılıyor.

7. Üst katın parmaklığı tamamen kurumadan kahverengimsi grinin bir kısmı, ıslak bir fırçayla temizce çabucak alınır. Sonra, bu ıslak zemin üstünde karışan ve yayılan toprak rengi (sienna) fırça darbeleriyle parmaklıklar belli belirsiz gösterilir. Koridorun üstündeki katın gölgesi çok koyu bir sıcak koyu kahverengiyle (burnt umber) boyanır. Aynı rengin iyice sulandırılmış, saydam bir tabakasıyla bu alanın rengi koyultulur; sütuna dokunulmaz.

8. Üst katın büyük kısmı toprak rengiyle (sienna) boyanır, bu da zemin renkle karışır. Sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanan ağaç gövdesi ince, kavisli bir fırça darbesiyle aydınlık kısımları böler. Ağacın üst kısmını biçimlendiren yumuşak kontrastları yeşilin farklı tonlarıyla boyamaya devam edin.

9. Üst kat parmaklığı toprak rengi (sienna) karıştırılmış çok açık bir yeşille boyanır. Fırça darbeleri süreklilik taşımaz, arka plan tonunun çok açıldığı alanlarda görülür. Süslemeler de aynı renkle boyanır. Parmaklıkların arkasındaki koyu tonlar ve kapı bir kere daha boyanır. Böylece çalışma sona erer.

Özet

Parmaklıkları belirleyen, arka taraftaki gölgenin koyu tonudur.

Arka ışıklar, ışıklı alanların iki bölge olarak tanımlanması anlamına gelir. Biri tamamen beyaz; diğeri, gölgelerin düzlemlere ve koyuluklara biçim verdiği alanlardır.

Ağacın tepe kısmı yeşilin çeşitli tonlarıyla daima kuru zemin üstüne boyanıyor ki, fırça darbeleri kontrol edilebilsin.

Ağaç gövdesi sıcak koyu kahverengi (burnt umber) boyanıyor. İnce fırça darbesi ışığın en yoğun olduğu noktalarda kırılıyor.

Resim yapma tarzları

Emil Nolde

(Nolde 1867 - Seebüll 1956)

Çiçekler

Nolde, Alman ressam Emil Hansen'in takma adıdır. Tarzı, büyük hayranlık duyduğu Van Gogh ve Ensor'u andırır. Çarpıcı renkler ve dışavurumcu biçimlerin hâkim olduğu resimlerinin çoğundaki dinsel temalar, cinsel istek çağrıştırdığı gerekçesiyle, yapıldıkları dönemde skandallara yol açmıştır.

Çiçek, suluboya resimde en fazla hareket özgürlüğü sağlayan konulardan biridir. Basit bir yeşil gölge, resim sanatı aracılığıyla neredeyse canlı, rengârenk bir çiçeğe dönüşebilir. Bu sayede, buradaki örnekte olduğu gibi, renk ve canlılığın hâkim olduğu resim çalışmaları yapılabilir. Bu egzersiz gayet verimli bir sonuç elde edeceğiniz hızlı ve eğlenceli bir çalışmayı amaçlıyor.

Bir kere daha hatırlatalım. Mesele orijinal çalışmanın kopyasını çıkarmak değil, ressamın kullandığı teknikleri anlamak.

MALZEMELER

Tüp boyalar (1), kurşunkalem (2), suluboya resim kâğıdı (3), suluboya fırçaları (4), su kabı (5), bez (6) ve sünger (7).

1. Nolde'nin bu resimde kurşunkalemle eskiz çizmediği kesin, ama biz boyama sırasında kolaylık sağlaması için önce bir eskiz çizeceğiz. Çizim sırasında dikkat edilmesi gereken şey, çiçek haline gelecek formların arasındaki oranı gözden kaçırmamak. Gerçi modelin bire bir kopyasını yapmak istemiyoruz, sadece ressamın boyama tarzını anlamaya çalışıyoruz ama yine de çizim sırasında mümkün olduğu kadar aslına sadık kalmaya çalışın. Başka bir sanatçının eseri de, fotoğraftan veya doğal bir modelden farksızdır.

2. Arka planı önce gayet saydam bir morla renklendirin, ama beyaz bırakılması veya renklerin karışmaması için ayrılması gereken alanlara dokunmamaya dikkat gösterin. Bunu aklınızda tutarak mor çiçeği boyamaya başlayın. Çiçeğin göbek kısmı ilk kat renklendirmede dokunulmayan alanlardan biri olduğu için boyama renk dağılmadan yapılabiliyor. Hemen sağda rengi yayılan taçyaprak var. Arka plan ıslak olduğu için sürdüğümüz boya anında dağılıyor. Ardından üst taraftaki sarı çiçekleri boyamaya geçiyoruz.

3. Çiçeklerin ortasında çok açık, neredeyse saydam bir kırmızı ton görülebiliyor. Bunun üstüne daha koyu tonlar uygulanabildiği gibi belirgin fırça vuruşları da yapılabiliyor. Üst kısımdaki kırmızı çiçekte kırmızının her tonu kullanılıyor. Onu boyamak için önce saydam bir renklendirme yapıyoruz, o kuruduktan sonra ikinci kata geçiyoruz. Alttaki çiçek çok daha opak bir kırmızıyla boyanıyor. Sağda en dipteki çiçekler morun çeşitli tonlarıyla boyanırken kırmızı çiçekten biraz renk alıp mora karıştırıyoruz.

4. Biraz kirli bir morla bu bölge tamamlanırken farklı tonların birbiriyle karışmasına izin veriliyor. Sağdaki gelinciklerin göbeğinde siyah kullanılıyor, taçyaprakların kuruyan ilk katmanları üzerine yeni kırmızı tonları uygulanıyor. İlk çiçeğin üst kısmını fırçanın ucunu biraz bastırarak boyayın. Ortada, çiçeklerde kullanılan sarıyla saplar çiziliyor. Bunun kurumasına izin vermeden sapların üstünden yeşille geçiliyor ve iki renk birbirine karışıyor.

5. Resmin temel boyaması bitti. Şimdi çiçekleri birbirinden ayıran ilk kontrastlara geçebiliriz. Nolde'nin resmindeki gibi bir etki yaratmak için çiçeklerin arka planının tamamen kurumasına izin vermemelisiniz. Koyu gölgeler için çok koyu bir mavi (cobalt) kullanın. Gelinciklerin altındaki çiçeklerde istenilen moru elde etmek için biraz kırmızı karıştırılıyor. Çiçeklerin en koyu kısımlarını boyamak için siyah kullanılıyor.

6. Resmin solundaki eflatun gölgelerin hemen yanındaki taçyapraklar parlak bir turuncuyla boyanıyor; ama önce koyu bir altuni sarıya boyayın ki, üstüne daha sonra süreceğiniz rengin karışabileceği güçlü bir zemin bulunsun. Bunun üstüne kırmızı (cadmium) fırça darbeleri geliyor ve iki renk karıştığında ışıklı bir turuncu oluşturuyor. Kâğıttaki turuncu kurumadan tekrar mor boyayın ve halen ıslak olan alttaki tonların karışmasına izin verin.

7. Zemini koyulaştıracak katmanları sürmeden önce kâğıdın iyice kurumasını bekleyin ki, renkler birbirine karışarak değişmesin. Boyalar kuruduğunda zemini morla boyayın, ama daha sıcak bir etki elde etmek için buna biraz toprak rengi (sienna) karıştırmayı da ihmal etmeyin. Bu katman ilk başta sürülen katman üzerine sürülecek, ancak ışığı en çok yansıtan alanlara girmemesine dikkat edilecek.

Sarı, en ışıklı lekeleri sağlayan renklerden biridir.

8. Soldaki çiçekler üstünde çalışmaya devam edin; taçyaprakların formunu verirken daha koyu tonlar kullanın ama bunun daha önceki renklerle çok fazla kontrast yapmamasına da dikkat edin. Hâlâ kurşunkalemle çizilmiş halde kalan tek çiçeği de üst taraftaki çiçeklerde kullandığınız sarıyla boyayın. Son rötuşların çok da belirgin olması gerekmediğini görüyorsunuz.

9. Artık yapılacak tek şey, soldaki taçyaprağın turuncusunu biraz koyulaştırmak. Bu kontrast orijinal turuncunun tamamlayıcısı olan morla elde ediliyor. Mor çiçeğin üstüne aynı renkten bir kat daha sürülüyor ve bu rengin yeşil sapla karışmasına izin veriliyor.

Bu son rötuşlarla çalışmamız tamamlanıyor. Bundan sonra tek tek gerçekleştirdiğimiz bütün aşamaları düşünmemiz ve sanatçının bunları nasıl uyguladığını kavrayabilmemiz önem kazanıyor.

Özet

İlk renklendirme olarak, üstüne soldaki mor çiçeklerin boyandığı saydam bir mor tabakası sürülüyor.

Soldaki eflatunun yanındaki taçyapraklar doymuş bir turuncuyla boyanıyor.

Gelincikler birkaç aşamada boyanıyor; önce çok saydam bir kırmızı, üstüne daha koyu tonlar sürülüyor.

Sapların boyanmasına sarıyla başlanıyor. Boya kurumadan üstünden yeşille geçiliyor.

İlkokuldan beri tanıdığımız suluboya hakkında gerçekten neler biliyoruz? Suluboya tekniği gerçekten göründüğü kadar zor mu? Elinizdeki kitap korkularınızın yersiz olduğunu göstermektedir. Suluboya resim yapmayı gerçekten istiyorsanız, kitabın izlenmesi kolay ve zengin görsellerle tasarlanmış yapısı sayesinde, amatör bir suluboya ressamı olabilirsiniz. Gerisi artık sizin kendinizi geliştirme arzunuza bağlı.

Kitap ilk olarak suluboya tekniklerini ele alıyor: Lavi tekniği, ıslak zeminde degrade, kuru zemine boya, ıslak ve kuru tekniklerin birlikte kullanımı, renk teorisi, renk dizgeleri, renklerin üst üste bindirilmesi, zeminin beyaz boya olarak kullanılması. Bu tekniklerle çiçek, meyve, vazo gibi basit ve uygulaması kolay nesneleri nasıl boyayacağınız çeşitli alıştırmalarla gösterilmektedir.

Daha sonra, insan figürü ve manzara gibi daha karmaşık motiflerin gerektirdiği genel tekniklere geçilmiştir: Eskiz, kompozisyon, ışıklı bölümler, gölgelendirme, boş alanlar, özel teknikler, hacim kazandırma, insanın ten rengi.

Kitabı oluşturan her bölümün sonunda önerilen toplam 17 alıştırmayla, öğretilen teknikleri adım adım uygulama şansınız var; alıştırmalarda kullanılacak boyaların adı, türü ve özellikleri de belirtiliyor.

Kitabın en öğretici bölümü ise, tanınmış ressamların 4 önemli suluboya resminin röprodüksiyonudur; William Turner, Toulouse-Lautrec, Marià Fortuny ve Emil Nolde'nin resim yapma tarzlarını adım adım uygulamalarla izleyerek bu resimleri sizler de yapabileceksiniz.

ISBN 975-04-0335-5
9 799750 403353